

VUOSIKERTOMUS 2009

SISÄLLYS

Toimintakertomus	1
Toimitusjohtajan katsaus	1
Perhetoiminnot	4
Seksuaaliterveysklinikka	18
Kansainvälisen kehityksen yksikkö	23
Perinnöllisyysklinikka	27
Väestöntutkimuslaitos	30
Hallinto	34
Tilinpäätös 31.12.2009	39
Liitetiedot	52

TOIMINTAKERTOMUS 2009

Toimitusjohtajan katsaus

Väestöliitossa tehtiin toimintavuoden aikana työtä aktiivisesti oman strategian uudistamiseksi. Etsittiin omaa sinistä merta, jolla tulevaisuudessa purjehditaan kohti parempaa huomista. Työ tuotti tuloksia ja uudessa strategiassa korostuu yhteistyö liiton sisällä ja jäsenjärjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on luoda suurempia ja vaikuttavampia hankekokonaisuuksia. Valittiin neljä kehittämisohjelmaa nuorten ja perheiden hyvinvoinnin vahvistamiseksi ja seksuaaliterveyden ja monikulttuurisuuden edistämiseksi.

Väestöliiton strategiatyö käynnistyi keväällä 2008. Hallituksen aloitteesta käynnistetyn strategiaprosessin pohjana olivat toimintaympäristössä ja sisäisessä toiminnassa tapahtuneet muutokset.

Toimintavuoden aikana strategian suunnittelu on keskittynyt aktiiviseen johtoryhmän työskentelyyn. Lisäksi strategiaa on käsitelty eri tilaisuuksissa, mm. johtoryhmän vetäytymispäivässä, tutkimuspäivässä, eri työpajoissa, infotilaisuuksissa ja hallituksen kokouksessa ja vuosikokouksessa. Johtoryhmätyöskentelyn ja yhteensä 23 suunnittelupalaverin lisäksi toimitusjohtaja ja järjestöpäällikkö ovat käyneet pienempiä neuvotteluja tiimien, työntekijöiden ja esimiesten kesken strategian edistämistä. Strategia keskittyy vuosille 2010 – 2015.

Tulevaisuuden kannalta keskeinen kehittämiskohde on nuorten hyvinvointi. Tällä hetkellä lapset ja nuoret muodostavat kaksikymmentä prosenttia kansasta, mutta he edustavat sataa prosenttia tulevaisuudesta. Kun pidämme huolta nuorista, pidämme huolta omasta tulevaisuudestamme kansana ja hyvinvointiyhteiskuntana. Kun annamme nuorille mahdollisuuden, annamme mahdollisuuden kehitykselle.

Väestöliitto on perinteisesti lähestynyt nuoria seksuaaliterveyden näkökulmasta. Vaikka seksuaaliterveys ja seksuaalioikeudet ovat tärkeitä, niin nuorten hyvinvointiin kuuluu paljon muutakin. Liian monet tytöt masentuvat ja liian monet pojat menestyvät huonosti koulussa, eivätkä jatka peruskoulun jälkeen opintojaan. Liian monet nuoret jäävät myös vaille työtä tänä päivänä. Myös näistä nuorista ja heidän selviytymisestään on pidettävä huolta. Poikien Puhelin, Nuorten Avoimet Ovet sekä NUSKA-projekti tekivät nuorten seksuaaliterveyteen ja aggressiokasvatukseen keskittyvää kehittämis- ja auttamistyötä. Kodin viikon seminaari Huomisen hyvinvointia hakemassa keskittyi lasten ja nuorten hyvinvointiin. Viikon aikana järjestettiin tapahtumia vanhemmille, nuorille ja nuorten kanssa toimiville asiantuntijoille. Nuorten seksuaaliterveyttä ja hyvinvointia edistettiin myös Nepal, Malawi ja Viipurin kehitysyhteistyöhankeissa.

Väestöliiton edustajat olivat mukana useissa valtionhallinnon työryhmissä tuomassa esille perheiden, nuorten ja maahanmuuttajien tarpeita. Liiton edustajat vaikuttivat mm. Satakomitean perusturva-aostossa, vanhempainvapaajärjestelmän uudistamistyöryhmässä,

seksuaaliterveyden toimintaohjelman työryhmässä, lasten ja nuorten hyvinvoinnin neuvottelukunnassa, tasa-arvoasiain neuvottelukunnassa ja lapsiasiain neuvottelukunnassa. Sata-komitea sai työnsä valmiiksi vuoden lopussa. Komiteaan kohdistui alussa paljon odotuksia. Työn tuloksina ei kuitenkaan saatu aikaiseksi vuosisadan sosiaaliturvauudistusta vaan taloudellisen tilanteen heikentyessä jouduttiin tyytymään pieniin edistysaskeliin.

Väestöliitto vaikutti Euroopan unionin tasolla ja globaalisti erityisesti perhepolitiikan ja seksuaaliterveyden kysymyksissä. Liitto on aktiivisesti mukana EU:ssa toimivan perhejärjestöjen liiton, COFACE ja kansainvälisen perhesuunnitteluliiton, IPPF:n työssä. Perinnöllisyysneuvonnan tieteellistä yhteistyötä tehtiin Euroopan tasolla Orphanet-verkostossa. Liiton edustajat olivat mukana myös kehittämässä WHO:n seksuaalikasvatuksen standardeja.

Kansalaisiin ja yleiseen mielipiteeseen vaikutettiin median kautta. Medianäkyvyys lisääntyi erityisesti perhe- ja parisuhdeasioissa.

Talouden syvä taantuma on näkynyt suomalaisissa perheissä ahdistuksena ja pelkona joutua lomautetuksi tai työttömäksi. Perheiden kiristynyt talous on näkynyt myös lapsiperheiden käyttämissä Väestöliiton palveluissa. Lastenhoitopalvelujen asiakasmäärä pieneni huomattavasti kuntien ostopalvelujen osalta. Myös lapsettomuushoitojen asiakasmäärät vähenivät kun Tampereen klinikka joutui sulkemaan ovensa vuoden lopussa. Pariterapian ja parisuhde neuvonnan kysyntä sen sijaan oli kasvussa. Perhebarometri Parisuhdeonnen avaimet käsitteli parisuhdeita. Suomalaiset parisuhdeet ovat keskimäärin suhteellisen onnellisia ja seksuaalisuudella on keskeinen merkitys parisuhteen laadulle. Vauvan tulo ja sopeutuminen vanhemmuuteen saattaa ainakin tilapäisesti kriisiyttää parisuhdetta.

Asenteet työn ja perheen yhteensovittamiseksi ja erilaisten työaikajärjestelyjen mahdollistamiseksi liikkuvat vähitellen myönteiseen suuntaan. Edelleen on kuitenkin paljon teke-

mistä, jotta työpaikkojen käytännöt todella tukisivat perheystävällisyyttä. Väestöliitto käynnisti kehittämishankkeen pilottiyrityksissä, joissa etsitään toimivia käytännön ratkaisuja ja joustoja perhe-elämän ja työn vaatimusten yhteensovittamiseksi.

Suomessa on virinnyt aktiivista maahanmuutokeskustelua. Osassa keskustelua maahanmuutto tuntuu olevan suurin maamme koskeva uhka. Toisaalla aletaan olla valmiita keskustelemaan maahanmuuton myönteisistä vaikutuksista ja siitä, millä tavalla maahanmuuttajat pääsisivät tasavertaisesti mukaan yhteiskuntaamme. Väestöliitto käynnisti maahanmuuttajille suunnatun puhelin- ja sähköpostineuvonnan, FINFO-toiminnan. Maahanmuuttoon liittyvää tutkimusta ja kotouttamistyötä jatkettiin, jotta sekä tänne muuttavat että heitä vastaanottava yhteiskuntamme hyötyisivät parhaalla mahdollisella tavalla monikulttuuristumisesta.

Väestöliiton rahoitus jakaantuu kolmeen pääasialliseen lähteeseen: raha-automaattiyhdistyksen avustuksiin, eri ministeriöiden tukeen ja oman toiminnan tuottoihin. Moni tarpeellinen palvelu jäi käynnistämättä, kun rahoitusta siihen ei saatu. Omien yhtiöiden kautta saatavat nimenkäyttökorvaukset vähenivät liikevaihdon pienentyessä. Raha-automaattiyhdistyksen avustuksiin ei saatu indeksikorotuksia. Ulkoministeriö piti kehitysyhteistyöavustuksensa ennallaan ja opetusministeriön tuki väestöntutkimustoimintaan kasvoi hieman. Väestöliitto sai tukea myös Suomen RFSU Oy:ltä, Alli Paasikiven säätiöltä, Tapiola-yhtiöiltä, Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätiöltä, Suomen Kulttuurirahastolta, Suomen Kotien kukkasrahastolta ja yksityishenkilöiltä. Sydämellinen kiitos saamastamme luottamuksesta ja toimintamme taloudellisesta tuesta.

Väestöliitossa työskenteli runsas sata asiantuntijaa ja työntekijää. Määräaikaisten työsuhteiden määrä, noin neljännes, on pysynyt ennallaan. Projektien määräaikaisuus ja äitiys, vanhempain- ja sairauslomat ovat luonnolli-

nen selitys määräaikaisille työsuhteille. Väestöliiton työ on erittäin monipuolista ja laajaa. Työhönsä sitoutunut, innostunut ja osaamistaan jatkuvasti päivittävä henkilökunta on Väestöliiton tärkein voimavara. Väestöliitto on pystynyt auttamaan monia vaikeassa elämäntilanteessa olevia henkilöitä ja perheitä, kehittämään ennaltaehkäiseviä työmuotoja ja käynnistämään yhteiskunnallista keskustelua. Suurin kiitos tästä kuuluu työhönsä sitoutuneella henkilökunnallemme. Sydämellinen kiitos myös luottamushenkilöillemme, jotka ovat antaneet oman asiantuntemuksensa ohjatessaan ja valvoessaan liiton työtä.

Väestöliitto ry on emoyhteisö, jonka tytäryhtiöitä ovat Familia Oy, Fam-Broker Oy, VL-Markkinointi Oy, VL-Medi Oy, Kiinteistö Oy Kalevanpoika ja Väestöliiton Klinikat Oy. Väestöliitto omistaa kokonaan ko. yhtiöt. Väestöliiton klinikat Oy on Suomen suurin lapsettomuuden tutkimus- ja hoitoyksikkö, jonka toimipisteet sijaitsevat Helsingissä, Oulussa ja Turussa. Tampereen klinikka suljettiin. VL-Markkinointi Oy kustantaa ja markkinoi Väestöliiton tuottamia ihmissuhde- ja seksuaalikasvatusaineistoja. Yhtiö siirtyi vuoden aikana lähes kokonaan nettikauppaan. VL-Medi Oy tekee korkealaatuista lääketieteellistä tutkimustyötä sekä eettisesti että tieteellisesti, liittyen raskauden- ja seksitautien ehkäisyyn, lapsettomuuteen, seksuaalisuuteen ja seksuaaliseen hyvinvointiin. Kaikkien yhtiöiden tulos

oli laskeva edelliseen vuoteen verrattuna. Tuloksen lasku johtui yleisestä taloudellisesta taantumasta. Väestöliitto toimii Kiinteistö Oy Kalevanpojan omistamassa kiinteistössä osoitteessa Kalevankatu 16, Helsinki.

Talouden taantuma on kiristänyt paitsi valtion myös kuntien kassoja. Viime laman jälkihoidossa leikattiin niin nuorten kuin perheiden palveluja ja tukia. Maksamme yhä edelleen näistä virheistä. Taantumaa on nyt hoidettu valtion velanotolla, koska edellisen laman virheitä ei haluttu toistaa. Velka on joskus maksettava takaisin. Viimeistään seuraavaa hallitusohjelmaa kirjoitettaessa joudutaankin ottamaan kantaa niin verotukseen kuin palveluihin. Tätä tehtäessä täytyy pitää mielessä, että kunnollinen ja kattava varhaiskasvatus, opetus, sosiaaliturva ja terveydenhuolto ovat se perusta, josta ei saa tinkiä. Hyvin toimivina niiden ennalta ehkäisevät vaikutukset kantavat korkoa myös niihin tehtäville sijoituksille. Tämän sanoman läpiviemisessä suomalaisen yhteiskuntaan on Väestöliitolla tärkeä tehtävä myös tulevaisuudessa.

Helena Hiila
toimitusjohtaja

PERHETOIMINNOT

Toimintavuonna perhetoiminnot korosti ennakkolulutonta ja innovatiivista ajattelua uusien palvelutuotteiden kehittämisessä. Työn perusta oli oman toiminnan vahvistaminen ja tutkimuksen hyödyntäminen kansalaisten hyväksi. Pyrittiin suuntautumaan asiantuntijalähtöisyydestä asiakaslähtöisyyteen. Kentän toiveita ja kokemuksia kuunneltiin herkällä korvalla. Toimintaa suunnattiin verkkoon ja sosiaaliseen mediaan. Vuosi oli perhetoiminnoille ensimmäinen avoimien ovien vuosi, jolloin kansalaisia kutsuttiin vierailemaan perhetoimintojen järjestämässä parien ja perheiden päivässä. Tilaisuus oli avoin kaikille, ja kävijät olivat tyytyväisiä päivän luentoantiin ja pienryhmiin.

Perhetoiminnot on Väestöliiton näkyvyyden kannalta keskeinen toimija. Perhetoimintojen asiantuntijat esiintyivät laajalti mediassa. Tiedon tahdottiin suuntautuvan nopeasti asiantuntijalta lukijalle, kuulijalle ja oppijalle. Asiantuntijat ylläpitivät asiantuntijuuttaan kouluttamalla ja itseopiskelulla.

Myös henkilöstön hyvinvoinnista huolehdittiin; virkistyspäivä oli yhteinen elokuvapäivä.

Vuosi oli tuloksellinen. Verkottumalla edelleen eri tutkimustahojen kanssa palvelumme ylläpitivät tieteeseen perustuvan luotettavan tasonsa. Palvelumme saavuttivat järjestöyhteistyön kautta laajemman käyttäjäkunnan ja kilpailuedun. Kestäviä uudistuksia tehtiin kaikissa yksiköissä.

Perhetoiminnot korostivat perheeseen liittyvää tietoa, valistusta ja väkivallattomia asenteita. Perheitä tuettiin lastenhoitopalvelulla, syrjäytymisvaarassa olevia perheitä Arki haltuun – perhetyöllä, murkkujen vanhempia nettipalveluilla sekä maahanmuuttajataustaisia vanhempia vertaisryhmätoiminnalla. Pikkulapsiperheiden käytössä olivat Perheverkon moninaiset palvelut ja tuotteet. Pareja opasti Parisuhdekeskus. Monikulttuuriset parit saivat

tukea Parisuhdekeskuksen ja Monikulttuurisen osaamiskeskuksen yhteistyöstä. Monikulttuurisen osaamiskeskuksen kaksi EU-rahoitteista hanketta laajensivat neuvontapalveluita maahan muuttaneiden kotoutumisen tukemiseksi ja juurruttivat vertaisryhmätoimintaa valtakunnallisesti.

Parit etsivät runsaasti ennaltaehkäisevää tietoa netistä ja hakeutuivat usein nettisivujen kautta Tampereen ja Helsingin Perheklinoitten vastaanotoille. Pariterapian saatavuutta parannettiin ja parisuhteen hoitamisen keinoja edistettiin.

Nettiuudistus toi verkossa olevat palvelut helpommin saavutettaviksi. Asiantuntijoita koulutettiin nettikirjoittamiseen. Tavoitteena on kasvattaa korkeatasoisen perhe-, maahanmuutto- ja parisuhdetiedon saattamista nettiin ja palvelumuotojen tueksi.

ARKI HALTUUN

Uusi innovaatio perhetyöhön

Väestöliiton perhetyössä havaittiin, että on paljon lapsiperheitä, joiden arjesta puuttuu säännöllinen rakenne, perheet ajautuvat ennakkoimattomasti tilanteesta toiseen ja arki ”kelluu”. Monissa perheissä työskenneltiin pitkään ilman näkyvää muutosta paremmasta. Syntyi tarve kehittää uusi perhetyön menetelmä, jolla voitaisiin saada perheiden arki sujuvammaksi. Väestöliitto käynnisti keväällä 2007 RAY:n tuella Arki Haltuun -hankkeen, jolla on ollut kaksi tavoitetta: uuden perhetyön välineen, sekvenssikartan, kehittäminen ja perheiden toiminnallisen arjen rakentaminen ja tukeminen.

Monissa perhetyön työtavoissa perhettä autetaan yksittäisten perheenjäsenten ongelmien selvittämisellä. Arki Haltuun – ajattelussa lähestymistapa on toinen: tarkas-

tellaan aikaa, miten vuorokausi, viikko ja kuukausi rakentuvat perheissä. Arjen sujumista tarkastellaan erilaisten toimintamahdollisuuksien kautta. Jos arjen perusrakenne saadaan sujuvaksi, on muiden elämänhallinnan ongelmien hoitaminen tuloksellisempaa. Työvälineenä on sekvenssikartta, jossa jokainen päivä pilkotaan jaksoihin, sekvensseihin. Laminoitu kartta toimii kalenterin tapaan. Kartan avulla ja siihen merkittynä lapsen perustarpeiden ja -turvan vaatteet tulevat näkyviksi ja työskentelyn kohteeksi.

Ajatus sekvensseistä pohjautuu Pirjo Korvelan (2003) väitöstutkimuksen löydökseen pikkulapsiperheiden arkipäivän rakentumisesta. Toisiaan peräkkäin seuraavat ajalliset jaksot (sekvenssit) muodostavat päivän perusrakenteen. Kelluvasta arjesta puuttuu päivän perusrakenne, ja se saattaa edesauttaa siteiden katkeamista sosiaalisiin verkostoihin ja yhteiskunnan rakenteisiin. Arki Haltuun – kehittämistyössä sekvenssirakennetta käytetään työkaluna perheiden arjen säännönmukaisuuden ja ennakoitavuuden rakentamisessa. Perheen päivien kulku tehdään läpinäkyväksi; se tulee konkreettisesti keskustelun ja toiminnan piiriin.

Nykyisen lastensuojelulain painotus on ennalta ehkäisevässä toiminnassa, lasten yleisten kasvuolosuhteiden vahvistamisessa ja huoltajien tukemisessa lasten kasvatuksen suhteen. Vaikka ennalta ehkäisevän perhetyön tarve on kasvanut, on resursseja kunnissa niukennettu vaikean taloudellisen tilanteen vuoksi. Tätä tulisi tarkastella siitä näkökulmasta, millaisia arvoja ja mitä yhteiskunnassa pidetään tärkeänä. Sosiaali- ja perhetyön sisällön ja palvelujärjestelmien kehittämien vaatii rinnalleen nykyistä suunnitelmallisempaa eri sektorien toimijoiden yhteistyötä. Myös työskentelyn tavoitteiden pohtiminen tulisi olla jämäkämpää. Arki Haltuun – hankkeessa on toimittu juuri näin.

Hanke työskenteli yhdeksässä perheessä toimintavuoden aikana Helsingin, Espoon ja Vantaan lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden ja muun perheen auttajaverkoston kanssa. Helsingissä yhteistyötä tehtiin myös Läntisen perheneuvolan kanssa. Työskentelyyn kuuluvat aloitus-, väli- ja lopetusneuvottelut asiakasperheiden ja yhteistyökumppanien ja tarvittaessa myös laajempien verkostojen kanssa. Intensiivinen Arki Haltuun –perhetyö räätälöitiin kunkin perheen kohdalla sopivaksi aamu-, päivä-, tai iltakäynneiksi. Perhetyöntekijäparin käynnit olivat kestoltaan 2-7 tuntia, keskimäärin noin kolmen kuukauden ajan. Intensiivinen työskentely vaatii perheeltä paljon. Hankkeen toiminta-ajatus on, että perheet työskentelevät itse määritellyn muutoksen saavuttamiseksi, perhetyöntekijät ovat vain apuna. Perheiden panos oman arkensa asiantuntijoina ja sekvenssimenetelmä kehittäjinä on ollut hankkeelle tärkeää.

Työn sisältö on vaihdellut perheiden tilanteen mukaan. Joissakin perheissä on pesty pyykkiä ja siivottu, minkä jälkeen toimia on suunniteltu kartan avulla rutiineiksi. Useat vanhemmat ovat kertoneet kokevansa suurta tyydytystä, kun asiat tulevat hoidetuksi ajallaan. Luotu tai palautettu päivärytmi vähentää uupumusta. Vanhemman hyvinvointi on lapsen hyvinvoinnille tärkeä asia. Usein kartat on tehty kaikille perheenjäsenille. Lapset ovat olleet hyvin kiinnostuneita tällaisesta työskentelystä. Sujuva arki vapauttaa perheen voimavaroja elämänhallintaan. Tavoitteena on säännöllinen, toiminnallinen ja lapselle ennustettavissa oleva, turvallinen arki. Koululaisperheessä aamut ovat helpottuneet, kun illalla on katsottu reput ja vaatteet valmiiksi. Maahanmuuttajaperheessä on käyty kaupassa ja opeteltu tekemään suomalaista ruokaa lasten toivoessa samaa kuin päiväkodissakin on. Monessa perheessä on ajankäytön tarkastelulla havaittu, että usein vanhempi on kotona paikalla, mutta ei lapsille läsnä. Tietokoneen, television ja muiden laitteiden kanssa vietetään yhä enemmän aikaa. Perhetyöntekijöiden viesti usein onkin, että ”lapsesi” tarvitsee syyliä ja

yhteistä, kiireetöntä aikaa. Monen perheen kanssa on tarkasteltu ja suunniteltu rahan käyttöä kartan avulla. Viiden lapsen yksinhuoltajaäiti kuvaili tuntojaan tervehdys- ja arviointikäynnillä 7 kk varsinaisen työskentelyn päätymisen jälkeen: ”*Ja yksikin asia oli, mistä mä olin supertyytyväinen tavallaan, mikä myös on luonut semmoista tosi hyvää oloa. On ollut, kun mä niin kun budjetoin itteeni, koko aika jatkuvasti. Että miten, milloin tulee mikäkin raha? Mitä mun pitää siitä maksaa? Niin mä teen puolen vuoden suunnitelman tai pidemmän, koko vuoden. Ja sitten joka kuukaudelle vielä oman. Ja sitten mä merkkailen aina, kun ne tulevat, ne rahat ja laitan laskut ja laitan niinku. Niin se tiedäksä, kun mä siinä, että se toimii se budjetointihomma. Ja se, että mä onnistuin esimerkiksi säästää kaikki kesälo-mareissut ja leirit. Sit mä tein sen.*”

Arki Haltuun hanketta on dokumentoitu tarkasti. Kotikäynnit on kirjattu, neuvottelut on äänitetty ja niistä on tehty muistiot. Perheitä on haastateltu sekvenssimenetelmän vaikuttavuudesta. Haastatteluja on litteroitu tutkimuskäyttöön. Joidenkin perheiden arkea on valokuvattu. Arki Haltuun -hankkeeseen ja sen materiaaliin on linkittynyt suoraan neljä ammattikorkeakoulun opinnäytetyön tekijää, neljä pro gradun tekijää, ja kaksi väitöstyön tekijää. Sekvenssimenetelmä on herättänyt kiinnostusta kansainvälisillä foorumeilla; se esiteltiin yliopistokonferensseissa Turussa, Lindköpingissä, Vilnassa ja Parmassa. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos myönsi Arki Haltuun – hankkeelle 2009 TERVESOS – palkinnon ansiokkaasta kehittämistyöstä.

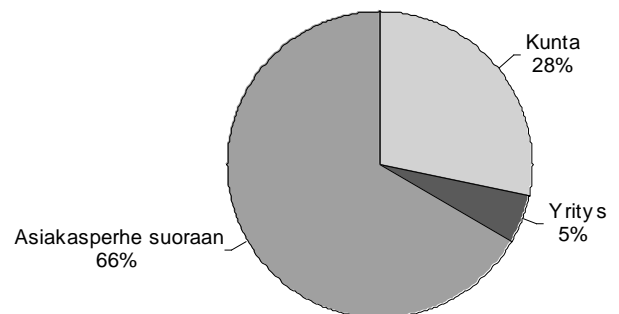
RAY:N TUKEMA LASTENHOITOTOIMINTA

Vallitsevan taloustaantumien vaikutukset näkyivät myös lastenhoitotoiminnassa. Useiden lapsiperheiden taloudellinen vakaus horjui ja asiakkaiden palveluhinta (14.50 €/h) jätti monta asiakasperhettä palvelujen ulkopuolelle. Myös moni asiakasperhe, jota oli edellisenä vuonna autettu kuntien ostopalvelujen kautta, jäi kuntien ostojen vähennettyä kokonaan

ilman ulkopuolista apua. Koko lastenhoitotoiminnan jatkaminen oli vaakalaudalla, koska RAYn tuki oli vaarassa jäädä vuoden loputtua kokonaan pois. Epäselvä tulevaisuus teki vuodesta haasteellisen ja työntekijöitä on kiittäminen erinomaisesta työpanoksesta vallitsevasta tilanteesta huolimatta.

Lastenhoitopalvelu on pääkaupunkiseudun ja ympäristökuntien lapsiperheille suunnattu palvelu. Lastenhoitopalvelun palvelutoimistoon otetaan puhelimitse yhteyttä kun tarvitsee lastenhoitajan kotiin. Perheen tarve kartoitetaan ja valitaan perheen tarpeen mukaan mahdollisimman sopiva hoitaja. Väestöliiton hoitaja tulee tilauksen mukaan hoitamaan lapsia ja auttamaan perhettä arjen askareissa. Hoitajat ovat aikuisia alan ammattilaisia ja he saavat työhönsä jatkuvaa ohjausta. Palvelun tarkoituksena on auttaa perheitä, kun perheellä on avun tarve, toiminta on ns. matalan kynnyksen apumuoto. Tilaussyy voi olla ennalta arvaamaton tilanne johon perhe tarvitsee ulkopuolista apua. Syy tilaukseen voi myös olla uupuneisuus, sairaus, itkuvauva, asioiminen, oman ajan tarvetta, virkistystä tai yhteistä aikaa vanhemmille. Hoitajat ovat työsuhteessa Väestöliittoon, joka laskuttaa perhettä palvelusta. Palvelu on perheille tietyin edellytyksin verovähennyskelpoinen. Se on konkreettista ja ennaltaehkäisevää työtä perheiden tueksi.

Myytyt tunnit 2009

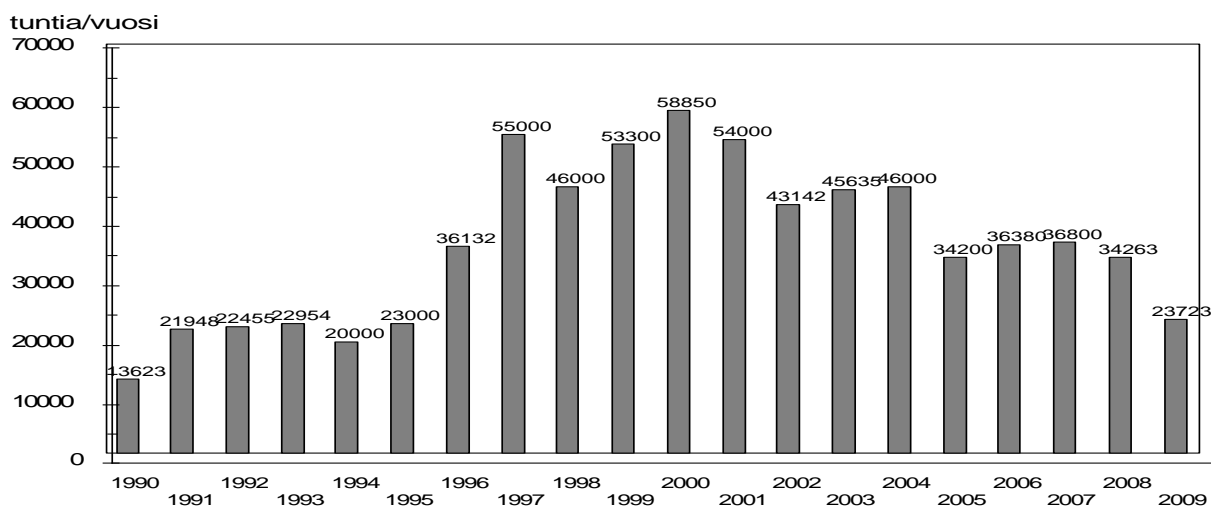

Kertomusvuonna palveltiin 575 perheessä 15 848 tuntia. (vrt v. 2008: 16 223 tuntia) Perheisiin tehtiin 2844 hoitokäyntiä, 4-7 tuntia kerrallaan. Tärkeimmät syyt tilauksiin olivat: perheen tukeminen, vanhempien asioiminen,

kotona olevan vanhemman sijaistaminen, vanhempien avustaminen ja ohjaaminen, yhteensä 6 638h. Vuoden aikana työskenteli 87 eri hoitajaa, suurimmalla osalla on sosiaali- tai terveyden alan tutkinto, ovat alan opiskelijoita tai omaavat hyvin runsaasti kokemusta lastenhoidosta. Hoitajien keski-ikä on 45 vuotta. Kaikki hoitajat ovat käyneet työhön orien-

toivan koulutuksen ja ovat vuoden aikana osallistuneet hoitajakoulutuksiin. Pidettiin kolme työhön orientoivaa koulutusta (4 x 4h). Toimintavuoden aikana palkattiin 24 uutta hoitajaa. Lisäksi järjestettiin hoitajakoulutuksia, joissa käsiteltiin mm. lasten aggressioita, lapsen H1N1:n hoitoa, terveellistä ruokavaliota ja SPR:n ensi-apu kurssi.

Lastenhoidon myydyt palvelutunnit 1990-2009

Täysihintainen lastenhoitopalvelu kunnille ja yrityksille

Palvelun tuntimäärä oli yhteensä 7 875 tuntia (v. 2008: 16 540h.) Lastenhoitopalvelun suurimman asiakkaan, Espoon kaupungin organisaatiomuutos ja ostopalvelujen vähentäminen vaikutti siihen, että täysihintainen myynti vähentyi puoleen edelliseen vuoteen verrattuna. Kaupunkien sosiaalikeskukset ostivat palveluita 109 perheeseen 6 649 tuntia palvelusetelien ja maksusitoumuksina.

Yritykset ostivat työntekijöilleen lastenhoitopalveluja yhteensä 1 226 tuntia 47 eri perheeseen.

MONIKULTTUURINEN OSAAMISKESKUS Kotipuu, Vepa ja WelMig

Toimintaympäristö

Maailman muutokset heijastuvat myös Suomeen suuntautuvaan maahanmuuttoon. Työperustainen maahanmuutto on vähentynyt samalla kun turvapaikanhakijoiden määrät ovat vastaavasti lisääntyneet. Järjestöillä on tärkeä rooli vastata nopeasti uusiin ja muuttuviin haasteisiin. Erityisesti kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien tarpeiden tunnistaminen ja niihin vastaaminen on tärkeää.

Maahanmuutto on merkittävä väestöllinen tekijä Suomessa. Muuta kuin kotimaisia kieliä äidinkielenään puhuvien väestöosuus on 3,6 prosenttia (n. 200 000 henkilöä). Vuonna 2008 Suomessa oli noin 32 000 perhettä, joissa lasten kummatkin (tai ainoa) vanhempi puhui äidinkielenään vierasta kieltä.

Lisäksi ns. kahdenkulttuurin perheitä, joissa toinen vanhemmista oli suomea/ruotsia puhuva, oli noin 38 000.

Suomella on mahdollisuus tuottaa kotouttamista tukevia sosiaalisia innovaatioita ja profiloitua maana, jossa maahanmuuttoon liittyvät sosiaaliset ongelmat on minimoitu ja jossa maahanmuutto toimii osaratkaisuna ikääntyvän yhteiskunnan haasteiden ratkaisemisessa. Maahanmuuton kysymyksiä käsitellään mm. nykyisessä hallitusohjelmassa ja muissa valtakunnallisissa ohjelmissa. Sisäasiainministeriössä uudistetaan kotouttamislakia. Ministeri Astrid Thors on todennut alueellisen kotouttamistoiminnan sisällönohjauksen tarpeen. Tätä Monikulttuurinen osaamiskeskus voi osaltaan toteuttaa.

Toiminta-ajatus

Monikulttuurinen osaamiskeskus osallistuu monikulttuurisen yhteiskunnan kehittämiseen edistämällä maahanmuuttajien kotoutumista. Osaamiskeskus tuottaa materiaaleja ja kotouttamistyötä tukevia hyviä käytäntöjä ja juurruttaa niitä kouluttamalla julkisen sektorin ammattilaisia ja kolmannen sektorin toimijoita. Aineistotuotanto, sosiaali-, terveys- ja opetusalan ammattilaisten konsultaatio, maahanmuuttajien erikielinen neuvonta sekä yleinen tiedottaminen kotouttamisesta on osa toimintaa. Lisäksi osaamiskeskus vaikuttaa maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvään politiikkaan ja lainsäädäntöön. Erityisalaa on perheiden, lasten ja nuorten kotoutuminen ja hyvinvointi.

Vaikuttaminen

Vaikuttamistyö Lapsiasianneuvottelukunnassa ja Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin politiikkaohjelman Syrjäytymisen ehkäisy –työryhmässä jatkuu ja kotouttamislakiin ja sen uudistamiseen liittyvää keskustelua on seurattu aktiivisesti. Osaamiskeskuksen edustajia toimii useiden hankkeiden ohjausryhmissä.

Vuoden aikana kirjoitettiin 12 lausuntoa, kannanottoa tai artikkelia kotoutumiseen ja kotouttamiseen liittyen.

Palvelut

Palveluiden tavoitteena on maahanmuuttajien omaehtoisen selviytymisen tukeminen. Palvelut koostuvat maahanmuuttajille suunnatusta erikielisestä neuvonnasta, jota annettiin vuoden aikana 387 kertaa. Ammattihenkilöstön konsultaatiota ja tiedottamista tapahtui 345 kertaa. Osaamiskeskuksen työntekijöiden ohjaamia vertaistuenryhmiä kokoontui 20 kertaa. Lisäksi EU:n Pakolaisrahaston *Vertaistukea pakolaisille* -hankkeen kautta on laitettu vireille ryhmiä hankkeen neljässä kumppanikunnassa. Hanke juurruttaa vertaisryhmätoimintaa kunnallisen ja 3.sektorin yhteistyöksi ja luo maahanmuuttajayhdistyksille palvelutuottajamallia.

Maahanmuuttajanuorten seksuaaliterveyttä tukeva nettimateriaalien tuottaminen ja muokkaaminen ei saanut rahoitusta. Osaamiskeskus osallistui Väestöliiton seksuaaliterveysklinikan tuottaman *Maahanmuuttajien seksuaaliterveys*-kartoituksen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Vuoden aikana on kehitetty erityisesti kahdenkulttuurin parisuhteiden tukimalleja parisuhdekeskuksen kanssa. EU:n Kotouttamisrahaston *Welcome Immigrant* –hanke on kehittänyt uutta FINFO-toimintamallia. FINFO-toimintamalli koostuu maahanmuuttajille suunnatusta puhelin- ja sähköpostineuvonnasta sekä nettisivuista ja ammattihenkilöstölle kohdennetusta palveluportaalista. Tämä palvelu keskittyy tietoa antavaan neuvontaan ja palveluun ohjaamiseen, kun RAY-rahoituksella toimiva neuvonta antaa tukea perhekysymyksissä. Viidellä kielellä toimiva FINFO-puhelinneuvonta alkoi joulukuussa. Toimintamalli tuottaa valtakunnallista neuvontapalvelua etenkin alkuvaiheen kotoutujille. Sen kautta Osaamiskeskus saa myös olennaista tietoa maahanmuuttajien tiedon ja neuvonnan yleisistä tarpeista.

TAULUKKO: Monikulttuurisen osaamiskeskuksen toimintojen kehittyminen lukuina

KOHDERYHMÄ:	2003-2005	2006-2008	2009	YHTEENSÄ
Maahanmuuttajat				
Asiakastyö	100	35	-	135 hlöä
Neuvonta	350	480 (sis. myös as tapaamiset)	387	1017 krt
Vertaisryhmät	17/70/85	31ryhmää/ 155 tapaamista 252 hlöä	5 ryhmää/20 tapaamista/49 hlöä	53 ryhmää/245 tapaamista/ 386 hlöä
Seminaarit tms.		1400	158	1558
Vertaisohjaaja oh- jaajakoulutus		9	17	26

KOHDERYHMÄ:	2003- 2005	2006-2008	2009	YHTEENSÄ
Ammattihenkilöstö				
Konsultaatio ja tie- dotus	700	680	345	1725 krt
Koulutukset, alus- tukset ja toiminta- mallien siirtäminen	4000	7500	3176 +vertais- ohjaajakoulut. 70 osallistujaa	14 756 hlöä (sis. 70 vertais-ohjaajakoul.)
Työnohjaus	9	62	-	71 krt
Lausunnot, kan- nanotot, artikkelit	15	24	12	51 kpl

Koulutus

Erilaisia alustuksia sekä koulutuksia oli 197 kertaa, joihin osallistui n. 3200 kuulijaa. Aiemmasta suunnitelmasta poiketen varhaiskasvatukseen suuntautuvan koulutuksen sijasta koulutukset kohdentuivat VEPA-hankkeen tukemana erityisesti vertaisryhmämallin juurruttamiseen kuntiin ja vapaaehtoistyöhön.

Tutkimus

Väestöntutkimuslaitos ja THL:n saivat Suomen Akatemian Lapsuuden terveys ja hyvinvointi –tutkimusohjelmasta rahoituksen ET-NOKIDS –hankkeelle, jonka suunnittelussa ja tutkimustulosten hyödyntämisessä Monikulttuurinen Osaamiskeskus on osallisena. Tuloksia tullaan aikanaan hyödyntämään Osa-

miskeskuksen koulutustoiminnassa sekä toiminnan suuntaamisessa maahanmuuttaja-taustaisiin nuoriin.

Vertaisryhmätoiminnan vaikuttavuuden arviointiin etsitään uutta toteuttajatahoa, sillä Turun yliopiston Opettajakoulutuslaitos ei pystynyt arviointia toteuttamaan opinnäytetyönä.

Yhteistyö ja sidosryhmätahot

Osaamiskeskus osallistuu Lastensuojelun Keskusliiton Maahanmuuttajalapsen-toimikuntaan sekä lastensuojeluun liittyvän materiaalin levittämiseen niiden valmistuttua. Muita yhteistyötahoja on ollut Ihmisoikeusliiton MoniNainen-hanke, MLL:n Amoral-hanke ja Helsingin kaupungin Chili-hanke. Osaamiskeskuksen edustajia toimii myös eri järjestöjen ohjausryhmissä.

Monikulttuurinen Osaamiskeskus on toiminut Monikulttuurinen Lapsen Etu –verkoston puheenjohtajana ja organisoivana tahona. Verkostoon kuuluu yli 20 kansalaisjärjestöä, jotka tiedottavat toisiaan ajankohtaisista asioista sekä tekevät halutessaan yhteistä vaikuttamistyötä.

Liitossa yhteistyötä on ollut parisuhdekeskukseen, väestöntutkimuslaitoksen, seksuaaliterveysklinikan ja kansainvälisen työn yksikön kanssa.

Voimavarat

Vuoden lopussa yksikössä työskenteli Raha-automaattiyhdistyksen rahoituksella neljä henkilöä sekä EU:n Pakolaisrahaston rahoituksella yksi henkilö ja EU:n Kotouttamisrahaston rahoituksella 2,5 henkilöä. Osaamiskeskuksessa puhutaan 12 kieltä: arabia, dari, englantia, farsi, ranska, ruotsi, somali, sorani, suomi, tataari, turkki ja venäjä.

Vuoden tavoitteet toteutuivat vaikuttamistoiminnan, palvelujen ja koulutusten suhteen, koska tähän toimintaan suunnattu rahoitus pysyi ennallaan. Uudet, suunnitellut toiminnot, joiden piti kohdentua nuoriin, seksuaaliterveyteen ja lastensuojeluun, toteutuivat vain osittain, koska anottua lisärahoitusta ei saatu. Euroopan Unionin kautta saadut rahoitukset toivat kuitenkin uusia kehittämismahdollisuuksia ja resursseja.

MURKUN KANSSA - NETTIPALVELU

Toimintaympäristö

Perheen lasten tulo murrosikään saa vanhemmat usein pohtimaan omaa vanhemmuuttaan uudesta näkökulmasta. He kaipaavat tietoa ja vahvistusta omalle vanhemmuudelleen sekä keskustelua toisten murrosikäisten nuorten vanhempien kanssa.

Toimintakulttuurien ja arvojen moninaistuminen, teknistyvä yhteiskunta ja median mallit vaativat myös vanhemmilta paneutumista ja valmiuksia uudelleen keskusteluun perheen sisällä. He kaipaavat välineitä nuoren aggressiokasvun ja seksuaalisen kehityksen tukemiseen. Taantuma ja taloudellinen epävarmuus vaikuttavat sekä perheisiin että kuntien mahdollisuuksiin tarjota nuorille ja perheille tukea.

Toiminta-ajatus

www.murkunkanssa.fi -nettipalvelu tarjoaa ”kokoavan linkin” netistä löytyvään nuoriin, murrosikään ja vanhemmuuteen liittyvään tietoon. Palvelun liittyä sekä Väestöliiton Nuorten hyvinvoinnin että Perheiden tukemisen strategiaohjelmiin ja sen tavoitteena on ehkäistä ennalta hankalien tilanteiden kasautumista murrosikäisten nuorten perheissä suuremmiksi ongelmiksi.

Nettipalvelu tukee vanhemmuutta murrosikäisten perheessä antamalla vanhemmille tietoa, vahvistusta ja ohjausta, tarjoamalla vanhemmille mahdollisuus kysyä Väestöliiton asiantuntijoilta mieltään askarruttavista asioista joko kysymys-vastaus -palstan tai nettivastaanoton kautta ja nostamalla esiin sivuston kautta nousevia vanhempia askarruttavia asioita sekä pitämällä yllä keskustelua vanhemmuudesta sekä vanhemmuuden tukemisesta murrosikäisen nuoren perheessä.

Palvelut

Sivuston tekstit on käyty läpi ja päivitetty uuteen Väestöliiton nettisivujen julkaisujärjestelmään siirtymisen myötä. Sivustolla oli yhteensä 49 892 kävijää ja sivulatauksia tehtiin yli 220 000 kpl. Kysymys-vastauspalstalla vastattiin yhteensä 46 kysymykseen ja kysyjät olivat pääasiassa äitejä ja eniten kysymyksiä tuli rajojen asettamiseen, murrosiän kehitykseen ja etenemiseen sekä nuoren mielenterveyteen liittyvistä asioista. Nettivastaanotoilla oli ensimmäinen kokonainen toimintavuosi.

Aikoja tarjottiin koko vuonna yhteensä 72 kpl, joista toteutui 21 vastaanottoa.

Projektikoordinaattori on vierailut Adoptioperheet ry:n vanhempainryhmissä ja ohjannut Nurmijärvellä 4 tapaamiskerran ryhmää murrosikäisten vanhemmille (ryhmässä 8 vanhempaa). Sivustolla on ollut kuukauden pika-gallup-kyselyitä ja tammi-helmikuussa yksi laajempi kysely hankalien asioiden puheeksi ottamisesta murrosikäisten nuorten kanssa. Kyselyyn vastanneiden kesken arvottiin tuotepalkintoja.

Vaikuttaminen

www.murkunkanssa.fi -sivusto toimii tiedotus- ja vaikuttamisvälineenä ja sivuston huolellinen ylläpito ja päivittäminen on tärkeä osa vaikuttamis- ja tiedotustehtävää. Projektikoordinaattori oli mukana toimittajana laatimassa täydentäviä tekstejä VL-Markkinointi Oy:n julkaisemaan **Kapinakirjaan** ja laati artikkelin Väestöliiton Vuosikirjaan Murkun kanssa –netin ensimmäisestä toimintavuodesta. Koordinaattori antoi 12 haastattelua mediaan (aikakauslehdistä esim. Meidän Perhe, Lapsen Maailma, myös sanomalehdet sekä Lahden radio) ja luentoja vanhemmille ”Miten suojata nuorta” (5 kpl, lähes 400 kuulijaa), kaksi vanhempaintilaisuutta (noin 140 kuulijaa) sekä nuorille 8. –luokkalaisille (noin 100 kuulijaa).

Luentoja annettiin nuorten kesänvietosta ja vanhempien huolenaiheista toimittajataapaamisessa ja Murkun kanssa -nettipalvelusta VL-Akatemiassa. Tehtiin postikorttikampanja kaikille Suomen yläasteille ja mallikappaleet Murkun kanssa -netistä kertovista postikorttiesitteistä lähetettiin kouluille vanhemmille tilattavaksi. Lisäksi esitteitä on jaettu Väestöliiton asiantuntijoiden pitämässä vanhempaintilaisuuksissa. Sivustoa ja muita Väestöliiton aineistoja sekä nuorille suunnattuja toimintoja esiteltiin EDUCA-messuilla ja Kouluterveyspäivillä.

Eri tiedotusvälineiden, messujen, yhteistyöverkostojen ja vanhempaintilaisuuksien kautta

on informoitu www.murkunkanssa.fi -sivuston olemassaolosta ja markkinoitu palvelua.

Yhteistyö

Väestöliiton sisäiset yhteistyökumppanit www.murkunkanssa.fi -nettipalvelulle ovat pääosin seksuaaliterveysklinikka ja perhetoinnot sekä tiedottamiseen liittyvät palvelut. Yhteistyötä on tehty nettisivujen sisältöjen tuottamisessa, vanhemmille tai nuorille suunnattujen tilaisuuksien tai luentojen suunnittelussa sekä vanhempien kysymyksiin vastamisessa esim. nuorten seksuaaliterveyteen, aggressioon tai vanhempien parisuhteeseen liittyvissä asioissa.

Ulkoisia yhteistyökumppaneita ovat olleet vakuutusyhtiö Tapiola, Suomen Vanhempainliitto, Viestintävirasto sekä GSK-yritys, jonka kanssa yhteistyössä toteutettiin ”Miten suojata nuorta?” -vanhempainiltasarja Espoossa. Yhteistyötä on tehty myös julkisen sektorin (kunnat, koulut) kanssa vanhempainryhmien ja -tilaisuuksien järjestelyihin liittyen. Murkun kanssa -netti on ollut Väestöliiton edustajana Viestintäviraston koordinoiman Tietoturvapäivä-hankkeen järjestelyissä.

Voimavarat

Murkun kanssa -nettipalvelussa työskentelee yksi kokopäiväinen projektikoordinaattori. Toimintaa ylläpitävät pääosin vakuutusyhtiön projektirahoitus ja erään yhtiön luentopalkkiona vanhempainiltayhteistyöstä. Lisäksi on saatu varoja luentopalkkioista eri vanhempaintilaisuuksissa. Tuloilla ei täysin katettu hankkeen kuluja.

PARISUHDEKESKUS

Parisuhdekeskus käynnistyi vuonna 2008. Se toimii luotettavana osaamiskeskuksena kansalaisille ja parisuhteita työssään kohtaaville ammattilaisille. Parisuhdekeskus nostaa

tarkasteluun suomalaiset parisuhteet ja niiden yksilöllisen sekä yhteiskunnallisen merkityksen. Se tuo kansalaisten ulottuville tietoa parisuhteiden hoitamisesta ja lisää suomalaisten, monimuotoisten perheiden hyvinvointia ja terveyttä. Hoidettu parisuhde vaikuttaa myönteisesti yksilön terveyteen, työkykyyn ja onnellisuuteen. Lisäksi parisuhteen ja vanhemmuuden hyvinvointi vaikuttavat merkittävästi aikuisen ja lapsen mielenterveyteen. Kun yhteiskunta arvostaa toimivia parisuhteita, myös parit itse arvostavat suhteitaan ja alkavat nähdä hyvinvoivan parisuhteen tavoiteltavana omissa liitoissaan.

Kansalaisten hyvinvointia voi tukea keskeisellä tavalla auttamalla pareja toimivaan vuorovaikutukseen sekä parisuhteen vaiheiden ja omien tunteiden ymmärtämiseen. Parisuhteiden tukeminen tiedolla ja maksuttomilla verkopalveluilla ennaltaehkäisee ongelmia, joiden hinta yksilölle ja yhteiskunnalle on korkea.

Parien avun tarve on viime vuosina merkittävästi lisääntynyt. Samanaikaisesti kansalaisten valmius etsiä tietoa netistä on huipussaan. Parisuhdekeskuksen työ kattavan, helposti hyödynnettävän ja jatkuvasti kehittyvän nettisivuston laatimiseksi on ollut onnistunutta.

Vaikuttaminen

Tavoitteena on ollut parisuhdetietouden saattaminen mahdollisimman monen kansalaisen ja parisuhdealan ammattilaisen saataville. Tässä on onnistuttu hyvin. Tiedonvälittämisen tärkeitä kanavia ovat parisuhdetutkimukseen perustuvat Parisuhde-nettisivut ja asiantuntijaesiintymiset eri areenoilla.

Parisuhdekeskus oli mukana toteuttamassa syyskuussa järjestettyä Parien ja Perheiden päivää Väestöliitossa. Päivä sisälsi parisuhde-luentoja, pienisryhmiä ja mahdollisuuden tutustua Parisuhdekeskuksen tuotteisiin sekä palveluihin. Osallistujia oli noin 50.

Parisuhdekeskuksen asiantuntijat kirjoittivat 20 artikkelia, arvostelua ja kommenttia lehtiin

ja nettisivuille. He esiintyivät parisuhdekysymysten asiantuntijoina radio- ja TV-ohjelmissa 12 kertaa ja antoivat 28 lehtihaastattelua parisuhdeteemoista. Asiantuntijaluentoja pidettiin 22 kertaa.

Helsingin yliopiston psykologian laitoksen 15 opiskelijaa eri vuosikursseilta tutustui Parisuhdekeskukseen.

Parisuhdekeskus jatkoi parisuhdeongelmia ennaltaehkäisevää yhteistyötä järjestöjen kanssa ja koulutti pareja työssään kohtaavia kuntatyöntekijöitä. Yhteistyötä tehtiin Kirkkohallituksen, seurakuntien, MLL:n, Kataja ry:n, Ensi- ja turvakotien liiton, Lastensuojelun keskusliiton Eroneuvo-projektin ja Vanhustyön keskusliiton kanssa.

Tampereella keväällä pidetty ”Tahdolla ja taidolla”-ohjaajakoulutus, johon osallistui 35 osallistujaa, jatkoi ennalta ehkäisevän parisuhdetyön juurruttamista kuntatyöntekijöiden käyttöön. Tahdolla ja Taidolla-mallia sovellettiin uusille pariryhmille; mm. sosiaalitoimen lastensuojelun asiakaspareille, venäläis-suomalaisille pareille ja afgaanipareille. Osallistajat alkavat ohjata kunnissaan edelleen uusia kuntatyöntekijöistä koostuvia ryhmiä parisuhdeongelmia ennaltaehkäisevään työhön.

Muihin parisuhdeongelmia ennaltaehkäiseviin koulutuksiin osallistui kuntatyöntekijöitä Lempäälän kunnasta (n.30 osallistujaa).

Parisuhdekeskuksen psykologit ohjasivat vanhempainvalmennusten parisuhdetta vahvistavia iltoja Espoossa ja kouluttivat neuvola-henkilökuntaa Joroisissa ja Espoossa. Kouvolassa ja Järvenpäässä koulutettiin terveydenhuoltoalan opiskelijoita.

Verkostovaikuttaminen

Toukokuussa parisuhdekeskus oli mukana järjestämässä viidensitä Parisuhdepäiviä Kuntaliiton Kuntatalolla. Päivien tavoitteena on

toimia parisuhdeongelmia ennaltaehkäisevän tiedon ja koulutusmallien välittäjänä sekä lisätä eri puolilla toimivien kunta-, järjestö- ja yksityisten psykoterapeuttien verkostoitumismahdollisuuksia. Päivät tavoittivat noin 160 alan toimijaa eri puolelta Suomea. Parisuhdekeskuksen asiantuntijat osallistuivat päivien suunnitteluun ja toteutukseen sekä luennoivat ja ohjasivat kanavatyoiskentelyä isyydestä.

Vuoden aikana parisuhdetoimijoiden vaikuttajaverkosto laajentui ja sai uusia jäsenyhdistyksiä. Keskus oli mukana avaamassa www.parisuhdeverkosto.fi –sivustoa, josta jatkossa muodostuu Parisuhdetoimijoiden vaikuttajaverkoston yhteinen nettifoorumi. Valtakunnallisten Parisuhdepäivien ilmoittautuminen ja materiaalit tulevat näille sivuille. Sivujen avauksen yhteydessä julkaistiin kaikille avoin nettiaddressi, jossa toivottiin ennalta ehkäisevän parisuhdetyön resurssien turvaamista kuntien, seurakuntien ja järjestöjen toiminnassa.

Monikulttuurinen pari- ja perhetyön verkosto jatkoi toimintaansa kokoontumalla viisi kertaa. Verkostoon kuuluu viisitoista jäsentä. Edustetuna ovat mm. Lyömätön Linja, Monika-Naiset liitto ry, Naisten Suojakoti ry, Rikosuhripäivystys, Familia Club ry, Kirkkopalvelut sekä Suomi-Seura. Verkostoa koulutettiin maahanmuuton psykologiasta, kahden kulttuurin liitoista, sekä maahanmuuttajan roolikartan ja parisuhdeongelmia ennaltaehkäisevän Kehrämallin yhdistämisestä. Lisäksi parisuhdekeskus ja Väestöliiton Kotipuu aloittivat yhteistyöhankkeena kaksikulttuurisen parisuhdetyön ja siihen liittyvän nettimateriaalin kehittämisen, aloittaen suomalais-venäläisistä pareista.

Parisuhdekeskus on edustanut Väestöliittoa Perhejärjestöjen forumissa, johon osallistuu n. 20 alan keskeistä järjestöä.

Palvelut

Parisuhdekeskuksen nettisivut

Parisuhdekeskuksen nettisivustoa suunnattiin sekä kansalaisille että ammattilaisille. Sivusto on koettu hyväksi matalan kynnyksen palveluksi. Sivut sisältävät hakupalvelun, joka tarjoaa ajankohtaista tietoa Suomen parisuhdepalveluista. Nettisivuista saatu palaute on ollut positiivista ja sivut ovat edelleen liiton vierailuimpien sivujen joukossa. Vuoden aikana parisuhdekeskuksen sivuilla vieraili noin 141 000 kävijää. Luetuimmat sivut olivat Tietoa parisuhteesta ja Valtakunnallinen neuvonta- ja terapiapalveluhaku.

Vuoden aikana sivusto uudistettiin. Rakenne lisää sivujen käyttäjävälisyyttä ja nopeuttaa tiedonhakuja. Uudistuksen yhteydessä tietoa ajankohtaistettiin, sivuista tehtiin käyttäjävälisemmät ja sivuille laadittiin parisuhdekeskuksen asiantuntijoiden kehittämä Parisuhteenkehrä. Parisuhteenkehrä esittelee parisuhteen keskeiset osa-alueet ja miten niitä tulee ennaltaehkäisevästi hoitaa.

Parisuhdekeskuksen nettisivuilla julkaistiin 14 kuukauden kolumnia parisuhteista eri alojen asiantuntijoiden kirjoittamina. Sivuille vastattiin 16 asiakkaiden lähettämään parisuhdekysymykseen. Kirja-arvosteluja parisuhdetta käsittelevistä kirjoista kirjoitettiin 12 kpl. Tiedepalstalla julkaistiin kolme lyhennelmää ajankohtaisista parisuhdetutkimuksista.

One to one –nettivastaanotot

One-to-one –nettivastaanottojen toimintaa jatkettiin. Siinä asiakas voi keskustella parisuhteeseen liittyvistä asioista psykologin kanssa. Keskustelu on luottamuksellinen ja siihen voi osallistua nimettömänä. Ajan nettivastaanotolle voi varata Väestöliiton Parisuhdekeskuksen nettisivujen kautta. Nettivastaanottoja pidettiin 80 kertaa.

Psykologien antama puhelinneuvonta

Neuvontapuhelimen soittojen määrä oli toimintavuonna 140. Eniten ihmisiä huolestutti

uskottomuus (20 prosenttia). Muita soittojen syitä olivat mm. seksuaalinen haluttomuus ja muut seksuaaliongelmien sekä ongelmat vuorovaikutuksessa. Paljon puheluita tuli vaikeista sukulaissuhteista.

Koulutus ja sen kehittäminen

Suomessa ensimmäinen, parisuhdekeskuksessa kehitetty ja VL-Markkinointi Oy:n tuottama, kolmivuotinen (2006 - 2009) valtakunnallinen erityistason paripsykoterapiakoulutus päättyi kesäkuussa. Siihen osallistui 22 opiskelijaa. Toinen valtakunnallinen erityistason paripsykoterapiakoulutus (2009 - 2012) aloitettiin syksyllä ja siihen valittiin kolmevaiheisten haastattelujen kautta 21 uutta opiskelijaa. Ko. koulutukseen sisältyi kahdeksan kaksipäiväistä seminaaria ja yksi kolmipäiväinen päättyöseminaari (yht. 19 koulutuspäivää). Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, Valvira, on myöntänyt erityistason paripsykoterapiakoulutuksen käyneille oikeuden käyttää psykoterapeutin nimeä. Näin paripsykoterapia on ensimmäistä kertaa Suomessa hyväksytty omaksi psykoterapiamuodokseen. Tapahduma sai laajaa julkisuutta.

Koulutuksesta kehitettiin Väestöliiton Integriivisen paripsykoterapian malli, joka on ainutlaatuinen maailmassa. Opinnäytetöistä kirjoitetuista ja kouluttajien kirjoittamista artikkeleista alettiin toimittaa uutta julkaisua "Paripsykoterapia ja parisuhteen kätkeytymämahdollisuudet". Koulutusten oheistuotteina on ilmestynyt alan ensimmäisiä kotimaisia julkaisuja, joita muut Suomessa järjestettävät psykoterapiakoulutukset käyttävät oppikirjoina.

Parisuhdekeskuksessa kehitetty vuoden mittainen ensimmäinen valtakunnallinen täydennyskoulutus psykoterapeuteille päättyi. Koulutukseen osallistui 55 alan ammattilaista, jotka työssään hoitavat parisuhteita. Syksyllä aloitettiin samanmuotoinen uusi koulutus, johon osallistuu 31 uutta opiskelijaa. Intensiivikoulutukseen liittyi viisi kahden päivän seminaaria (yht. 10 koulutuspäivää).

Parisuhdekeskuksen psykologit kouluttivat Kuopion yliopistollisen keskussairaalan psykiatrisen osaston henkilökuntaa luennolla "Tutkittua tietoa parisuhteesta sekä paripsykoterapiakäytäntöjä".

Parisuhdeongelmia ehkäisevät mallit

1. Tahdolla ja taidolla – parisuhdeongelmien ennalta ehkäisevään malliin pohjautuva toinen ohjaajakoulutus sekä mallin juurruttaminen kuntiin (35 osallistujaa 17 kunnasta) päättyi keväällä. Koulutuksen käyneet ohjaavat uusia ryhmiä paikkakunnillaan kehitetyn "satelliitimallin" mukaisesti.

Koulutus on yksivuotinen ja koostuu kahdeksasta päivästä. Osallistujat ovat kuntasektorin työntekijöitä, jotka työssään kohtaavat parisuhteita. Mallin käsikirjaa ja siihen pohjautuvaa ohjaajakoulutusohjelmaa kehitettiin edelleen koulutuksen kokemusten pohjalta. Koulutus velvoittaa ohjaamaan valmistumisen jälkeen oman Tahdolla ja taidolla -koulutuksen pareille omassa kunnassa. Ohjelmat tavoittavat kunnissa n. 100 paria. Parisuhdekeskus kehitti koulutusohjelman täydentävän *Vuorovaikutustaidot parisuhteessa* – dvd:n ohjaajien käyttöön ja se valmistui joulukuussa. Materiaalin monistus ja jakelu toteutetaan vuoden 2010 aikana.

Tahdolla ja taidolla –parisuhdekoulutuksen arviointi jatkui Joensuun yliopistossa. Koulutuksella saatiin aikaan positiivista vaikutusta.

2. "Toimivan uusparin kehrä" –mallin kehittäminen aloitettiin "Toimivan parisuhteen" –mallin pohjalta Suomen uusperheellisten liiton kanssa. Sen pilotointi aloitetaan Vantaan kaupungissa syksyllä 2010.

3. Tuomassa vauvaa kotiin - parisuhdekoulutusmallin kehittäminen jatkettiin. Koulutuksessa käsitellään lapsen syntymän vaikutuksia parisuhteeseen. Malli on psykologi John Gottmanin tutkimusten pohjal-

ta kehitetty parisuhdekoulutus. Malli koostuu eripituisista koulutuksista pareille tai ammattilaisille. Ajatuksena on, että ammattilaiset jatkavat vastaavia koulutuksia paikkakunnillaan. Koulutusta kehitetään valtakunnallisen Neuvolatyön kehittämis- ja tutkimuskeskuksen sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen kanssa, ja sitä kehitetään edelleen osana perhevalmennusta. Neuvolahenkilöstöä koulutettiin mallin käytön laajentamiseksi perheverkoston kanssa.

4. Parista perheeksi kehitettiin Tuomassa vauvaa kotiin -koulutusmallin pohjalta osaksi neuvolan perhevalmennusta. Tämä parisuhdevalmennuskerran tavoitteena on olla osa neuvoloiden parisuhde- ja tukemistyötä. Vuoden aikana Parisuuhdekeskuksen työntekijät pitivät Espoon kaupungin neuvoloissa yhteensä 13 valmennuskertaa.

Vuoden aikana valmistui Parista perheeksi -materiaalipaketti, joka sisältää diat, tehtävät ja ammattilaisille tarkoitetun oheismateriaalin perhevalmennuksen parisuhde- ja ohjaamiseksi. Materiaali on kehitetty Terveystieteiden tutkimuskeskuksen kanssa. Perhevalmennusmateriaalin teemoja ovat: Vauvan tuleminen, Siirtymävaihe vanhemmuuteen, Aikuisraskaus, Raskaus, Synnytys ja seksuaalisuus sekä Hyvinvoiva vanhemmuus ja kolmenkeskeisyys. Materiaalipaketin taitettu versio julkaistaan keväällä 2010.

5. ”Otetta ja asennetta kuntasi parisuhdetyöhön.”

Otetta ja asennetta -koulutus mahdollistaa uuden, ennaltaehkäisevän työotteen käyttöönoton kunnissa, joissa Väestöliiton kouluttamat sosiaali- ja terveysalan työntekijät tukevat asiakkaidensa parisuhdetaitoja ja perhetaitoja vastaanotoilla. Koulutus kehittää työntekijöiden asiantuntemusta parisuhde- ja hoitamisen osalta. Työntekijät havaitsevat ongelmat varhain ja rohkaistuvat puuttumaan niihin. Otetta ja asennetta - koulutetut kuntatyöntekijät verkostoituvat yli kunta - ja hallintorajojen ja he kykenevät tehokkaaseen ennaltaehkäisevään työhön. Mallista on valmisteilla esite ja

nettiedote kuntapäätäjien ja ammattilaisten käyttöön.

Tampereella päättyi Tampereen kaupungin, Tampereen ev. lut. seurakunnan ja Lempäälän seurakunnan kanssa yhteistyössä toteutettu yksivuotinen Parien parhaaksi -koulutus, jossa oli 150 osallistujaa. Koulutukseen osallistui koko kaupungin perusterveydenhuolto ja sosiaalitoimi.

6. Monikulttuuriset parisuhteet

Monikulttuuristen parisuhde- ja tukemistyön ongelmien ennaltaehkäisyn mallittamistyö aloitettiin Väestöliiton Kotipuu-hankkeen kanssa haastatellamalla suomalais-venäläisiä pareja. ”Tahdolla ja Taidolla” -parisuuhdeongelmia ennaltaehkäisevää mallia alettiin kehittää monikulttuurisille pareille ja ensimmäinen pilottikoulutus käynnistyi keväällä. Vuoden aikana kehitettiin Monikulttuurinen kehä -nettiaineisto monikulttuuristen parisuhde- ja tukemistyön tueksi. Se julkaistaan keväällä 2010.

Verkostopohjaisen oppimisympäristön ja videoneuvottelun kehittäminen valtakunnalliseen ennaltaehkäisevään parisuhdetyöhön

Oppimisympäristön kokeilukäyttö aloitettiin keväällä 2008 ja käyttö jatkui. Parisuuhdekeskuksen koulutuksiin osallistuneilta pariensa kanssa työskenteleviltä ammattilaisilta kerättiin ns. ”hiljaista tietoa” parisuhde- ja tukemistyön verkosto on omaksunut oppimisympäristön käyttöönsä.

Samarakas-peli

Samarakas-peli on parisuhdekeskuksen psykologien kehittämä peli, joka on tarkoitettu parisuhde- ja tukemistyön ennaltaehkäisyyn. Sitä voivat käyttää työssään parisuhdetyön ammattilaiset, ja se soveltuu erityisen hyvin pareille omaan käyttöön. Vuoden aikana peliä suunniteltiin ja tehtiin kokeiluversio. Peli valmistui joulukuussa.

PERHEKLINIKAT

Apua ja koulutusta perhe-elämän ja parisuhteen kriiseihin

Helsingin ja Tampereen perheklinit tarjoavat psykoterapiapalveluja ja auttavat parisuhteen sekä perhe-elämän kriiseissä. Klinikat seuraavat parien ja perheiden tilannetta ja kehitystä yhteiskunnassa, tutkivat alan kehitystä ja luovat uusia toimintamalleja käytännön työhön. Näin klinikat kehittävät työmenetelmiään ja tukevat Väestöliiton perhepoliittisia toimia. Klinikoiden työmuotoina ovat yksilö-, pari- ja seksuaaliterapia, ennaltaehkäisevä valistustyö ja aineistojen tuottaminen. Klinikat antavat työnohjausta, neuvotteluapua ja koulutusta eri alojen ammatti- ja opiskelijaryhmille. Tavoitteena on lisätä perheiden, parien ja alan työntekijöiden tietotaitoa ihmissuhdeasioissa. Edellisenä vuonna aloitettiin perheklinitien asiantuntemuksen kasvattaminen perheväkivallan ennaltaehkäisystä, ja paripsykoterapeutit koulututtuivat alan ennaltaehkäisevään työhön englantilaisen psykologin avulla.

Perheklinit painoutuivat asiakastyössään yksilöiden ja parien kriisihoitoon. Klinikat paneutuivat myös työnohjaukseen, parisuhteita työssään kohtaavien ammattilaisten ammattitaidon lisäämiseen sekä osaamisen syventämiseen järjestämällä sekä kansainvälistä että valtakunnallista jatko- ja täydennyskoulutusta. Tavoitteena oli parisuhteiden ja vanhemmuuden tukeminen.

Vaikuttaminen

Tampereen perheklinitillä psykologit ja lapsettomuushoitajien asiantuntijat toimivat yhdessä. Klinikka tekee yhteistyötä Tampereen yliopistollisen sairaalan ja Pirkanmaan kuntien terveydenhuollon, sosiaalitoimen sekä kasvatuksesta ja koulutuksesta vastaavien yhteisöjen kanssa. Helsingissä psykologit osallistuvat erityisesti mediassa tehtävään valistustyöhön.

Palvelut

Helsingissä vastaanotoilla tehtiin 506 parikäyntiä sekä 494 yksilökäyntiä. Ryhmätyönohjauksia annettiin 3 kertaa (4,5h) ja yksilötyönohjauksia 20 (21h) kertaa.

Tampereella terapia- ja neuvontavastaanotolla tehtiin 216 parikäyntiä ja 74 yksilökäyntiä. Psykologit antoivat Tampereella ryhmätyönohjauksia 15 kpl (91 h) ja yksilötyönohjauksia 19 kpl (27 h). Yksilökäynnit molemmilla klinikoilla liittyivät pääasiassa parisuhteen ongelmiin.

Helsingin perheklinit järjesti eronneille, eropäätöksen tehneille sekä eroa suunnitteleville tarkoitetun Fisherin eroseminaarin keväällä. Ryhmät kokoontuivat viikoittain yht. 10 kertaa kolme tuntia kerrallaan. Seminaariin osallistuneita oli 11.

PERHEVERKKO

Toimintaympäristö

Perheverkon toimintaympäristöä ovat lapsiperheiden kodit, sukulaiset, päivähoito, vanhempien työympäristö ja lapsiperheiden parissa työskentelevät ammattilaiset.

Toiminta-ajatus

Verkko tukee alle kouluikäisten lasten vanhempia arkielämän haasteissa.

Vaikuttaminen

Perheverkko oli esillä mediassa 65 kertaa (TV 3 kpl, radio 10 kpl, lehdet ja nettiautikkelit 52 kpl). Käsitellyt aiheet liittyivät vanhemmuuden herättämiin tunnehaasteisiin ja ristiriitoihin, lapsen itsetunnon tukemiseen ja itsesäätelyn kehittämiseen sekä perhe-elämän erilaisiin haasteisiin arkena ja lomalla. Ammattilaisille kohdennettuihin seminaareihin, luennoille ja koulutuksiin osallistui 906 henkilöä.

Perheverkon kirjoittama ja VL-Markkinointi Oy:n tuottama Yhdessä eteenpäin – pieni parisuhdeopas tavoitti yli 40 000 vauvaperhettä KELAn äitiyspakkauksessa.

Lapsiperhetyön käytännön kentältä saadun palautteen perusteella Perheverkon työntekijät käynnistivät Isyyden kielletyt tunteet – julkaisun aineistonkeruun ja tutkimus -ja kirjoitustyön kesällä väestöntutkimuslaitoksen kanssa. Kirja julkaistaan vuoden 2010 keväällä ja se on toivottu jatko-osa Äidin kielletyt tunteet -julkaisulle. Perheverkon työntekijät kirjoittivat Väestöntutkimuslaitoksen Isovanhemmuus-kirjaan yhden osion ja olivat mukana asiantuntijoina Mervi Juusolan kesällä ilmestyneessä Äidin voimakirjassa. Perheverkko ja Miehen Aika järjestivät yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa lyhytelokuvaillan *Olen isä ja ylpeä siitä* ja osallistui Kodin viikon toimintapäivään pareille ja perheille.

”Moi, lukaisin silkasta uteliaisuudesta uuden Pullonpyörittäjien oppaan. Juuri tällaista minä ja vauvani olisimme kaivanneet vuosi sitten kun taistelimme imettämisen kanssa ja aloittelimme pulloruokintaa. Loistavaa, että tietoa nyt on saatavilla!”

Terveyden edistämisen keskus luonnehtii arviossaan opasta mm. näin: *”Tällaiselle oppaalle on tilausta. Suomessa imettämiseen suhtaudutaan liian tosikkomaisesti, joten on hyvä, jos joku esite voi vähentää äitien syyllisyyttä imetyksessä ilmenevien ongelmien aikana. Nainen on henkisesti niin paljaana pienen lapsensa kanssa, että hän ansaitsee läheisineen kaiken mahdollisen tuen selvitäkseen ehjänä eteenpäin.”* Perheverkon julkaisema Äidin kielletyt tunteet –kirja innoitti tai-

Perheverkko osallistui opetusministeriön kouluisten aamu -ja iltapäivätoiminnan lainsäädäntöä käsittelevään ja Imetyksen edistäminen Suomessa -kansallinen toimintaohjelma -lausuntopyyntöihin ja kokosi COFACEn työryhmää varten koosteen aiheesta Millaista vanhemmuutta lapset tarvitsevat tänä päivänä? Perheverkko tuotti kaikille avoimen ja maksuttoman, vapaasti tulostettavan nettioppaan Pullonpyörittäjien opas - Tietoa äidinmaidonkorvikkeista, osittaisimetyksestä ja äidinmaidon pumppaamisesta vauvaperheille moniammatillisessa yhteistyökuviossa

dealan ammattihenkilöitä ja opiskelijoita. Keväällä julkistettiin monologiesitys ”Huono äiti”, jonka käsikirjoitus pohjautui Äidin kielletyt tunteet –teokseen. ”Huono äiti” -esitys osallistui Pieksämäen monologikilpailuun Yksinpuheluja vakavista aiheista.

Perheverkon haasteellisten tunteiden kohtaamiseen tuottamat julkaisut olivat pohjana ”Rikku Pikku ja suivaantunut sietokone”- lastenkirjaan ja graduun, jotka olivat esillä Masters of arts -näyttelyssä.

Masters of arts -näyttelyn avajaisiin kutsuttu Perheverkon psykologi Suvi Laru esittelee ”Rikku Pikku ja suivaantunut sietokone” -lastenkirjaa graduntekijän omalla osastolla.

Palvelut

Neuvontapuheluja kirjattiin 176 kpl ja käytyjä sähköpostikeskusteluja 1036 kpl. Vastaanotoilla kävi 576 asiakasta, joista perheneuvonnassa 395 asiakasta ja psykologin vastaanotolla 176. Lääkärin vastaanotolla kävi viisi asiakasta. Nettivastaanotolla oli 48 asiakasta. Vanhemmille kohdennettuihin ryhmiin ja kasvattajajailtoihin osallistui 585 henkilöä.

Yhteistyö

Sisäistä yhteistyötä tehtiin mm. VL-Markkinointi Oy:n (julkaisut), väestöntutkimuslaitoksen (Isyyden kielletyt tunteet, isovanhemmuuskirja), parisuhdekeskuksen, kansainvälisen kehityksen osaston (mukana mm. Pietari-hankkeessa) ja Miehen Ajan (asiakasvastaanotot, ”Olen isä ja ylpeä siitä” sekä Isyyden kielletyt tunteet -julkaisu) kanssa.

Ulkopuolisia yhteistyökumppaneita olivat mm. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Helsingin kaupunginteatteri, Tampereen kaupunki (neuvolapalvelut), yksittäiset ammattihenkilöt, jotka olivat kirjoittamassa Pullonpyörittäjien opasta, graafikko Osmo Penna, Hoplopisähuvi puisto, Meidän perhe -lehti, MLL ja Imetyksen tuki ry.

Voimavarat

Lääkäri työskenteli Perheverkossa 30 prosenttia työajastaan (vuorotteluvapaalla elomarraskuussa) ja psykologi 40 prosenttia työajastaan. Koulutussuunnittelija työskenteli 85 prosenttia ja perhetyöntekijä 50 prosenttia. Perheneuvonnan koordinaattori toimi kokopäiväisenä. Työntekijät osallistuivat paripsykoterapian intensiivikoulutukseen ja pari- ja seksuaaliterapiakoulutukseen.

SEKSUAALITERVEYSKLINIKKA

Toimintaympäristö ja toiminta-ajatus

Seksuaaliterveysklinikan tehtävänä on seksuaaliterveyden edistäminen. Työ perustuu Väestöliiton seksuaalipoliittiseen ohjelmaan, jossa seksuaalisuus nähdään koko elämän ajan vaikuttavana voimavarana ja prosessina, joka kattaa tunteet, järjen ja biologian tasot. Seksuaaliterveysklinikan vankka asiantuntijuus perustuu tutkimukseen, kehittämistyöhön, kliiniseen työhön sekä laajaan kotimaiseen ja kansainväliseen yhteistyöhön.

Kansallisesti tärkeä perusta työlle on 2007 valmistunut Sosiaali- ja terveysministeriön seksuaaliterveyden toimintaohjelma. Kuntien tarjoamien seksuaaliterveyspalvelujen tilanne on yhä edelleen heikko, varsinkin koulu- ja opiskeluterveydenhuollon osalta. Lama rajoittaa voimakkaasti toimintaa. RAY:n linjaus olla tukematta palveluita ja koulutusta, joiden voitaisiin katsoa kuuluvan kuntien velvollisuuksiin, vaikeuttaa tilannetta entisestään.

Seksuaalisen turvallisuuden lisäämiseksi tarvitaan yli sektorirajojen tapahtuvaa ennaltaehkäisevää toimintaa. Ennaltaehkäisevän työn (turvataitoja koululaisille, vanhemmille ja ammattilaisille) selkeä lisääntyminen on toivottava suuntaus ja siihen on kiinnitetty eri toimintaohjelmissa huomiota.

Vaikuttaminen

Seksuaaliterveysklinikan asiantuntijat ovat olleet mukana kehittämässä WHO:n Eurooppa-yksikössä seksuaalikasvatuksen standardeja. Seksuaaliterveysklinikan henkilökunta on aktiivisesti osallistunut seksuaalikasvatus-työn kehittämiseen Suomessakin. Suomen koulujen seksuaalikasvatus on nyt kansainvälisessä vertailussa hyvä, ja esimerkiksi nuorten raskaudenkeskeytysten määrä on vähenemässä. Vaikka keskimäärin kehitys on ollut myönteistä, eriarvoisuus ja erittäin huonosti voivien osuus on kasvanut. Seksuaaliterveysklinikan asiantuntija on mukana THL:n papilloomaviruksen torjuntatyöryhmässä kehittämässä kansallista strategiaa. THL:n toimeksiannosta luotiin maahanmuuttajien seksuaali- ja lisääntymisterveyden toimintasuunnitelma.

Kaikki Helsingissä lääketiedettä opiskelevat saavat klinikalla opetusta kierukan- ja ehkäisykapselin asennukseen. Yksikön asiantuntijat pitivät lääketieteen kandidaattikursseilla *Seksologia*-teemapäivän kaksi kertaa ja antoivat eri yhteistyötahojen kutsuista lukuisia ammattilaiskoulutuksia kautta maan. Seksuaaliterveysklinikka toimi kansainvälisenä nuorisogynekologian opetuskeskuksena, ja vierailijoita monesta maasta kävikin tutustumassa toimintaan. Pohjoismainen yhteistyö on kehittynyt. Seksuaaliterveysklinikka osallistui aktiivisesti seksuaaliterveyden edistämishankkeisiin lähialueella. Seksuaaliterveyden tutkimustyö oli vilkasta, ja viittauksia kansainvälisiin kirjoituksiin, joissa ylilääkäri oli mukana oli 296 kertaa.

Palveluja seksuaalisen kehityksen eri vaiheisiin

Klinikan seksuaaliterveyden palvelut kattavat seksuaalisen kehityksen eri ikävaiheet sekä kaikki sukupuolielämään ja -elimiin liittyvät kysymykset. Matalan kynnyksen palveluna on kätilövetoisena vuoden toiminut seksuaali- ja ehkäisyneuvola. Klinikalla oli maksullisia asiakaskäyntejä yhteensä 1460, (v. 08 käyntejä noin 200 vähemmän), joista seksuaaliterapiaa 693, lääkärikäyntejä 593 ja neuvolakäyntejä 174.

Klinikka ylläpiti seksuaaliterveyttä käsittelevää maksutonta valtakunnallista neuvontapuhelinta kolmesti viikossa kaksi tuntia kerrallaan, ja vastasi 490 puheluun. Kysyjistä miehiä oli 49 prosenttia ja naisia 39 prosenttia (osasta ei tietoa).

Seksuaaliterveysklinikalla on kolme RAY:n tukemaa toimintaa, Nuorten Avoimet Ovet, NUSKA ja Miehen Aika.

NAO, Nuorten Avoimet Ovet

Toiminta-ajatus

Nuorten Avoimet Ovet (NAO) on RAY:n rahoittama nuorten seksuaaliterveyden edistämisen ammatillinen osaamisyksikkö. NAO edistää nuorten seksuaaliterveyttä yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan tasoilla. Tavoite on nuorten seksuaalioikeuksien toteutuminen. NAO vaikuttaa seksuaaliterveyspalveluiden saatavuuden ja laadun parantamiseksi, nuorten tietotaitojen sekä itsetunnon lisäämiseksi. NAO:n tavoitteena on, että suomalaisilla nuorilla on tasapuolisesti edellytyksiä ja mahdollisuuksia huolehtia itsestään ja seksuaaliterveydestään.

Vaikuttaminen

Toimintavuonna vahvistettiin nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten osaamista kouluttamalla ja ylläpitämällä heille suunnattua internet-palvelua. Osallistuttiin useisiin kansallisiin ja kansainvälisiin nuorten hyvinvointia käsitteleviin seminaareihin, kuten

Educa-messuille, Terve Kunta-, kouluterveys-, Kätilö- ja liittopäiville, ammattiin opiskelevien hyvinvointipäiville sekä eduskuntaryhmien seminaareihin. Nuorten seksuaaliterveysasioita tuotiin esiin mediassa. Vuoden aikana annettiin kahdeksan lehtihaastattelua/artikkelia, yksi televisiohaastattelu ja kolme radiohaastattelua. NAO osallistui Väestöliiton Kodin viikon ”Mun valinta” -tapahtuman sekä ammattilaisseminaarin toteuttamiseen. Seminaarissa NAO luovutti vuoden Kukkahattu – tunnustuksen opetusneuvos Heidi Peltoselle.

Palvelut

Vastaanotoilla oli 507 asiakaskäyntiä. Lääkärikäyntejä oli 220 ja hoitajakäyntejä 287. Yleisin vastaanotolla käymisen syy oli ehkäisy, mutta usein esiin tuli todelliset huolenaiheet, kuten ongelmat perheessä tai seksuaalinen kaltoinkohtelu. Asiakasvastaanottoja vähennettiin edellisvuodesta internet-palvelun kehittämistyön takia ja asiakkaiden ongelmien haasteellistuttua. Lastensuojelutoimipisteet ohjasivat yhä enemmän moniongelmaisia nuoria NAO-vastaanotolle. Puhelinneuvontaa annettiin 41 asiakkaalle.

Palvelu internetissä: Nuorten osio uusittiin ja se toimii nykyisin osoitteessa www.vaestoliitto.fi/nuoret. Nuoret ja heidän kanssaan työskentelevät ammattilaiset saivat tietoa, ohjausta ja henkilökohtaista neuvontaa seksuaalisuuteen ja seksuaaliterveyteen liittyen. Sivustoa tarkasteltiin vuoden aikana 54 502 kertaa ja yksittäisiä sivun näyttökertoja oli 39 472. Kysymyksiä oli vuoden aikana 570 ja 473 kysymykseen vastattiin. **One-to-one** keskusteluja oli 78. Vuoden aikana verkostoiduttiin muiden internet-työtä tekevien järjestöjen ja tahojen kanssa palvelun kehittämiseksi.

Koulutukset: Vastaanotto- ja kohtaamismallia sekä muuta NAO:n asiantuntijuutta vietiin ammattilaisille kouluttamalla terveydenhuoltoalan työntekijöitä. Opettajia evästettiin terveystiedon opettamiseen. Myös nuorisohjaajia, koulunkäyntiavustajia, puhelin- ja

nettiauttajia koulutettiin. NAO oli mukana Väestöliiton projektissa, jonka tavoitteena on kehittää seksuaalikasvatusta Viipurissa. Koulutuksia oli 18, joista kahdeksan pidettiin nuorille ja kymmenen nuorten kanssa työskenteleville ammattilaisille. NAO:ssa oli kaksi terveydenhoitajaopiskelijaa kahdeksan viikon harjoittelussa ja kaksi terveydenhoitajaa työssäoppimisjaksolla.

NAO oli mukana tuottamassa seksuaalikasvatusmateriaalia eri kohderyhmille. Tuotettiin, tarkastettiin sisältöjä tai toimittiin sisällön ohjaajina usseissa käsikirjoituksissa, kirjoissa, oppaissa, väitöskirjoissa ja teemapäivissä.

Tutkimus: Asiakkailta kerättiin palautetta ja tehtiin asiakasanalyysiä potilaspapereiden pohjalta toiminnan kehittämiseksi ja hyvinvointitehtävien selvittämiseksi. Nuorilta kerättiin kyselylomakkeella mielipiteitä pornosta ja sen herättämistä tunteista. Kyselyyn vastasi 103 nuorta ja aineistosta on kirjoitettu raportti. Internet-palveluun tulleista kysymyksistä on tehty määrällistä ja laadullista analyysiä, joiden pohjalta valmistellaan väitöskirja.

Yhteistyö: Yhteistyötä tehtiin useiden tahojen kanssa (mm. Preventiimi/Humak, NFG:n Levottomat tuhkimot -hanke, Mikkolan ja Peltolan peruskoulu). NAO edusti Väestöliittoa Tekry:n Lasten Terveysfoorumissa, THL:n Kouluterveyslähetteläissä sekä STM:n asettamassa lasten ja nuorten hyvinvointineuvottelukunnan oppivelvollisuusikäisten jaoksessa. NAO osallistui Väestöliiton sisällä erilaisiin yhteistyöhankkeisiin.

NUSKA, Nuorten seksuaalisen kaltoinkohtelun kohtaamisprojekti

Toiminta- ajatus

Nuorten seksuaalisen kaltoinkohtelun kohtaamisprojekti (NUSKA) on RAY:n tukema hanke kohtaamis- ja verkostoitumismallin kehittämiseksi nuorten parissa työskenteleville ammattilaisille. Päämääränä on juurruttaa malli kansallisesti tarjoamalla koulutusta

ammattilaisille. Tietoisuuden lisääminen seksuaalisesta kaltoinkohtelusta, sen ennaltaehkäisystä, varhaisesta puuttumisesta ja tunnistamisesta, hoitoon ohjauksesta sekä moniammatillisesta verkostotyöstä on tärkeää. Näin voidaan vaikuttaa nuorten hyvinvoinnin paranemiseen sekä syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn.

Vaikuttaminen

Hankkeen työntekijät ovat tavanneet lääninhallituksen ylitarkastajia, peruspalveluministeri Risikkoa sekä kansanedustajia seksuaalisen kaltoinkohtelun ennaltaehkäisyyn, ammattilaisten koulutukseen ja lastensuojelulain toteutumiseen liittyvistä epäkohdista. Hankkeen asiantuntijuutta on hyödynnetty STM:n asiantuntijatyöryhmässä, THL:n seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistämisen seurantaseminaarissa, RAP-kansion päivittämisessä ja kouluterveyspäivillä, sekä eri toimijoiden tukija ohjausryhmissä. Terveystyön edistämisen keskus palkitsi kunniamaininnalla hankkeen kirjan ”Eikö se kuulu kenellekään? Rohkene kohdata seksuaalisesti kaltoinkohdeltu nuori”. Seksuaalista kaltoinkohtelua kokeneiden nuorten läheisille tehtiin esite, jota on toimitettu valtakunnallisesti.

Yhteistyössä Pelastakaa lapset nettiturvallisustoiminnon kanssa saatiin rahoitus Jenny ja Antti Wihurin säätiöltä ammattilaisten tietoisuuden edistämiseksi digitaaliseen mediaan liittyvästä lasten seksuaalisesta hyväksikäytöstä.

Lehti-, radio- ja televisiohaastatteluja annettiin vuoden aikana 13 ja artikkeleita (6 kpl) sekä mielipidekirjoituksia (1 kpl) ilmestyi eri lehdisissä. Ammattilaisille suunnatuilla seminaaripäivillä Nуска näkyi esittelypaikoilla.

Palvelut

Asiakaskäyntejä (nuoret ja heidän läheisensä) Nуска-kohtaamisprojektissa oli 201. Suojattu- ja nettivastaanottoaikoja avattiin 114 kpl. Edellisen vuonna aloitettua jalkautuvaa työtä jatkettiin kahteen eri lastensuojelulaitokseen

Uudenmaan alueella. Seksuaalista kaltoinkohtelua kokeneiden nuorten läheisille järjestettiin kymmenen käyntikerran pituinen vertaistukiryhmä.

Lääkäri- ja asiantuntijalausuntoja tehtiin oikeudenkäyntiin ja erityishuoltoon 12 kpl ja laadittiin lähetteitä jatkohoitoa varten. Todistajina oikeudenkäynnissä asiakkaan asiassa oltiin 2 kertaa. Konsultaatioyhteydenottoja puhelimitse ja sähköpostitse tuli vanhemmilta, läheisiltä, opiskelijoilta ja ammattilaisilta yhteensä 161 kappaletta (60 tuntia).

Koulutus

Vuoden aikana järjestettiin 39 koulutusta tai luentoa, tavoittaen noin 1500 kuulijaa.

Diakonia-ammattikorkeakoulun kanssa toteutettiin 8. opintopisteen ammatillinen täydennyskoulutuskokonaisuus. Sosionomiopiskelija oli 8 viikon harjoittelussa.

Tutkimus

Jatkettiin nimettömän asiakaspalautteen keräämistä terapian loppuessa sekä internetin kautta läheisille avun tarpeeseen liittyen. Metropolia ammattikorkeakoulun opiskelijat tuottivat kaksi opinnäytetyötä hankkeen kanssa.

Yhteistyö

Yhteistyötä ja verkostoitumista jatkettiin sekä Väestöliiton eri toimijoiden että muiden nuorten kanssa työskentelevien kanssa (Amnesty, Diakonia- ammattikorkeakoulu, sosiaalityö, poliisilaitoksen väkivaltarikosyksikkö, Helsingin oikeuslääkäriasema, kirkon nuorisotyö, Metropolia ammattikorkeakoulu, koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia, Helsingin yliopisto, NFG, Pelastakaa Lapset nettitoiminto, Poliisiammattikorkeakoulu, Preventiimi, Seta, STM, Terveys ry, Tukinainen, Tyttöjen Talo ja THL:n seksuaali- ja lisääntymisterveyden yksikkö).

Hyvinkään seurakunnan järjestämän hyväntekeväisyyskonsertin tuotosta osa luovutettiin

Nuskalle nuorten ja heidän läheistensä toiminnan tukemiseksi.

Voimavarat

Nuska-kohtaamishanke on löytänyt hyvin paikkansa yhteiskunnassa ja asettunut osaksi sosiaali-, kasvatus-, terveydenhuollon- ja nuorisotyön kenttää. Se on otettu erittäin hyvin vastaan seksuaalisesti kaltoinkohdeltujen nuorten ja nuorten vanhempien taholta.

Työntekijöiden ammatillisuuden sekä työssä jaksamisen vahvistamiseksi työntekijät osallistuivat säännöllisesti ryhmä- ja yksilötyönohjaukseen sekä ammatillisuutta tukeviin täydennyskoulutuksiin.

MIEHEN AIKA

Toiminta-ajatus

Miehen Aika -toiminta toteutti tavoitettaan poikien ja miesten terveen kasvun tukemisesta ja elämänhallinnan lisäämisestä onnistuneesti. Palveluiden ja interventioiden pääpaino oli alle 35-vuotiaiden miesten auttamisessa, heidän kanssaan toimivia ammattilais- ja aikuisryhmiä unohtamatta.

Vuodelle asetetut tavoitteet: 1) poikien ja miesten seksuaaliterveystietojen ja palveluiden saatavuuden lisääminen, 2) Miehen Aika -mallin luominen, 3) aggressiokasvatusmallin levittäminen ja juurruttaminen Tuusulan kuntaan, erityisesti Jokelan kouluun, 4) Poikien Puhelin -toiminnan vastauskapasiteetin kaksinkertaistaminen ja jatkorahoituksen takaaaminen ja 5) Poikien Puhelimen toimintaraportin julkaisu, tulivat kaikki täytetyiksi. Poikkeuksena Miehen Aika -mallin luominen (2), jossa ei edetty yhtä pitkälle kuin alkuperäisessä suunnitelmassa, johtuen saadun rahoituksen niukkuudesta. Miehen Aika -toiminta osallistui kansainväliseen tutkimus ja pilotti -hankkeeseen, joka toteutetaan Kanadan Halifax:n ja Turun yliopistojen kanssa, mikäli ra-

hoitus toteutuu sekä yhteistyössä puolustusvoimien kanssa perusti **Varusmiespuhelin -toiminnan** varusmiespalvelukseen kutsutuille ja asevelvollisuutta suorittaville.

Vaikuttaminen

Miehen Aika on vahvistanut asemaansa luotettavana asiantuntijatahona palveluiden käyttäjien ja nuorten ja miesten kanssa toimivien ammattilaistahojen kanssa (taulukko 1).

Miehen Ajan ja erityisesti Poikien Puhelimen toiminnan saamasta huomiosta Suomen yhtenä vahvana seksuaali- ja aggressiokasvatus tahona kertoo pidettyjen luentojen ja asiakas-kontaktienkin määrän kasvu. Myös media, on ollut kiinnostunut kuulemaan poikien ja nuorten miesten kuulumisia Miehen Ajan toiminnan näkökulmasta.

Luentoja / tilaisuuksia	Tavoitettuja henkilöitä		Puhelija Poikien Puhelimeen
	nuoria/oppilaita	ammattilaisia/vanhempia	kausi 08/08-08/09
216	5185	6208	18707

Palvelut

Miehen Ajan palvelut ovat koostuneet internetin kysymys-vastaus -palvelusta, 1-2-1 -vastaanoitoista, puheluista, luennoista sekä materiaalityöstä.

Voimavarat

Miehen Ajan RAY:n avustus pysyi ennallaan, joten merkittävää palveluiden tai toimintojen supistumista tai laajenemista ei tapahtunut. Muutosta on aiheuttanut muiden rahoituslähteiden varassa toimivan Poikien Puhelimen henkilöstön ja puhelumäärän lisäys, sekä Varusmiespuhelimien toiminnasta aiheutunut henkilöstön ja puhelumäärän lisäys.

KANSAINVÄLISEN KEHITYKSEN YKSIKKÖ

Yleistä

Kansainvälisen kehityksen yksikkö edistää nuorten ja perheiden hyvinvointia maailmanlaajuisesti. Yksikkö luo mahdollisuuksia soveltaa liiton osaamista kansainvälisessä yhteistyössä. Kehityspoliitikassa ja -yhteistyössä liitto korostaa seksuaalioikeuksien ja seksuaaliterveyspalveluiden sekä tyttöjen ja naisten aseman parantamista keinona vähentää köyhyyttä. Lähialueyhteistyössä liiton asiantuntijuus on seksuaaliterveyden lisäksi perhetyössä ja vanhemmuuden tukemisessa.

Yksikkö jatkoi vaikuttamista Suomen kehityspoliittikkaan ja lähialueyhteistyöhön. Järjestö-, viranomais- ja kansanedustajayhteistyöllä edistettiin mm. kehityspoliittisen ohjelman läpileikkaavien teemojen ohjeistamista. Yhdessä ulkoasiainministeriön kanssa järjestettiin väestöseminaari. Uutta oli liiton Venäjä-ryhmän järjestämä seminaari lähialueyhteistyöstä ja maahanmuuttajatyöstä. Uusimuotoista tutkimustyötä tehtiin Hankenin HUMLOG-instituutin kanssa Nepalissa.

Varainhankinnan ja markkinoinnin kehittämiseksi käynnistettiin KAPUA 2010 Malawi -kampanja yhdessä Kapua Aidventuresin kanssa. Hankkeeseen osallistuu 17 vapaaehtoista varainhankkijaa. Heidän tavoitteena on tammi-syyskuun 2010 aikana kerätä 100 000 euroa Väestöliiton Malawi-työlle. Ulkoministeri Alexander Stubb lupautui hankkeen suojelijaksi.

Kehityspoliittinen vaikuttamistyö

Ulkoasiainministeriö ja Väestöliitto järjestivät yhdessä *"Väestö ja kestävä kehitys"* -seminaarin ministeriön vuosittaisen kansalaisjärjestöseminaarin yhteyteen. Seminaarissa valotettiin väestönkasvun ja kestävä kehityksen välistä suhdetta ja vapaaehtoisen perhesuunnittelun roolia tasapainoisen väestönkasvun saavuttamisessa. Väestöliiton puheenjohtajan lisäksi seminaarissa esiintyivät IPPF:n ja UNFPA:n edustajat ja Nepalin Perhejärjestön johtaja.

Yksikkö teki vaikuttamistyötä Perjantai-ryhmän ja Kepan (Kehitysyhteistyön palvelukeskus) kanssa edistääkseen Suomen kehityspoliittisen ohjelman läpileikkaavien teemojen toteuttamista. Tavoitteena oli, että ulkoasiainministeriö laatisi selkeän strategian ja ohjeistuksen läpileikkaavien teemojen toteuttamiseen, seurantaan ja evaluointiin. Läpileikkaavia teemoja ovat mm. tyttöjen ja naisten aseman ja oikeuksien edistäminen, hivin vastainen taistelu ja sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen.

Yksikön aloitteesta ulkoasiainministeriö laati seksuaaliterveyteen ja -oikeuksiin paneutuvan julkaisun, joka on tarkoitettu ulkoasiainministeriön henkilökunnan sekä kehityskysymyksistä kiinnostuneiden käyttöön.

Maailman aids-päivän toimikunnan jäsenenä liitto oli järjestämässä sosiaalisen median kautta toteutettua kampanjaa, jonka tarkoituksena oli lisätä tietoutta vapaaehtoisen ja anonyymien testauksen merkityksestä.

Euroopan parlamenttivaaleihin liittyen Väestöliitto oli mukana IPPF Euroopan verkoston koordinoimassa "Seksikkäin meppi" -kampanjassa. Euroopan parlamenttiin pyrkiville ehdokkaille tehtiin nettikysely, jossa kysyttiin ehdokkaiden mielipiteitä seksuaaliterveyteen ja -oikeuksiin liittyvistä asioista sekä perhepolitiikasta. Seksikkäimmän ja perheystävällisimmän ehdokkaan tittelin voitti kansanedustaja Minna Sirnö.

Merkittävänä saavutuksena voidaan pitää, että naisten aseman parantaminen ja seksuaaliterveyden ja -oikeuksien edistäminen oli nostettu hallituksen ilmasto- ja energiapoliittisen ohjelman keskeiseksi tavoitteeksi.

Merkittävänä saavutuksena voidaan pitää, että naisten aseman parantaminen ja seksuaaliterveyden ja -oikeuksien edistäminen oli nostettu hallituksen ilmasto- ja energiapoliittisen ohjelman keskeiseksi tavoitteeksi.

sen tulevaisuusselonteon yhdeksi toimintoja ohjaavaksi suositukseksi.

Väestöliiton Nuorten Vaikuttajien ryhmän toimintaa on pyritty uudistamaan.

Kairon toimintaohjelman toteuttamista 15 vuotta

Vuosi oli YK:n väestö- ja kehityskonferenssin (ICPD) toimintaohjelman 15. seurantavuosi. Vuoden merkittävä tapahtuma oli YK:n väestörahasen (UNFPA) ja Saksan hallituksen järjestämä kansalaisjärjestökonferenssi Berliinissä. Kansainvälisen kehityksen yksikön edustaja oli konferenssin järjestelykomitean jäsen. Konferenssi tuotti julkilausuman sekä toimintasuositukset kansalaisjärjestöille ICPD:n toimintaohjelman toteuttamiseksi. Suomessa julkilausuma toimitettiin eri ministerille sekä valiokunnille.

Väestöliitto ja Eduskunnan väestö- ja kehitysryhmä olivat edustettuina Etiopiassa UNFPA:n ja Alankomaiden hallituksen järjestämässä äitiysterveyskonferenssissa ja parlamentaarikoiden konferenssissa.

Väestöliitto oli mukana pohjoismaiden ulkoministeriöiden seminaarissa, jossa hahmoteltiin yhteistä strategiaa edistää ICPD-toimintaohjelmaa.

Eduskunnan väestö- ja kehitysryhmän (EDUVAKE) kevätseminaarissa käsiteltiin kehitysmaiden äitiysterveiden tilannetta. Osana ohjelmaa esitettiin BBC:n ja Marie Stopes Internationalin dokumentti *”Dead Mums Don’t Cry”*. EDUVAKE:n syysseminaarin aiheena oli seksuaalikasvatus. Seminaarin pääpuhujana Unescon Mark Richmond esitteli Unescon juuri valmistunutta kansainvälistä seksuaalikasvatuksen ohjeistusta.

Eduskunnan Väestö- ja kehitysryhmä teki kirjallisen kysymyksen ulkomaan kauppa- ja kehitysministerille ICPD:n toteutumisesta Suomen kehitysyhteistyössä.

Vaikuttamistyötä EU:n tasolla

Väestöliitto on jäsenenä *Countdown 2015 Europe konsortiossa*, joka tekee EU:n tason vaikuttamistyötä. Konsortion toimintaa rahoittaa Bill & Melinda Gates Foundation. Countdown 2015 tavoitteena on lisätä rahoitusta ja poliittista sitoutumista ehkäisymenetelmien ja muiden lisääntymisterveiden hoitoon tarvittavien tarvikkeiden saatavuuden takaamiseksi.

Väestöliitto toimii aktiivisesti Euroopan parlamentaarikkojen forumin kanssa (EPF, European Parliamentary Forum on Population and Development). Sen tavoitteena on saada aikaan yhteistyötä eri Euroopan maiden parlamenttien väestö- ja kehitysryhmien välillä ja vahvistaa yhteistyötä Euroopan parlamentin ja Euroopan Neuvoston väestö- ja kehitysryhmän kanssa. Eduskunnan väestö- ja kehitysryhmän puheenjohtaja Minna Sirnö valittiin uudelleen EPF:n hallituksen jäseneksi vuonna 2009. Useat suomalaiset kansanedustajat osallistuivat EPF:n edustajina kansainvälisiin kokouksiin vuonna 2009.

Väestöliitto kutsuttiin mukaan EU:n Pohjoisen ulottuvuuden SIHLWA-työryhmätyöhön Venäjä-osaamisensa ansiosta. Nuorten terveyttä käsittelevän työryhmän ohjelmaan saatiin mukaan seksuaaliterveys ja seksuaalikasvatus.

Väestöliitto on edustettuna sosiaali- ja terveysministeriön EU Jaosto 25:n työryhmässä. Jaosto käsittelee Euroopan unionin sosiaalisen suojelun komitealle valmisteltavia Suomen asiakirjoja ja raportteja.

Kehitysyhteistyöhankkeet

Malawi: Seksuaali- ja lisääntymisterveiden ja oikeuksien edistäminen

Nepal: Monitoimikeskusaloite – Nuorten ja naisten seksuaaliterveyden edistäminen Nepalissa

Vuonna 2009 jatkuivat liiton kehitysyhteistyöhankkeet Malawissa ja Nepalissa. Molemmissa hankkeissa parannetaan seksuaali- ja lisääntymisterveystietoutta ja -palveluja erityis-

kohderyhminä nuoret ja naiset. Malawi-hanke sai ulkoministeriön tuen vuosille 2010–2012.

Malawissa toteutetaan laajaa koulutusohjelmaa terveydenhuollon henkilöstölle sekä kehitetään kylätason äitiysterveyspalveluja ja nuorten seksuaaliterveyspalveluja. Yhteistyökumppanit ovat Malawin yliopisto ja Mangochin lääni. Mannerheimin Lastensuojeluliitto on tullut mukaan Malawi-hankkeeseen vuonna 2006. Toimittaja- ja valokuvaajamatkan ansiosta Malawista saatiin ammattimaista materiaalia tiedottamiseen ja varainhankintaan loppuvuodesta 2009.

William & Flora Hewlett Foundationin rahoituksella aloitettiin yhteistyö Malawin perhesuunnittelujärjestö FPAMin kanssa. Yhteistyön tavoitteena on lisätä molempien tahojen vaikuttamistyön kapasiteettia. Tavoitteena on myös vahvistaa vaikuttamistyön osuutta Väestöliiton varsinaisessa Malawi-hankkeessa ja etsiä uusia rahoitusmahdollisuuksia Malawi-yhteistyöhön.

Nepalissa kehitetään mm. monitoimikeskuksia, joista eri-ikäiset ihmiset saavat seksuaali- ja lisääntymisterveystietoa ja -palveluja ja joiden toiminnassa nuorilla vapaaehtoisilla on merkittävä rooli. Nepal-hankkeen uudessa vaiheessa (2008 - 2010) kokeillaan myös ihmiskaupan uhrien kotiuttamista osana monitoimikeskusten toimintaa. Nepalissa järjestökumppanina on Family Planning Association of Nepal.

Yhteistyössä Hankenin HUMLOG-instituutin kanssa toteutettiin Nepalissa tutkimushanke ruokaturvasta ja kehityksestä. Tutkimuksella haluttiin selvittää kehitystoimijoiden koordinaation merkitystä ruokaturvaan ja seksuaaliterveyteen. Väestöliitto selvitti, miten seksuaaliterveyskysymykset on sisällytetty kansalaisjärjestöjen ja YK:n kehityshankkeisiin sekä miten alan koordinaatio toimii Nepalissa.

Yhteistyö Venäjän ja Keski-Aasian tasavaltojen kanssa

Väestöliiton ja Viipurin kaupungin hankkeessa toteutettiin toinen kouluttajakoulutus. Seksuaalikasvattajakoulutukseen osallistui yksitoista Viipurin terveydenhuollon työntekijää sekä kaksi työntekijää pietarilaiselta nuorisoystävälliseltä klinikalta. Koulutuksen tavoitteena oli, että koulutetut ammattilaiset pystyvät myöhemmin toiminaan sekä omassa työssään nuorten seksuaalikasvattajina että kouluttamaan toisia ammattilaisia seksuaaliterveysasioissa.

Viipurin kaupungin kanssa 2003–2009 yhteistyössä toteutettujen hankkeiden sarja päättyi. Hankkeet edistivät lasten ja nuorten hyvinvointia Viipurin alueelle lisäämällä nuorten seksuaaliterveystietämystä, tuottamalla materiaalia sekä kehittämällä nuorille suunnattuja palveluita.

Väestöliiton eri yksikköjen yhteistyönä toteutettiin Venäjä-päivä, jonka aiheena oli venäläisten nuorten ja perheiden hyvinvointi Suomessa ja Suomen lähialueella. Päivän tavoitteena oli kerätä tietoa Väestöliiton Venäjätyön kehittämiseksi sekä tarjota päivän osallistujille mahdollisuus kokemusten ja kehitysehdotusten vaihtoon.

Pietarissa toteutetun hankkeen tavoitteena oli kehittää sosiaalityöntekijöille perhetyömenetelmiä hiv-positiivisten kanssa työskentelyyn. Lisäksi projektissa koulutettiin nuorten kanssa työskenteleviä seksuaaliterveyteen liittyvistä asioista. Väestöliiton yhteistyökumppaneina hankkeessa toimivat Pietarin kaupungin Aidskeskus, Population Service International" -järjestön Pietarin osasto, Pietarilaisten naisten terveys -järjestö sekä Aids, tilastot ja terveys -järjestö.

Kynnys ry:n kanssa alkoi kolmivuotinen hanke, joka tähtää vammaisten naisten voimaantumiseen ja itsetunnon vahvistumiseen Keski-Aasian tasavalloissa (Kazakstan, Kirgisia, Tadžikistan, Turkmenistan, Uzbekistan). Hankeen keskeisenä tavoitteena on lisätä

vammaisten tyttöjen ja naisten tietoisuutta omista oikeuksistaan, etenkin seksuaalioikeuksista. Väestöliitossa valmisteltiin seksuaalisuutta sekä seksuaalioikeuksia käsittelevä materiaali vammaisille tytöille ja naisille.

Kaakkois-Suomen kaupunkien ja eri toimijoiden kanssa jatkettiin neuvotteluja hankkeen kehittämisestä EU:n raja-alue-ohjelmaan. EU:n Naapuruusohjelma on käynnistymässä Suomen ja Venäjän välillä maakuntaliittojen kautta keväällä 2010.

Kuurojen liitto ry:n kanssa jätettiin Ulkoasiainministeriölle hakemus kaksivuotisesta hankkeesta, jonka tavoitteena on edistää pietarilaisten viittomakielisten kuurojen nuorten tasavertaista osallistumista ja esteettömien palvelujen saamista sekä kartoittaa lisääntymisterveyteen liittyviä ongelmia ja käynnistää saatujen tulosten pohjalta koulutus kuurojen yhteisön seksuaaliterveystietoisuuden lisäämiseksi. Venäläisenä yhteistyökumppanina hankkeessa on Venäjän Kuurojen Liiton Pietarin alueyhdistys.

Kansainvälisyyskasvatus

UM:n tiedotustukivaroilla toteutettiin yksivuotinen Tee muutos -kampanja, jonka päätarkoituksena oli aktivoida lukioikäisiä nuoria tiedottamaan ajankohtaisista kehityskysymyksistä itse järjestämiensä tempausten ja tapahtumien avulla. Hankkeen nettisivuille tuotettiin tietoa, luentopaketteja ja tapahtumaidoita. Mukana oli kahdeksan lukiota pääkaupunkiseudulta. Lukioiden tuottamia tapahtumia esiteltiin kampanjan lopputapahtumassa.

Julkaisut

Väestötietosarjaa jatkettiin kolmella osalla; ”Seksuaalioikeudet kuuluvat kaikille”, ”Äitiyden monet kasvot” sekä ”Katsaus islamilaiseen maailmaan, Naiset, perhe ja seksuaaliterveys”. YK:n väestörahasito UNFPA:n vuosiraportista julkaistiin suomenkielinen tiivistelmä ”Kohti muuttuvaa maailmaa – Naiset, väestö ja ilmasto”.

Kansanedustajia ja virkamiehiä varten tuotettiin neljä tietolehtistä, ja sähköpostiin tilattavaa uutiskirjettä ajankohtaisista globaaliin seksuaaliterveyteen liittyvistä asioista toimitettiin noin kolmen viikon välein.

Varainhankintaa varten tuotettiin kansainvälisen kehityksen yksikön markkinointikansio.

Yhteistyö

Kehitysyhteistyöhankkeissa yhteistyökumppaneina ovat kohdemaiden perhesuunnittelu- järjestöt, ja usein myös maan tutkimuslaitokset ja viranomaiset. Vaikuttamistoiminnan hankkeet ovat konsortioita, joissa on mukana muita eurooppalaisia ja kansainvälisiä seksuaaliterveys- ja oikeusjärjestöjä. Yksikkö on edustettuna myös eurooppalaisten seksuaaliterveys- järjestöjen verkostossa EuroNGOissa, ja tekee yhteistyötä YK:n väestörahasito UNFPA:n sekä Pohjois- ja Baltian maiden perhesuunnittelujärjestöjen kanssa.

Yksikkö on edustettuna Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistys Kehys ry:ssä, Kepassa, YK-järjestöjen yhteistyöryhmässä, sekä Ihmisoikeus.net:issä. Keskeisimmät viranomaiskumppanit ovat ulkoasiainministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö. Kansanedustajien kanssa tehdään yhteistyötä eduskunnan väestö- ja kehitysryhmässä. Yksikkö koordinoi lisäksi nk. ”perjantai -ryhmän” toimintaa. Ryhmään kuuluu kansanedustajia, kehitysjärjestöjä sekä ulkoasian- ja sosiaali- ja terveysministeriön edustajia.

Lähialueyhteistyön asiantuntijana Väestöliitto on mukana erilaisissa Venäjä-osaajien verkostoissa. Liitolla on yhteyksiä myös Venäjällä toimiviin järjestöihin ja viranomaistahoihin.

Kansainvälisen kehityksen yksikkö tekee yhteistyötä Väestöliiton muiden yksiköiden ja osastojen (Seksuaaliterveysklinikan, Kotipuun, Perhetoimintojen ja Väestöntutkimuslaitoksen) kanssa projektikohtaisesti.

Voimavarat

Yksikössä työskenteli seitsemän asiantuntijaa, joiden osaamisalueita ovat kehitysyhteistyö, vaikuttamistoiminta, lähialueyhteistyö sekä projektitoiminta.

Kansainvälisen kehityksen yksikkö saa pääasiallisen rahoituksensa ulkoasiainministeriöl-

tä ja säätiöiltä: William & Flora Hewlett Foundation ja Bill & Melinda Gates Foundation.

Projektien omavastuuosuuksien järjestämisen tueksi käynnistettiin KAPUA 2010 Malawi –hanke. Yksikkö seuraa aktiivisesti kansainvälisiä rahoitusmahdollisuuksia, mm. Euroopan Unionin ohjelmia.

PERINNÖLLISYYSKLINIKKA

Toimintaympäristö

Euroopan Unionin Neuvosto antoi kesäkuussa suosituksen toimista harvinaisten sairauksien alalla

(http://ec.europa.eu/health/ph_threats/non_comm/rare_10_en.htm), joka edellyttää jäsenvaltioilta suunnitelmia harvinaisten sairauksien hoidon kansallisista ohjelmista vuoden 2013 loppuun mennessä. Tämä heijastui sekä Orphanetin, jonka Suomen osiota klinikka rakentaa ja ylläpitää, että Harvinaiset-verkoston toimintaan.

Klinikan neuvontatoiminnassa ei tapahtunut suuria muutoksia. Kysymys-vastauspalvelu verkkoklinikan kautta lopetettiin ja joulukuussa aloitettiin omilla verkkosivuilla uusi vastaava palvelu, joka sai heti hyvän vastaanoton.

Toiminta-ajatus

Väestöliiton perinnöllisyysklinikka toimii valtakunnallisesti harvinaisten, geneettisten tautien asiantuntijakeskuksena. Se tarjoaa perinnöllisyysneuvontaa perheille, antaa konsultaatio-apua muiden erikoisalojen lääkäreille ja opastaa puhelimitse tai netissä perinnöllisyyslääketieteen ongelmissa. Se järjestää lastenneurologeille ja –lääkäreille koulutusta dysmorfisten oireyhtymien diagnostiikassa tukeakseen sen osaamista maassamme.

Vaikuttaminen

Klinikka on toiminut valtakunnallisena harvinaisten oireyhtymien diagnostiikka- ja perinnöllisyysneuvontakeskuksena ja myös eurooppalaisen dysmorfologisten oireyhtymien asiantuntijaverkoston DYS CERNE-projektin (www.dyscerne.org) suomalaisena keskuksena. Projektissa on kehitetty mm. verkkopohjainen Dysmorfologinen diagnosointi systeemi (DDS), jonka avulla klinikot voivat konsultoida eurooppalaista asiantuntijaneelaa (Expert Panel). Projekti toimii mallina harvinaisten sairauksien diagnostiikan ja hoidon asiantuntijaverkostoille, joita Euroopan Unioniin on suunniteltu.

Klinikka toimii myös eurooppalaisen harvinaisten tautien ja lääkkeiden Orphanet -verkkopalvelun (www.orpha.net) Suomen osion rakentajana ja päivittäjänä. Sen tietoja harvinaisista sairauksista on saatu liitettyä Terveyskirjastoon ja terveydenhuollon ammattilaisten käyttämään Terveysporttiin yhteistyössä Kustannus Duodecim kanssa. Terveysportin hakujen kautta aloitettiin linkkien rakentaminen suoraan Orphanet-tietokannan tautiyhteenvetoihin. Orphanet-tietokannan toimintaa ovat tukeneet Eu projektit RDPortal1 ja 2 ja Rare-Disease Platform, jotka jatkuvat kevääseen 2011. Euroopan komissio päätti, että Orphanet-tietokanta jatkaa 2011 jäsenmaiden hallitusten välisenä yhteistoimintahankkeena (joint action). Komission rahoitusosuus on 50 prosenttia ja kansalliset osallistajat ilmoitetaan

Suomessa STM:n kautta. Klinikka ilmoitti olevansa käytettävissä jatkossakin ja odottaa STM:n päätöstä.

Harvinaisten sairauksien kansallisten ohjelmien kehittämistä tukeva Europlan-projekti järjesti kyselyn, johon klinikka keräsi Suomen tiedot. Klinikka on jatkanut myös jäsenenä Harvinaiset-verkostossa, Verkosto jatkaa pohjoismaisen Rarelink-sivuston suomenkielisen osuuden ylläpitäjänä.

Lokakuussa osallistuttiin Suomen Lastenlääkäriyhdistyksen ja Suomen Reumatologisen yhdistyksen yhdessä harvinaisten sairauksien lääkkeitä kehittävä Swedish Orphan -yhtiön kanssa lääkäreille järjestämään luento ja keskustelupäivään, jonka erityisenä aiheena oli harvinaisten tautien lääkkeiden (orphan drugs) saaminen ryhmänä KELAn erityiskorvattavien lääkkeiden listalle.

Palvelut

Vuoden aikana hoidettiin 129 perinnöllisyyslääketieteen alan neuvontaa puhelimesta ja sähköpostitse 56. Lääkärikonsultaatioita, jotka muutettiin maksullisiksi toukokuussa, oli 9 ja potilaskäyntejä klinikassa 102. Myös niistä veloitettiin 25 euron käyntimaksu. Joulukuussa aloitetussa perinnöllisyysklinikkan ”kysy perinnöllisistä sairauksista” –nettipalvelussa vastattiin kuuteen kysymykseen. Kehitysvammaisen terveiden sisarusten asiat saivat myös oman uuden verkkosivun.

Maksullisia päivän konsultaatiokäyntejä tehtiin kaksi: Pirkanmaan sairaanhoitopiirin Kehitysvammaneuvoalan Tampereelle ja Keski-Suomen keskussairaalaan, Jyväskylään. Niissä tutkittiin yhteensä kuusi oireyhtymäpotilasta, joiden diagnoosi oli epäselvä. Konsultatiiovastaanottoja Felicitas-lääkäriasemalla oli vuoden aikana neljä.

Koulutus

Klinikka järjesti 2 omaa täysimittaista (2 päivää) syndroomakoulua. Näihin pienryhmäopetukseen osallistui 19 erikoistuvaa ja erikoistunutta lääkäriä lastentautien, lastenneurologian, lastenkirurgian ja perinnöllisyyslääketieteen aloilta eri puolilta Suomea. Kurssit arvioitiin erinomaisiksi, kurssilaisten antamien arvosanojen keskiarvo oli 9,5.

Lastenlääkäriyhdistyksen kevätkokouksessa Kajaanissa pidettiin luennot syndroomadiagnostiikasta, ja klinikka järjesti tänä vuonna poikkeuksellisesti molemmat Helsingin syndroomailtapäivät. Osallistujilla on mahdollisuus tuoda niihin omia diagnostisia ongelmataapauksia ratkottavaksi yhteisesti. Toisaalta niissä voi myös oppia toisten jo onnistuneesta diagnostiikasta.

Muita luentoja genetiikasta, perinnöllisyysneuvonnasta, perinnöllisistä sairauksista ja niiden diagnostiikasta pidettiin pohjoismaisten plastiikkakirurgien malformaatiokurssilla, Jyväskylän yliopiston terveystieteiden laitoksella, Suomen otolaryngologiyhdistyksen ja Suomen lääketieteellisen genetiikan yhdistyksen (SLGY ry) yhteisillä täydennyskoulutuspäivillä, Suomen Lääketieteellis-Biologisen Ultraääniseurauksen kokouksessa ja HUSLAB Perinnöllisyyslääketieteen seminaarisarjassa. Osallistuttiin kouluttajana myös Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ja Valviran uusia abortti- ja sterilointilomakkeita koskevaan seminaariin.

Tutkimus

Klinikassa jatkuivat PEHO, Meckel, Hydroletalus, Cocoon –oireyhtymien ja X-kromosomissa periytyvää kehitysvammaa aiheuttava Krea-transporttihäiriön tutkimustyöt. Samoin Huntingtonin tautia koskeva EHDN-REGISTRY-, polyneuropatia- ja THL:n kanssa yhteistyössä tehtävä kansallinen translokaatiotutkimus ovat vielä meneillään.

Kansainvälisissä lääketieteellisen genetiikan alan lehdissä julkaistiin 6 artikkelia.

Klinikan omia tietolehtisiä päivitettiin verkkosivuille neljä ja kokonaan uusia kirjoitettiin kolme. Duodecimien Yleislääkärin käsikirjaan päivitettiin viisi artikkelia.

Yhteistyö

Perinnöllisyysklinikka tekee yhteistyötä järjestöjen ja potilasyhdistysten kanssa. Sopeutumisvalmennuskurssien luento- ja keskustelutillaisuuksien asiantuntijoina toimittiin Rinneko-tisäätiön Lasten Kuntoutuskodissa (6 kertaa), Kuuloliitossa (3 kertaa), ja Invalidiliitossa (2 kertaa). Kehitysvammaliiton sivuilla www.verneri.net vastattiin 36 ”tietoa odottaville” –palstan kysymykseen. Yksi klinikan lääkä-reistä toimii kuulonäkövammaisten asioita käsittelevässä asiantuntijaryhmässä perinnöl-lisyyslääketieteen edustajana (3 kokousta) ja Retinitis-yhdistyksen asiantuntijaryhmässä, joka auttoi tänä vuonna yhdistystä retinitispoti-laiden geenitestien pilotitutkimuksen aloittami- sessa, ja osallistui kansainväliseen retiniitikon päivään Näkökeskus liriksessä.

Voimavarat

Perinnöllisyysneuvontakäyntejä oli 29 vä- hemmän kuin edellisenä vuonna. Se johtui osittain klinikan vesivahingosta seuranneesta remontista ja kahden työntekijän joutumisesta sisäilmaongelman vuoksi väistötiloihin klinikan ulkopuolelle, joka hankaloitti toimintaa koko syksyn. Muu toiminta oli laajuudeltaan tavoit- teiden mukaista.

Klinikan toiminnan tärkeimmät voimavarat, henkilöstö ja kirjasto, ovat pysyneet ennal- laan. Rahoitus on pääosin saatu avustuksena Raha-automaattiyhdistykseltä. Sen riittämät- tömyyden vuoksi toiminnan tuottoja on pyritty lisäämään muuttamalla myös kliinistä toimin- ta maksulliseksi.

Perinnöllisyysneuvonnan asiakastytyväi- syyskyselyn palautusprosentti oli 48. Sen mu- kaan 78 prosenttia oli tullut neuvontaan lääkä- rinsä lähettämänä ja 14 prosenttia omasta aloitteestaan. Lapsia oli 85 prosentilla mukana ja 67 prosenttia vastaajista oli ensikäynnillä klinikassa.

<u>Asteikolla 0-5 pyydettiin arvioita mm. seuraavista asioista:</u>	
Tyytyväisyys henkilökunnan yhteydenpitoon ennen vastaanottoa	4,8
Lasten huomioon otto vastaanotolla	4,8
Vastauksien saaminen kysymyksiin	4,5
Koko käynnin hyöty	4,5

VÄESTÖNTUTKIMUSLAITOS

Toimintaympäristö

Väestön määrään vaikuttavat syntyvyys, kuolevuus ja muuttoliike. Väestön sosiodemografisia - esimerkiksi perheellistymisessä ja perhemuodoissa tapahtuvia - muutoksia pidetään usein neljäntenä ryhmänä. Väestöntutkimuslaitos tutkii näitä aiheita ja tukee tutkimuksiltaan liiton vaikuttamistyötä. Samalla laitos nostaa esille väestöön ja perheeseen liittyviä tärkeitä erityiskysymyksiä.

Toiminta-ajatus

Väestöntutkimuslaitoksen päätehtävänä on tuottaa ajankohtaista ja luotettavaa väestöön, perheeseen, muuttoliikkeeseen sekä seksologiaan liittyvää tutkimustietoa.

Vaikuttaminen

Laitos vaikuttaa ulko- ja kotimaisin tieteellisin esitelmin, asiantuntijalausunnoin, koulutusta tarjoamalla sekä osallistumalla eri tutkimusaiheiden kansainvälisiin ja kotimaisiin asiantuntijajärjestöihin (mm. ETMU, Suomen Seksologinen Seura, Euroopan Seksologiliitto) ja työryhmiin. Laitos osallistui Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen tilaaman *Maahanmuuttajien seksuaali- ja lisääntymisterveyden kehittämisen toimintasuunnitelman* laatimiseen. Laitoksen tutkimusaineistot lähetetään hankkeiden päätyttyä Tampereen yliopiston FSD-Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon, jossa ne ovat opetus- ja tutkimuskäytössä. Jatkokäyttöön toimitettuja aineistoja oli toimintavuonna 16; käyttäjiä oli yhteensä 18; mm. Helsingin, Turun, Tampereen ja Joensuun yliopistot.

Julkaisut saivat laajalti julkisuutta ja paransivat osaltaan liiton vaikuttamistyön resursseja. Tutkimustyön lisäksi laitoksen edustajat osallistuivat aktiivisesti liiton muuhun vaikuttamis- ja kehittämistyöhön esitelmöimällä ja esiinty-

mällä asiantuntijana julkisuudessa sekä tieteellisissä yhteyksissä.

Keskeinen osa vaikuttamista on haastattelujen antaminen tiedotusvälineisiin sekä esiintyminen asiantuntijoina lehdistössä ja sähköisessä mediassa. Vuoden aikana oli tiedotusvälineisiin yhteensä 75 kontaktia (TV 12, radio 13 ja lehdet 50). Laitos oli mukana Terve-sos messutapahtumassa ja osallistui Psykologimessuille Wanhassa satamassa.

Julkaisut

Laitoksen julkaisuilla on laaja vapaakappale- ja vaihtolevikki, niitä käytetään laajasti myös korkea- ja ammattikorkeakoulujen oppimateriaalina. Julkaisuja ja hankkeita esitellään sekä kansainvälisissä että kotimaisissa tieteellisissä konferensseissa ja seminaareissa. Julkaisut myydään nettikaupassa ja tapaan kirja-kaupoissa.

Laitoksen henkilökunta tuotti 17 tieteellistä julkaisua ja muita julkaisuja 19. Tutkijat osallistuvat tieteellisten julkaisujen toimitustyöhön (mm. Journal of Sex Research). Omassa julkaisusarjassa ilmestyi 9 teosta.

Finnish Yearbook of Population Research 2009 oli ensimmäinen samanaikaisesti myös nettiversiona julkaistu vuosikirja. Kirjaan liittyvä supplementti, väitöskirja *Determinants of Institutional Care at Older Ages in Finland* taitettiin laitoksella.

Isovanhemmuuskirja-hankkeessa julkistettiin tammikuussa 40–50-luvuilla syntyneille ET-lehdessä kirjoituskilpailu, jolla saatiin 189 kirjoitusta. Näitä sekä tutkijoiden ja Väestöliiton omien asiantuntijoiden kirjoituksia käsittävää julkaisua viimeisteltiin.

Muu toiminta

Maaliskuussa alkoi kaksivuotinen selvitys- ja kehittämishanke *Työajan joustot perheystä-*

vällisellä työpaikalla, jossa päähuomio kohdistuu työn ajallisiin joustoihin, erityisesti osa-aikaisen työn mahdollisuuksiin. Hankkeeseen on valittu mukaan pilottiyhtymisiä, joiden perheystävällisyyttä kehitetään yhdessä työnantajan edustajien ja työntekijöiden kanssa.

Väestöntutkimuslaitos piti Väestöliiton strategioiden uudistamiseen liittyvän strategia- ja arvopalaverinsa 18.5.

Tutkijaseminaari, johon osallistuivat laitoksen tutkijat ja muu henkilökunta jatkoi säännöllisiä kokoontumisiaan laitoksella. Samoin kokoon-tui vierailevien tutkijoiden väitöskirjatöiden ohjausryhmä, *Maahanmuuttotiimi*.

Laitos koordinoi liiton tutkimuspäivän ja osallistui liiton Venäjä-päivään. Laitoksen erikois-tutkija osallistui *Syrjäytymisen ja köyhyyden torjuminen 2010*-teemavuoden suunnittelutyöryhmään, Arki Haltuun-projektin ohjausryhmään, VL-klinikoiden tieteelliseen neuvottelukuntaan, Isän kielletyt tunteet-kirjahankkeeseen, Tyttökirja-hankkeeseen, ja Venäjätyöryhmään. Isovanhemmuuskirjan toimituskunta kokoontui säännöllisesti.

Maahanmuuttajat työelämään-hankkeelle haettiin rahoitusta EU:lta. *Ehkäisevä parisuhde-työ neuvoloissa*-hakemus jätettiin Tekrylle THL:n ja Väestöliiton Perhetoimintojen kanssa. Laitos oli mukana Norface-hauissa kahdel-la maahanmuuttoon liittyvällä hakemuksella ja teki yhteisen hakemuksen THL:n kanssa Suomen Akatemialle *Lasten ja nuorten hyvinvointi ja terveys*-tutkimusohjelmaan.

Yhteistyö

Professori Noriko Hashimoton johtama tutkija-ryhmä Japanista vieraili laitoksella, suunnitteilla on tutkimusyhteistyötä seksuaalikasvatuk-sessa.

Stuart Basten (Oxfordin yliopisto ja IISA) vieraili lokakuussa ja piti esitelmän *The future of human reproduction*.

Pietarin eurooppalaisen yliopiston professori Anna Temkina vieraili elokuussa ja hän kirjoitti Anna

Rotkirchin kanssa venäläisestä seksuaaliterapiasta kaksi artikkelia.

Professori Ronny Shtarkshall The Hebrew University and Hadassahista vieraili laitoksella ja piti luennon *Sex Education (SE) in Multi-Cultural Contexts: What need to be done and how can we do it?* Vierailun päätarkoitus oli kirjoittaa yhteisartikkeleita Osmo Kontulan kanssa.

Ph.D. Guadalupe Brak-Lamy Lissabonin yliopiston sosiaalitieteiden laitokselta vieraili ja piti 15.10. luennon *The search for happiness in erotic-loving behaviors: an anthropological approach in an urban context*.

THL:n edustajat vierailivat – KONE-ryhmän kokous ja tiedonkeruiden suunnittelua.

Mustikka-projektin (Sateenkaari-koto ry.) henkilöstöä Turusta vieraili 20.8.

Syyskuussa laitoksen henkilökunta vieraili Turun Siirtolaisuusinstituutissa sekä vankimielisairaalassa.

Väestöntutkimuslaitos ja Helsingin yliopiston Kristiina-instituutti järjestivät Helsingissä 23.5. kansainvälisen seminaarin *Darwinian Gender Studies* naistutkimuksesta ja evoluutioteoriasta.

Helsingin kaupungin opetusviraston kanssa käytiin syyskuussa neuvotteluja maahanmuuttajakotiäitejä koskevan selvityksen teosta.

Tieteellinen toiminta

Päättäneen FEMAGE-hankkeen loppuraportti *Naisia kotoutumassa Eurooppaan* ilmestyi.

Hankkeessa tutkittiin maahan muuttaneiden naisten kotoutumista ikääntyvässä yhteiskunnissa. *Kansainvälisesti adoptoituna Suomessa. Ulko-mailta adoptoitujen nuorten kokemuksia suomalaisuudesta ja erilaisuudesta*-raportti ilmestyi.

FINSEX-tutkimushankkeen tulosten raportointi jatkui aktiivisena. Hankkeen englanninkielinen raportti *Between sexual desire and reality. The evolution of sex in Finland* ilmestyi toukokuussa,

ja sitä markkinoitiin useiden kansainvälisten konferenssien yhteydessä. Hankkeen aineistosta valmistui myös vuoden 2009 *perhebarometri Parisuhdeonnen avaimet ja esteet*; ja samasta aineistosta ilmestyi artikkeleita varsinkin ikääntyvien seksuaaliasioiden näkökulmasta.

GENTRANS – Sukupolvien välinen vaihto ja suuret ikäluokat. Väestöntutkimuslaitos osallistui tähän Helsingin yliopiston hankkeeseen vuosina 2007–09; ja siitä julkaistiin raportti Elina Haavio-Mannila, Karoliina Majamaa, Antti Tanskanen, Hans Hämäläinen, Antti Karisto, Anna Rotkirch ja J.P.Roos (2009) Sukupolvien ketju. Suuret ikäluokat ja sukupolvien välinen vuorovaikutus Suomessa. KELA, Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 107.

Perhepolitiikkaa koskevaa, vuoden 2010 perhebarometriä varten kerättiin kyselyaineisto TNS-Gallupin kautta Kotisisaropiston tuella. Väestöntutkimuslaitos osallistuu *suomalaiseen ajankäyttötutkimukseen*, jota koordinoi Tilastokeskus. Lomaketta ja yhteistyötä suunniteltiin (aineistokeruun Väestöliiton osuus: Alli Paasikiven säätiön tuki). Hankkeesta on tarkoitus toteuttaa vuoden 2011 (tai 2012) perhebarometri aiheena *Lasten ja nuorten ajankäyttö*.

Muu perhetutkimus

Myöhäinen syntyvyys –tutkimushanke koskee vanhemmuuden myöhäisempää sijoittumista ihmisten elämänkaarelle. Hankkeen Alli Paasikiven säätiön tuella kerätystä *Ihmissuhteet ja hyvinvointi*-kyselystä kirjoitettiin tieteellisiä artikkeleita.

Äidiksi tai isäksi hedelmöityshoidoilla?-hankkeessa kerättiin kyselyaineisto vuosina 2007–2009 Väestöliiton klinikoiden sekä keväällä 2009 HUSin ja OYSin klinikoiden potilaiden keskuudessa.

Alli Paasikiven Säätiön tukeman hankkeen aineistoanalyysit tehtiin.

Reproductive behaviour in contemporary societies – combining evolutionary theory with so-

cial science research (2009–2011) tutkii syntyvyyteen vaikuttavia tekijöitä erilaisilla aineistoilla ja yhdistämällä evoluutioteorian, väestötieteen, persoonallisuuspsykologian, käyttäytymisgenetiikan ja perhesosiologian teorioita ja menetelmiä. Hanke toteutetaan yhteistyössä HY:n ja Sheffiel-din yliopiston kanssa. Toimintavuonna valmistui kaksi artikkelia ja kerättiin aineistoja, rahoittajana Koneen Säätiö. *Nousevan syntyvyyden tekijät: 3+ vanhempien* tutkimus aloitettiin. Kyselytutkimuksen (väestöotos 20–60-v.), kaksostutkimuksen (30–35-v.) kaksoset ja syvähaastattelujen avulla selvitetään, mitkä sosiaaliset, perhekohtaiset ja yksilöhistorialliset syyt liittyvät suurempaan lapsilukuun suomalaisilla 1950–70-luvuilla syntyneillä miehillä ja naisilla. Tutkimus on osa *Reproductive behaviour in contemporary societies*-hanketta.

Ensimmäisen lapsen ajoitus-hankkeessa tarkastellaan mm. koulutustason, sosioekonomisen aseman ja tulotason vaikutusta lasten hankintaan suomalaisilla naisilla vuosina 1987–2003. Kokonaisuus muodostuu vuosina 2009–2011 julkaistusta artikkeleista, jotka on tarkoitus esittää väitöskirjana, ja se on osa *Reproductive behaviour in contemporary societies*-hanketta.

Maahanmuuttotutkimus

Sulkeutuuko Suomi? Kulttuurien välinen vuorovaikutus kohtaamisen areenoilla-tutkimushanke selvittää eritaustaisten suomalaisten kokemuksia ja valmiuksia työskennellä monikulttuurisissa työympäristöissä. Hanke toteutetaan yhteistyössä Tampereen ja Joensuun yliopistojen kanssa. Monitieteisessä hankkeessa tutkitaan onnistuneen kulttuurienvälisen vuorovaikutuksen ehtoja työpaikoilla, palveluissa ja oppilaitoksissa. Toimintavuonna saatiin päätökseen haastattelut (175 kpl). Hanke päättyy vuonna 2010, ja tulokset julkaistaan kirjana. Rahoittajat Suomen Akatemia, opetusministeriö ja Kuntaliitto.

Biologisen taustan merkitys adoptoitujen identiteetissä. Väitöstutkimus syntyperän merkityksistä kansainvälisesti adoptoitujen elämässä jatkui. Rahoittaja: Jenny ja Antti Wihurin rahasto.

Seksologinen tutkimus

Tutkimushanke *epäsopiviksi arvioituista seksuaalikäyttäytymisen muodoista (Evaluation of Sexual Behavior – Sexual Misconduct Research project)* on yhteistyöhanke Väestöntutkimuslaitoksen, Tarton yliopiston, Jerusalemin Hebrew-yliopiston ja Maryland Baltimore County-yliopiston välillä. Hankkeessa valmistui kaksi käsikirjoitusta journal-artikkeleiksi.

Voimavarat

Vakituista henkilökuntaa oli yhdeksän, yksi vakituisista tutkijoista oli 6 kuukautta opintovapaalla ja perhebarometritutkija irtisanoutui helmikuussa. Vakituisista oli muissa tehtävissä neljä henkeä ja vierailevia tutkijoita (oma rahoitus) oli kaksi, korkeakouluharjoittelijoita yksi.

Taloutta tuki opetusministeriön 20 000 euron lisäyleisavustus vuodeksi 2009. Koneen Säätiö myönsi Helsingin yliopiston, Stakesin ja Väestöntutkimuslaitoksen hankkeelle *Reproductive behavior in contemporary societies* rahoituksen joulukuussa. Suomen Akatemiasa saatiin rahoituspäätös Etnokids-hankkeelle vuosiksi 2010–2013.

Kirjasto ja tietopalvelu

Kirjasto huolehti Väestöliiton kirja-, lehti- ja tietokantahankinnoista, lehtikierrosta, lehtilutelon laatimisesta ja sen ajan tasalla pitämisestä sekä tiedotti henkilökunnalle kirjauutuksista.

Kirjastoon hankittiin keskeistä väestöön, perheisiin, syntyvyyteen, muuttoliikkeeseen, seksologiaan, seksuaali- ja lisääntymisterveyteen, sosiaaliturvaan ja perhepolitiikkaan painottuvaa koti- ja ulkomaista kirjallisuutta ja aiheisiin liittyvät kattavat tilastot. Kirjaston kokoelmat karttuivat n. 870 niteellä ja kausijulkaisujen vuosikerroilla, joten kokoelmissa oli vuoden lopussa n. 23 360 kirjaa. Lisäksi kirjastoon tuli 42 ulkomaista ja 50 kotimaista aikakauslehteä. Väestöliittoon tuli yhteensä noin 180 aikakauslehtinimekettä, joista 70 oli

ulkomaista ja 110 kotimaista. Intranetissä oli käytettävissä elektroninen monitieteinen lehtitietokanta Academic Search Elite.

Ostettu sekä lahjoituksina ja vaihtoina saatu aineisto luetteloiitiin ja indeksoitiin PrettyLib 4 -kirjasto-ohjelmalla ylläpidettävään Populus-kirjastotietokantaan, joka on henkilökunnan selattavissa intranetissa. Kirjaston Internet- ja intranet -sivuja päivitettiin.

Kaukopalvelutilauksina hankittiin talon henkilökunnalle 38 kirjaa tai aikakauslehtiartikkeliä sekä Suomesta että ulkomailta. Näiden lisäksi aikakauslehtiartikkeleita käytiin myös hake-massa Helsingin yliopiston kirjastosta.

Kirjastossa oli kirjasto-ohjelman kautta 440 lainaus/palautustapahtumaa, näistä 276 etupäässä omien työntekijöiden lainauksia. Tiedonhaut painetuista ja elektronisista lähteistä talon henkilökunnalle sekä ulkopuolisille asiakkaille olivat osa toimintaa. Koti- ja ulkomaisista tietokannoista tehtäviä hakupyynnöitä tuli noin kaksi viikossa ja noin 80 vuodessa. Kirjasto hankki hakujen tuloksista toimeksiantajan valitsevat artikkelit ja kirjat.

Helsingin yliopiston kirjaston ylläpitämät Linda- ja Arto -kirjallisuusviitetietokannat olivat henkilökunnan käytettävissä samoin kuin WSOY:n online-sanakirjat sekä Sociological Abstracts – ja PsycINFO – tietokannat.

Informaatikko huolehti Väestöntutkimuslaitoksen julkaisujen toimittamisesta koti- ja ulkomaisiin tietokantoihin.

Kirjastossa työskenteli kesän aikana Tampereen yliopiston Informaatiotutkimuksen laitokselta korkeakouluharjoittelija, joka laati Suomalaisen seksuaalikirjallisuuden bibliografian 2001-2009 sekä luetteloitui Tuulikki Nurmen seksuaalikirjallisuutta käsittelevän kirjalahjoituksen (n. 400 kpl) Väestöliiton Populustietokantaan sekä teki muuta tietopalvelutyötä informaattikon ohjauksessa.

Kirjasto järjesti väestöliittolaisille suunnatun tiedonhakukoulutustilaisuuden, jossa esiteltiin intranetissä käytössä olevat tietokannat ja

annettiin opastusta niiden käyttöön. Erityisesti otettiin esille kotimaiset tilastotietokannat. Mukana oli ulkopuolinen kouluttaja.

HALLINTO

VIESTINTÄ

Väestöliiton viestintä edistää Väestöliiton tunnettuutta ja tukee sen tavoitteiden saavuttamista viestinnällisin keinoin. Viestintä tiedottaa Väestöliiton toiminnasta medialle sekä sidos- ja asiakasryhmille. Viestintä pyrkii myös omilla toimillaan vaikuttamaan suuren yleisön asenteisiin lapsi- ja perheystävällisemmän yhteiskunnan puolesta. Viestintä vastaa ja edistää sisäisen tiedonkulun lisäämistä Väestöliitossa.

Viestinnän haasteina olivat erityisesti Väestöliiton tunnettuuden lisääminen suuren yleisön keskuudessa. Sisäistä tiedonkulkua pyrittiin lisäämään ja viestintäprosesseja selkiyttämään. Mediatiedottamisen laatuun kiinnitettiin huomiota.

Toimintaympäristö

Väestöliiton tunnettuus sidosryhmien ja median keskuudessa on hyvä ja liitto koetaan asiantuntevana järjestönä, jonka sanaan voi luottaa. Tämä helpotti arkipäivän viestintää: julkaisukynnys oli matala, Väestöliiton asiantuntijoiden näkemystä kysyttiin herkästi ja toiminnalle löydettiin erilaisia yhteistyökumppaneita. Haastetta toiminnalle asetti edelleen tunnettuus suuren yleisön keskuudessa, joka ei kaikesta puolin ole paras mahdollinen.

Vaikuttaminen

Toimintavuoden aikana pyrittiin erityisesti lisäämään tunnettuutta suuren yleisön keskuudessa. Väestöliitto meni mukaan sosiaaliseen mediaan (FaceBook ja YouTube) ja Väestöliiton tiedot Wikipediassa päivitettiin. FaceBookkiin muodostettiin Väestöliitto-ryhmä, jonka jäsenille tiedotetaan tapahtumista ja tilaisuuksista ja pyritään saamaan ne näin leviämään ihmisten keskuudessa.

Kaikissa toimissa, julkaisuissa ja esitteissä Väestöliiton nimi nostettiin selkeämmin esille, jotta eri toiminnot ja hankkeet yhdistettäisiin Väestöliittoon, eivätkä ne jäisi irrallisiksi siitä. Erityisesti tähän panostettiin, kun ala- ja yläkouluikäisille tehtiin uudet seksuaalikasvatusvihkoset. Vauvaperheille Väestöliitto tuli edelleen tutuksi äitiyspakkaukseen sisältyvän Yhdessä eteenpäin – pieni parisuhdeopas – julkaisun avulla. Väestöliitto teki myös yhden osan Tekryn SoSa-ohjelmaan nuorten seksuaaliterveydestä.

Väestöliiton toimintaa esiteltiin eri tilaisuuksissa. Näitä olivat mm. Häämessut ja Educa-messut tammikuussa Helsingissä, TerveSostapahtuma ja Maailma Kylässä festivaalit toukokuussa, Kouluterveyspäivät elokuussa sekä syksyiset Psykologimessut ja Neuvolapäivät. Kesäkuussa oltiin mukana HOK-Elantotapahtumassa ja siellä esiteltiin erityisesti parisuhdetoimintaa ja tapahtuman iltatilaisuuksissa seksuaaliterveyttä. Marraskuussa oltiin mukana myös Helsingin Sanomien perhetapahtumassa Sanomatalolla, jossa Väestöliiton perhepalvelut herättivät laajaa kiinnostusta. Kodin viikon aikana syyskuussa järjestettiin paitsi perinteinen seminaari myös nuorille suunnattu tapahtuma Kampissa ja perheille ja pareille oma seminaari/keskustelupäivä Väestöliitossa.

Väestöliiton nettisivut uusittiin. Ne rakennettiin uuden julkaisujärjestelmän varaan ja pyrittiin toteuttamaan entistä käyttäjäystävällisemmin ja selkeämmin. Kaikki nettipalvelut esitellään nyt samalla sivulla, jossa kävijä voi itse määrittellä, minkä toiminnan kanssa hän asioi. Erillinen seksuaaliterveyden sivusto seksuaaliter-

veys.org poistettiin ja osoite johtaa nyt suoraan nuorten sivuille.

Väestöliiton julkisuus on hyvä. Lehdistöosumien määrä ja nettisivujen kävijäluvut ovat kasvaneet tasaisesti. Nettisivujen kävijämäärät vakiintuivat loppuvuodesta 2009 jo 80 000 yksittäisen kävijän määrään kuukaudessa. Väestöliiton näkyvyys tiedotusvälineissä on myös vahva. Esillä oltiin 1408 kertaa (vuonna 2008: 1904 (Kotirauhaa-kampanjan osuus oli tuolloin useampi sata), 2007: 1450 ja vuonna 2006: 1296). Parisuhdekysymykset, nuorten seksuaalinen kaltoinkohtelu, lapsettomuus, Poikien puhelin ja vanhemmuuden tukeminen saivat paljon julkisuutta. Myös globaaleista kehityskysymyksistä ja äitiysterveyteen liittyvistä asioista uutisoitiin aiempaa enemmän.

Vuoden aikana tehtiin 25 lehdistöiedotetta. Toukokuussa järjestettiin taustatilaisuus nuorten kesästä ja vanhempien huolenaiheista ja syyskuussa toinen tilaisuus perhetyöstä ja Arki Haltuun -projektista Toimittajat osallistuivat aktiivisesti tilaisuuksiin ja ne poikivat myös paljon juttuja medioissa. Tiedotusvälineitä kutsuttiin myös moniin seminaareihin. Väestöliiton asiantuntijat antoivat runsaasti haastatteluja eri medioille ja osallistuivat lukuisiin asia- ja keskusteluohjelmiin.

Väestöliiton oma lehti, Pari & perhe ilmestyi neljä kertaa vuodessa ja levisi jäsenjärjestöille, äitiys- ja lastenneuvoloihin, yläasteille ja lukioihin, kirjastoihin, yhteistyökumppaneille, päättäjille ja rahoittajille. Lehden painos oli noin 5500 kpl. Lehden teemat käsittelivät väestönkehitystä, parisuhdetta, hyvinvointipoliittikkaa ja nuorten itsetuntoa.

Viestintä toimitti Väestöliiton vuosikirjan 2008 ”Iloa ja tukea arkeen”. Sisäistä tiedonkulkua vahvistettiin, kun viestintätiimi vieraili kaikkien yksiköiden kokouksissa kertomassa viestintän toimintatavoista ja käytännöistä ja kartoittamassa yksiköiden viestintätarpeita. Viestintä koordinoi myös henkilöstölle tarkoitetut kirjoittaja- ja nettiesteettömyyskoulutukset.

Yhteistyö

Väestöliitto oli mukana ApuaInfossa ja Tekryn portaalihankkeessa, joka sai loppuvuodesta nimen ToimintaSuomi. Väestöliitto liittyi mukaan Tietoturvapäivän yhteistyökumppaneihin ja toi viikolla esille netissä käyttäytymisen pelisääntöjä. Väestöliitto liittyi myös Yhteiskuntaviestinnän yhdistykseen. Yhteistyötä sosiaalialan tiedottajien ryhmässä jatkettiin.

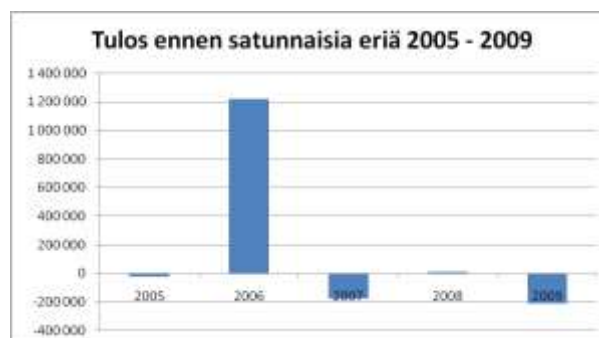
Voimavarat

Viestintätiimissä työskenteli viisi henkilöä: viestintäpäällikkö, julkaisupäällikkö, yhteispäällikkö, tiedottaja ja markkinointisuunnittelija.

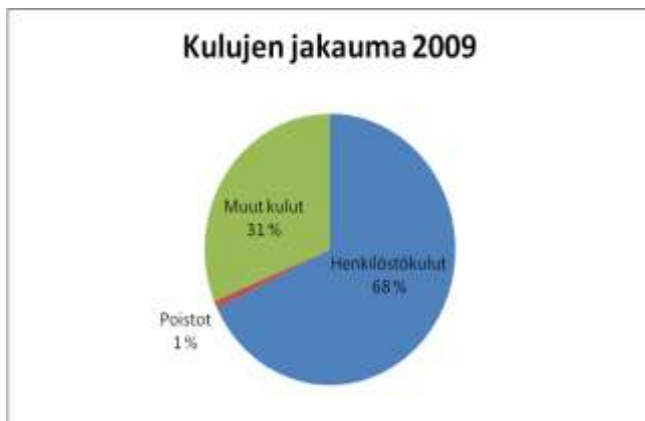
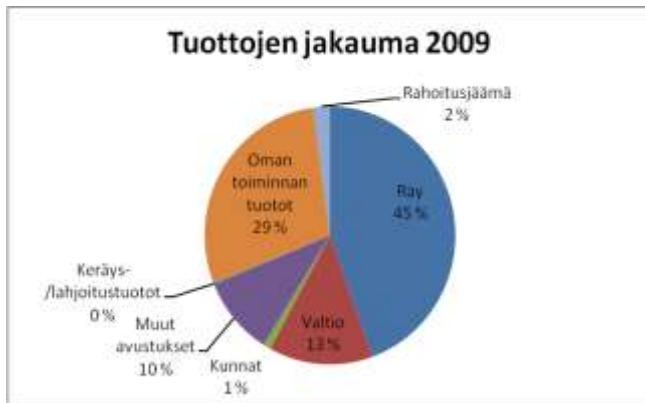
TALOUS

Väestöliitto ry on konsernin emoyhteisö, jossa tytäryhtiöitä ovat Familia Oy, Fam-Broker Oy, KOy Kalevanpoika, VL-Markkinointi Oy, VL-Medi Oy ja Väestöliiton klinikat Oy. Väestöliitto omistaa 100 prosenttia kaikkien tytäryhtiöiden osakepääomista.

Väestöliiton vuoden 2009 tilinpäätöksen tuloslaskelma osoittaa alijäämää 211 014,10 euroa (ylijäämä 11 116,72 €) ja taseen loppusumma on 6 496 585,73 euroa (7 246 077,19 €). Kottisaropiston Kannatusyhdistyksen rahaston osuus taseessa on 409 308,63 euroa (508 052,05 €). Varsinaisen toiminnan tuotot olivat 6 254 850,75 euroa (6 269 582,07 €), kulut ilman poistoja 6 198 210,81 euroa (6 212 941,70 €) ja poistot 56 639,94 euroa (56 640,37 €). Raha-automaattiyhdistyksen yleisavustus oli 796 000,00 euroa (796 000,00 €).

Väestöliitto saa merkittävän osan tuotoistaan Raha-automaattiyhdistyksen myöntäminä avustuksina 45 prosenttia (47 %). Omien tuottojen osuus oli 29 prosenttia (31 %).

Tuloksen alijäämäisyys johtuu avustusten pienenemisestä, oman toiminnan tuottojen laskusta, palkkojen yleiskorotuksista (3,0 % vuoden 2009 aikana) sekä tytäryhtiöiden nimenkäyttökorvausten pienenemisestä. Väestöliitto ry:n rahavarat ovat kasvaneet 159 941,97 euroa. Väestöliiton kassa on taloudelliseen tilanteeseen nähden riittävän suuri.

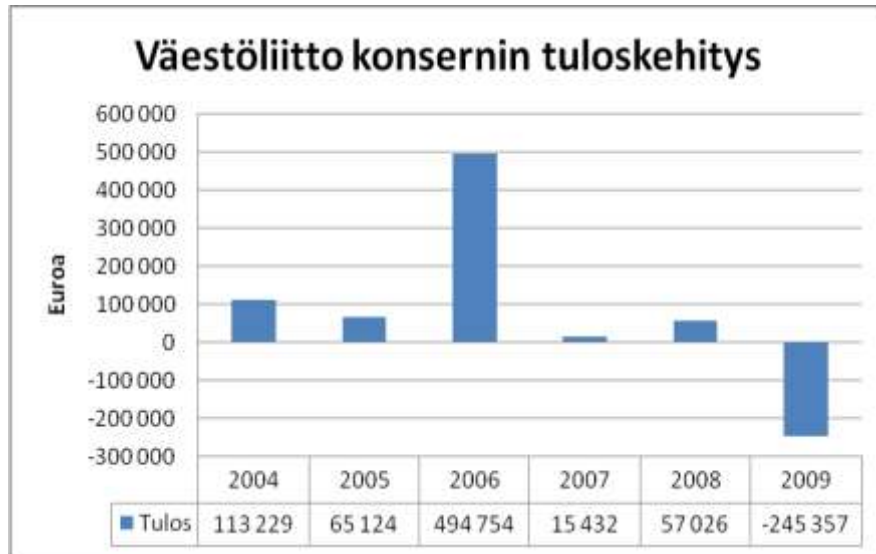
Rahavarojen määrän vuoksi alijäämäinen vuosi ei vie toiminnan kehittämiseltä mahdollisuuksia.

Väestöliitto ry maksoi lainoja vuoden aikana 600 000 euroa. Laina oli otettu kiinteistön remonttiin. RAY:n investointiavustuksen viimeinen erä saatiin vuoden 2009 aikana. Lainaa kiinteistön remontista on 1 700 000 euroa. Lainaa lyhennetään vuosittain 100 000 euroa vuodesta 2011 alkaen.

Väestöliitto on antanut Väestöliiton klinikat Oy:lle yhtiön toiminnan käynnistämiseen liittyvien järjestelyjen yhteydessä kaksi pääomalainaa, yhteensä 543 902,82 euroa. Pääomalainojen ehtojen mukaisesti lainoilla ei ole vakuuksia ja lainojen takaisinmaksuihin liittyy rajoituksia, jolloin lainoihin liittyvät riskit ovat tavanomaista suuremmat.

Väestöliitto konserni

Väestöliitto konsernin tulos oli -245 357,21 euroa (+57 025,58 €) alijäämäinen. Tuloksen alijäämäisyys johtuu avustusten pienenemisestä Väestöliitto ry:lle sekä liiketoiminnan tuloksen laskusta. Liiketoiminnan tulos laski 141 909,59 euroa. Konsernin taseen loppusumma on 9 120 604,49 euroa (9 947 963,79 €). Konsernin rahavarat kasvoivat edellisestä vuodesta 249 999,66 euroa ja olivat vuoden lopussa 1 877 991,00 euroa.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstön määrä vuoden lopussa oli Väestöliitto ry:ssä, VL-Medi Oy:ssä ja VL-Markkinointi Oy:ssä yhteensä 104 henkilöä. Näistä vakinaisia toimihenkilöitä oli yhteensä 77 ja määräaikaisia 27. Tämän lisäksi Väestöliitossa työskenteli n 90 tuntipalkkaista lastenhoitajaa.

Kolme väestöliittolaista saivat 6.12.2009 tasavallan presidentti Tarja Halosen myöntämän kunniamerkin ansiostaan. (Suomen Leijonan I

luokan Ritarimerkki ja Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein).

Talvella jatkettiin esimiestoiminnan kehittämistä. Nelipäiväiseen esimiesvalmennukseen osallistui 13 lähiesimiestä ja projektikoordinaattoria. Valmentajana toimi Psycon Oy. Henkilöstöä koulutettiin kunkin yksikön erityistarpeiden mukaan ja toimintaa tukevana koulutuksena järjestettiin mm. Office 2007 – pakettiin liittyvää tuotekohtaista koulutusta. Henkilöstöhallinto osallistui kahteen alansa koulutukseen. VL-Akatemia –luennoilla esitel-

tiin liiton omaa toimintaa ja kuultiin vieraita luennoitsijoita, joiden aihepiiri käsitteli työhyvinvointia ja stressin hallintaa.

Syksyllä järjestettiin kaksi työhyvinvointi-iltaa ulkopuolisten konsulttien johdolla. Koulutukseen osallistui koko henkilökunta. Iltojen tarkoituksena oli haastaa jokainen väestöliittolainen henkilökohtaisesti pohtimaan sitä, miten työyhteisössä voisi parantaa ja lisätä työhyvinvointia. Lisäksi toimintavuonna tehtiin Väestöliitolle omat perehdyttämissuunnitelmat.

Työsuojelutoimikunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Henkilöstön työkyvyn ylläpitämiseksi jatkettiin taukojumppaa kerran viikossa. Työterveyshuollon kanssa järjestettiin

joulukuussa Terveystori, jossa työntekijät saivat testauttaa kuntoaan ja terveyttään. Näiden lisäksi henkilöstön hyvinvointia tuettiin liikuntasetelein sekä järjestämällä keväällä virkistyspäivä. Henkilökuntayhdistys Wälly toimi aktiivisesti järjestämällä henkilöstölle virkistystoimintaa erilaisten urheilukokeilujen ja kulttuurin merkeissä.

HALLITUS

Väestöliiton hallituksen puheenjohtajana toimi professori Reino Hjerppe ja varapuheenjohtajia olivat yliopettaja Mervi Parviainen ja YTT Pirjo Somerkivi. Hallitus ja johtoryhmä pohtivat liiton strategiaa kesäkuussa kahdeksan hallituksen kokouksen lisäksi.

TULOSLASKELMA

	Väestöliitto konserni		Väestöliitto ry	
	1.1.-31.12.2009	1.1.-31.12.2008	1.1.-31.12.2009	1.1.-31.12.2008
	€	€	€	€
Varsinainen toiminta				
Tuotot	4 585 967,42	4 744 902,81	4 546 367,42	4 724 006,49
Kulut				
Henkilöstökulut	-4 245 604,86	-4 230 349,29	-4 245 604,86	-4 230 349,29
Poistot	-56 639,94	-56 640,37	-56 639,94	-56 640,37
Muut kulut	-2 019 237,63	-2 022 011,63	-1 952 605,95	-1 982 592,41
	<u>-6 321 482,43</u>	<u>-6 309 001,29</u>	<u>-6 254 850,75</u>	<u>-6 269 582,07</u>
Tuotto-/Kulujäämä	-1 735 515,01	-1 564 098,48	-1 708 483,33	-1 545 575,58
Varainhankinta				
Liiketoiminnan tuotot	6 724 749,69	7 326 484,07	0,00	0,00
Liiketoiminnan kulut	-6 277 377,94	-6 737 202,73	0,00	0,00
Tuotot	<u>193 695,40</u>	<u>213 426,41</u>	<u>568 378,58</u>	<u>598 275,99</u>
	641 067,15	802 707,75	568 378,58	598 275,99
Tuotto-/Kulujäämä	-1 094 447,86	-761 390,73	-1 140 104,75	-947 299,59
Sijoitus- ja rahoitustoiminta				
Tuotot	174 563,04	200 493,22	270 048,30	356 804,02
Kulut	<u>-121 472,39</u>	<u>-178 076,91</u>	<u>-136 957,65</u>	<u>-194 387,71</u>
	53 090,65	22 416,31	133 090,65	162 416,31
Tuotto-/Kulujäämä	-1 041 357,21	-738 974,42	-1 007 014,10	-784 883,28
Yleisavustukset	<u>796 000,00</u>	<u>796 000,00</u>	<u>796 000,00</u>	<u>796 000,00</u>
Tilikauden tulos	-245 357,21	57 025,58	-211 014,10	11 116,72
Omakatteiset rahastot				
Kotisisaropiston kann.yhd.rahasto				
Sijoitustuotot	37 238,11	17 372,11	37 238,11	17 372,11
Annetut avustukset	-74 009,99	-60 000,00	-74 009,99	-60 000,00
Sijoitustoiminnan kulut	-65 881,03	-54 480,15	-65 881,03	-54 480,15
Muut kulut	-313,80	-3 430,76	-313,80	-3 430,76
Siirto rahastoon	<u>102 966,71</u>	<u>100 538,80</u>	<u>102 966,71</u>	<u>100 538,80</u>
	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>-245 357,21</u>	<u>57 025,58</u>	<u>-211 014,10</u>	<u>11 116,72</u>

TASE

VASTAAVAA	Väestöliitto konserni		Väestöliitto ry	
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
PYSYVÄT VASTAAVAT	€	€	€	€
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	17 454,15	0,00	17 454,15	0,00
Muut pitkäaikaiset menot	1 412,78	1 412,78	0,00	0,00
	<u>18 866,93</u>	<u>1 412,78</u>	<u>17 454,15</u>	<u>0,00</u>
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	193 416,12	193 416,12	0,00	0,00
Rakennukset ja rakennelmat	5 721 100,36	5 721 100,36	0,00	0,00
Rakenn. ja rakennelm.; kons.passiiva	-1 095 747,58	-1 095 747,58	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	427 178,79	525 983,80	143 738,68	169 921,08
	<u>5 245 947,69</u>	<u>5 344 752,70</u>	<u>143 738,68</u>	<u>169 921,08</u>
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	0,00	0,00	3 687 068,90	3 687 068,90
Osakkeet ja osuudet	184 946,61	184 946,61	184 796,61	184 796,61
	<u>184 946,61</u>	<u>184 946,61</u>	<u>3 871 865,51</u>	<u>3 871 865,51</u>
Omakatteisten rahastojen varat				
Kotisisaropiston kannatusyhdistys	409 308,63	508 052,05	409 308,63	508 052,05
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Tavarat	79 832,48	65 214,25	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	0,00	0,00	543 902,82	543 902,82
Muut saamiset	30 466,45	29 636,62	30 466,45	29 636,62
	<u>30 466,45</u>	<u>29 636,62</u>	<u>574 369,27</u>	<u>573 539,44</u>
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	264 464,86	278 466,96	71 229,79	70 783,47
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	0,00	0,00	63 272,85	48 588,96
Muut saamiset	20 717,55	2 312,91	2 331,10	202,90
Siirtosaamiset	658 315,59	1 571 572,60	455 226,57	1 275 276,57
	<u>943 498,00</u>	<u>1 852 352,47</u>	<u>592 060,31</u>	<u>1 394 851,90</u>
Rahoitusarvopaperit	329 746,70	333 604,97	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	<u>1 877 991,00</u>	<u>1 627 991,34</u>	<u>887 789,18</u>	<u>727 847,21</u>
	<u>9 120 604,49</u>	<u>9 947 963,79</u>	<u>6 496 585,73</u>	<u>7 246 077,19</u>

TASE

VASTATTAVAA	Väestöliitto konserni		Väestöliitto ry	
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
OMA PÄÄOMA	€	€	€	€
Väinö Kanniston rahasto	19 748,86	19 694,59	19 748,86	19 694,59
Käyttörahaso	4 522 255,45	4 465 229,87	2 733 713,82	2 722 597,10
Käyttöomaisuuden jälleenhankintarahasto	724 547,77	724 547,77	724 547,77	724 547,77
Tilikauden yli-/alijäämä	-245 357,21	57 025,58	-211 014,10	11 116,72
	<u>5 021 194,87</u>	<u>5 266 497,81</u>	<u>3 266 996,35</u>	<u>3 477 956,18</u>
Omakatteiset rahastot				
Kotisisaropiston Kannatusyhdistys pääoma	403 472,68	506 439,39	403 472,68	506 439,39
Kotisisaropiston Kannatusyhdistys velat	5 835,95	1 612,66	5 835,95	1 612,66
	<u>409 308,63</u>	<u>508 052,05</u>	<u>409 308,63</u>	<u>508 052,05</u>
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	1 700 000,00	1 700 000,00	1 700 000,00	1 700 000,00
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00	600 000,00	0,00	600 000,00
Ostovelat	237 778,95	116 657,18	161 376,33	54 358,66
Velat saman konsernin yrityksille	0,00	0,00	2 793,06	10 635,89
Siirtovelat	1 530 901,21	1 518 548,71	861 088,95	808 116,03
Muut velat	221 420,83	238 208,04	95 022,41	86 958,38
	<u>1 990 100,99</u>	<u>2 473 413,93</u>	<u>1 120 280,75</u>	<u>1 560 068,96</u>
	<u>9 120 604,49</u>	<u>9 947 963,79</u>	<u>6 496 585,73</u>	<u>7 246 077,19</u>

1.1. - 31.12.2009

1.1. - 31.12.2008

Keskustoimisto

Tuotot							
	Vuokrat	38 880,00			38 880,00		
	Muut avustukset	1 082,75			6 139,42		
	Muut tuotot	<u>982,22</u>	40 944,97		<u>5 249,42</u>	50 268,84	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-818 239,81			-742 293,13		
	Poistot	-23 479,97			-21 861,70		
	Muut kulut	<u>-392 830,11</u>	-1 234 549,69	-1 193 604,72	<u>-422 485,97</u>	-1 186 640,80	-1 136 371,96

Lastenhoitopalvelu /Kuntien ja yritysten ostot

Tuotot							
	Asiakasmaksut	<u>290 901,07</u>	290 901,07		<u>554 094,71</u>	554 094,71	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-220 711,71			-440 750,85		
	Poistot	-4 106,75			-5 475,67		
	Muut kulut	<u>-16 929,95</u>	-241 748,41	49 152,66	<u>-18 083,88</u>	-464 310,40	89 784,31

Arki haltuun

Tuotot							
	RAY avustus	160 594,78			163 237,72		
	Muut tuotot	<u>0,00</u>	160 594,78		<u>0,00</u>	163 237,72	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-141 923,32			-146 408,95		
	Poistot	-117,93			0,00		
	Muut kulut	<u>-18 671,46</u>	-160 712,71	-117,93	<u>-16 828,77</u>	-163 237,72	0,00

Lastenhoitopalvelu / Perheiden ostot

Tuotot							
	RAY avustus	184 750,64			125 502,78		
	Asiakasmaksut	252 966,26			244 533,43		
	Kaupunkien avustukset	<u>52 000,00</u>	489 716,90		<u>55 500,00</u>	425 536,21	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-442 825,84			-366 536,10		
	Poistot	-471,73			0,00		
	Muut kulut	<u>-64 428,85</u>	-507 726,42	-18 009,52	<u>-59 000,11</u>	-425 536,21	0,00

Väestöntutkimuslaitos

Tuotot							
	Valtion avustukset	141 000,00			120 900,00		
	Muut avustukset	87 772,11			98 271,09		
	Muut tuotot	<u>12 872,30</u>	241 644,41		<u>45 625,46</u>	264 796,55	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-397 240,25			-426 287,93		
	Poistot	-6 743,18			-7 890,21		
	Muut kulut	<u>-176 143,80</u>	-580 127,23	-338 482,82	<u>-134 252,43</u>	-568 430,57	-303 634,02

Perinnöllisyysklinikka

Tuotot							
	RAY avustus	506 000,00			514 423,25		
	Muut tuotot	<u>38 293,32</u>	544 293,32		<u>31 640,18</u>	546 063,43	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-439 218,88			-451 848,40		
	Poistot	-3 033,86			-2 472,71		
	Muut kulut	<u>-125 934,49</u>	-568 187,03	-23 893,71	<u>-123 259,70</u>	-577 580,81	-31 517,38

Perheklinitat Helsinki ja Tampere

Tuotot							
	Kaupunkien avustukset	9 000,00			9 000,00		
	Vastaanotto tuotot	156 407,95			147 556,86		
	Muut tuotot	<u>14 410,00</u>	179 817,95		<u>20 868,40</u>	177 425,26	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-138 074,72			-124 427,36		
	Poistot	-117,93			0,00		
	Muut kulut	<u>-53 412,78</u>	-191 605,43	-11 787,48	<u>-30 246,58</u>	-154 673,94	22 751,32

Parisuhdeprojekti

Tuotot							
	RAY:n avustus	238 026,85			260 002,70		
	Muut avustukset	56 856,24			86 195,76		
	Muut tuotot	<u>46 683,40</u>	341 566,49		<u>19 135,67</u>	365 334,13	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-250 018,05			-273 503,08		
	Poistot	-4 228,02			-5 165,63		
	Muut kulut	<u>-96 714,07</u>	-350 960,14	-9 393,65	<u>-86 685,42</u>	-365 334,13	0,00

Perheverkko

Tuotot							
	RAY avustus	169 824,66			145 843,21		
	Muut tuotot	<u>26 867,17</u>	196 691,83		<u>49 442,97</u>	195 286,18	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-154 327,30			-147 750,74		
	Poistot	-353,80			0,00		
	Muut kulut	<u>-42 364,53</u>	-197 045,63	-353,80	<u>-47 535,44</u>	-195 286,18	0,00

Kotiipuu

Tuotot							
	RAY avustus	184 724,16			208 238,85		
	Muut tuotot	<u>6 680,42</u>	191 404,58		<u>18 900,92</u>	227 139,77	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-142 991,94			-166 775,98		
	Poistot	-471,73			0,00		
	Muut kulut	<u>-48 412,64</u>	-191 876,31	-471,73	<u>-60 363,79</u>	-227 139,77	0,00

Seksuaaliterveysklinikka

Tuotot							
	Valtion avustukset	30 000,00			20 000,00		
	Muut avustukset	1 500,00			0,00		
	Vastaanottotuotot	116 396,40			102 015,80		
	Muut tuotot	<u>18 536,96</u>	166 433,36		<u>8 893,63</u>	130 909,43	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-156 284,07			-120 340,40		
	Poistot	-9 455,13			-11 191,64		
	Muut kulut	<u>-137 520,88</u>	-303 260,08	-136 826,72	<u>-106 796,79</u>	-238 328,83	-107 419,40

Nuorison perhe- ja seksuaalineuvonta Avoimet ovet

Tuotot							
	RAY:n avustus	172 919,39			144 984,21		
	Muut avustukset	0,00			1 000,00		
	Muut tuotot	<u>15 220,00</u>	188 139,39		<u>10 464,10</u>	156 468,31	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-149 167,27			-119 852,05		
	Poistot	-353,80			0,00		
	Muut kulut	<u>-38 972,12</u>	-188 493,19	-353,80	<u>-36 616,26</u>	-156 468,31	0,00

NUSKA-projekti

Tuotot							
	RAY:n avustus	172 687,77			160 693,48		
	Vastaanottotuotot	540,00			420,00		
	Muut tuotot	<u>11 344,00</u>	184 571,77		<u>10 532,74</u>	171 646,22	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-145 728,13			-126 146,61		
	Poistot	-353,80			0,00		
	Muut kulut	<u>-38 843,64</u>	-184 925,57	-353,80	<u>-45 499,61</u>	-171 646,22	0,00

Miehen aika

Tuotot							
	RAY avustus	104 661,78			143 406,59		
	Muut avustukset	74 926,30			30 133,74		
	Muut tuotot	<u>99 878,22</u>	279 466,30		<u>42 427,98</u>	215 968,31	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-203 299,03			-163 956,23		
	Poistot	-471,73			0,00		
	Muut kulut	<u>-76 167,27</u>	-279 938,03	-471,73	<u>-52 012,08</u>	-215 968,31	0,00

Kehy. Väestöasiain tiedotustoiminta

Tuotot							
	Muut avustukset	349 042,79			280 090,44		
	Muut toiminnan tuotot	<u>3 917,96</u>	352 960,75		<u>6 090,16</u>	286 180,60	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-247 606,76			-192 955,51		
	Poistot	-2 880,58			-2 582,81		
	Muut kulut	<u>-102 473,08</u>	-352 960,42	0,33	<u>-90 642,28</u>	-286 180,60	0,00

Kehy. Kehitysyhteistyö-projektit

Tuotot							
	Valtion avustukset	513 029,42			437 302,79		
	Muut avustukset	22 563,72			53 659,48		
	Muut tuotot	<u>33 536,88</u>	569 130,02		<u>1 543,00</u>	492 505,27	
Kulut							
	Henkilöstökulut	-124 249,35			-160 348,87		
	Muut kulut	<u>-468 395,58</u>	-592 644,93	-23 514,91	<u>-411 324,85</u>	-571 673,72	-79 168,45

TUOTTO- / KULUJÄÄMÄ **-1 708 483,33** **-1 545 575,58**

VARAINHANKINTA

Tuotot	<u>568 378,58</u>	568 378,58		<u>598 275,99</u>	598 275,99

TUOTTO- / KULUJÄÄMÄ **-1 140 104,75** **-947 299,59**

SIOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Tuotot	<u>270 048,30</u>	270 048,30		<u>356 641,64</u>	356 641,64
Kulut	<u>-136 957,65</u>	-136 957,65		<u>-194 225,33</u>	-194 225,33

SATUNNAISET TUOTOT

Tuotot	<u>0,00</u>	0,00		<u>0,00</u>	0,00

TUOTTO- / KULUJÄÄMÄ **-1 007 014,10** **-784 883,28**

YLEISAVUSTUKSET

RAY:n toiminta-avustus	<u>796 000,00</u>	796 000,00		<u>796 000,00</u>	796 000,00

TILIKAUDEN TULOS **-211 014,10** **11 116,72**

OMAKATTEISET RAHASTOT

Kotisisaropiston Kannatusyhdistyksen rahasto

Tuotot							
	Sijoitustoiminnan tuotot	<u>37 238,11</u>	37 238,11		<u>17 372,11</u>	17 372,11	
Kulut							
	Annetut avustukset	-74 009,99			-60 000,00		
	Sijoitustoiminnan kulut	-65 881,03			-54 480,15		
	Muut kulut	-313,80			-3 430,76		
	Siirto rahastosta	<u>102 966,71</u>	-37 238,11	0,00	<u>100 538,80</u>	-17 372,11	0,00

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ **-211 014,10****11 116,72**

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Arvostus- ja jaksotusperiaatteet**Eläkemenot

Yhdistyksen henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa vakuutusyhtiöissä. Eläkekulut on kirjattu suoriteperusteisesti tilinpäätökseen. Kattamatonta eläkevastuuta ei ole.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintamenoa vähennettynä mahdollisesti saaduilla investointiavustuksilla.

Aktivoituiden investointien poistot on poistettu menojäännöspoistoina tai tasapoistoina vaikutusaikanaan ilman etukäteen laadittua poistosuunnitelmaa.

Avustukset

Raha-automaattiyhdistykseltä saadut yleisavustukset on esitetty tuloslaskelman erässä "yleisavustukset".

Varsinaiseen toimintaan saatu avustus sisältyy varsinaisen toiminnan tuottoihin.

Projektiavustukset sisältyvät ao.toiminnanalan tuottoihin. Näistä avustuksista on tuloutettu toteutuneita kuluja vastaava osuus.

Ylittävä osuus on esitetty siirtovelloissa.

Kulujen kohdistusperiaatteet

Toiminnanaloille on kohdistettu niiden erilliskulut. Yleiskulut ovat pääosin keskustoimiston kuluissa.

LIITETIEDOT

31.12.2009

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Väestöliitto konserni		Väestöliitto ry	
	2009	2008	2009	2008
<u>Sijoitus-ja rahoitustoiminta</u>				
Tuotot				
Osinkotuotot	0	0	80 000,00	140 000,00
Vuokratuotot	170 276,48	160 010,69	185 761,74	176 321,49
Korkotuotot	4 158,93	39 237,50	4 158,93	39 237,50
Muut tuotot	127,63	1 245,03	127,63	1 245,03
	<u>174 563,04</u>	<u>200 493,22</u>	<u>270 048,30</u>	<u>356 804,02</u>
Kulut				
Korkokulut	69 137,35	133 996,44	69 137,35	133 996,44
Vuokrakulut	50 346,97	43 193,70	65 832,23	59 504,50
Muut sijoitustoiminnan kulut	127,07	760,77	127,07	760,77
Muut rahoituskulut	1 861,00	126,00	1 861,00	126,00
	<u>121 472,39</u>	<u>178 076,91</u>	<u>136 957,65</u>	<u>194 387,71</u>
Sijoitus-ja rahoitustoiminta yhteensä	<u>53 090,65</u>	<u>22 416,31</u>	<u>133 090,65</u>	<u>162 416,31</u>

Poistot**Poistojen perusteet konsernissa**

Käyttöomaisuuden hankintamenot on poistettu seuraavasti;

Aineettomat oikeudet	3 vuoden tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	20 %:n tasapoisto
Koneet ja kalusto	25 %:n menojäännöspoisto

<u>Poistojen EUR-määrä</u>	Väestöliitto konserni		Väestöliitto ry	
	2009	2008	2009	2008
Aineettomista oikeuksista	8 727,05	0,00	8 727,05	0,00
Koneista ja kalustosta	142 392,84	175 327,89	47 912,89	56 640,37
Poistot yhteensä	<u>151 119,89</u>	<u>175 327,89</u>	<u>56 639,94</u>	<u>56 640,37</u>

LIITETIEDOT

31.12.2009

<u>Tilintarkastajan palkkiot</u>	Väestöliitto konserni		Väestöliitto ry	
	2009	2008	2009	2008
Tilintarkastuspalkkiot	23 380,40	24 514,70	12 944,20	14 755,90
Muut palkkiot	1 525,00	3 283,60	1 525,00	3 283,60
	<u>24 905,40</u>	<u>27 798,30</u>	<u>14 469,20</u>	<u>18 039,50</u>

Tytär-yhtiöiden tuloslaskelman tieto

Luvut ovat ilman konsernitilinpäätöseliminointeja muut liiketoiminnan kulut ovat kuujetiununnan muut kulut yhteensä, rahoitustuotot ja kulut yhteensä sekä verot. Luvut ovat ilman Koy Kalevanpojan lukuja.

	2009	2008
Liikevaihto	6 755 776,93	7 339 643,20
Henkilöstökulut		
Palkat	-2 996 635,57	-3 268 260,94
Eläkekulut	-526 242,78	-566 951,82
Muut henkilösivukulut	<u>-103 076,44</u>	<u>-167 309,98</u>
Henkilöstökulut yhteensä	<u>-3 625 954,79</u>	<u>-4 002 522,74</u>
Poistot	-94 479,95	-118 687,52
Muut liiketoiminnan kulut	<u>-2 962 653,62</u>	<u>-3 014 001,18</u>
Tulos	<u>72 688,57</u>	<u>204 431,76</u>

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

<u>Siirtosaamisiin kuuluvat olennaiset erät</u>	Väestöliitto konserni		Väestöliitto ry	
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Siirtosaamiset				
RAY-C-avustukset	84 591,90	174 809,70	84 591,90	174 809,70
Jaks.proj.avustukset	52 590,00	103 302,62	52 590,00	103 302,62
Jatkuvat projektit	38 517,11	15 134,71	38 517,11	15 134,71
RAY-Inv.avustukset	0,00	790 000,00	0,00	790 000,00
Muut siirtosaamiset	482 616,58	488 325,57	279 527,56	192 029,54
Yhteensä	658 315,59	1 571 572,60	455 226,57	1 275 276,57

Väestöliitto ry:n

Pysyvien vastaavien muutokset tilikaudella 2009

Pysyvien vastaavien muutokset	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Koneet ja kalusto	
Menojäännös 01.01.2009	0,00	169 921,08	169 921,08
Lisäykset	26 181,20	21 730,49	47 911,69
Menojäännös ennen poistoja	26 181,20	191 651,57	217 832,77
Poistot	-8 727,05	-47 912,89	-56 639,94
Menojäännös 31.12.2009	17 454,15	143 738,68	161 192,83

Väestöliitto konsernin

Pysyvien vastaavien muutokset tilikaudella 2009

Pysyvien vastaavien muutokset	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet		Yhteensä	
	muut pitk.aik.	Rakennukset	Maa-alueet		Koneet ja kalusto
Menojäännös 01.01.2009	1 412,78	4 625 352,78	193 416,12	525 983,80	5 346 165,48
Lisäykset	26 181,20	0,00	0,00	43 587,83	69 769,03
Menojäännös ennen poistoja	27 593,98	4 625 352,78	193 416,12	569 571,63	5 415 934,51
Poistot	-8 727,05	0,00	0,00	-142 392,84	-151 119,89
Menojäännös 31.12.2009	18 866,93	4 625 352,78	193 416,12	427 178,79	5 264 814,62

Sijoitukset

Väestöliiton omistamiin Koy Marianmäen osakkeisiin no: 861-941 ja 1965-2055 sekä Koy Kalevanpojan osakkeisiin no:1 - 2898 liittyy myytäessä Ray:lta saatua avustusosuutta vastaava palautusvelvollisuus myyntihinnasta.

<u>Saamiset saman konsernin yrityksiltä</u>		Väestöliitto konserni		Väestöliitto ry	
		31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Pääomallinat tytäryritykselle	(pitkäaik.)	0,00	0,00	543 902,82	543 902,82
Lainasaamiset tytäryrityksiltä	(lyh.aik.)	0,00	0,00	0,00	0,00
Myyntisaamiset tytäryrityksiltä		0,00	0,00	10 111,47	23 445,36
Muut saamiset tytäryrityksiltä		0,00	0,00	25 000,00	0,00
Siirtosaamiset tytäryrityksiltä		0,00	0,00	28 161,38	25 143,60
		0,00	0,00	607 175,67	592 491,78

Väestöliitto ry on antanut tytäryritys Väestöliiton klinikat Oy:lle pääomallina 543.902,82 euroa. Pääasialliset lainaehdot:

1. Laina on koroton.
2. Pääoma saadaan maksaa yhtiön purkautuessa ja yhtiön konkurssissa vain kaikkia muita velkoja huonommalle etuoikeudella.
3. Pääoma saadaan muutoin palauttaa vain siltä osin kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomallainojen määrä maksuuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.
4. Lainalla ei ole vakuutta.

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Väestöliitto konserni		Väestöliitto ry	
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Oman pääoman muutokset				
<u>Rahastot</u>				
Väinö Kanniston Rahasto 01.01.	19 694,59	19 855,94	19 694,59	19 855,94
Lisäykset	54,27	0,00	54,27	0,00
Vähennykset: apurahat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut vähennykset	0,00	-161,35	0,00	-161,35
Väinö Kanniston Rahasto 31.12.	19 748,86	19 694,59	19 748,86	19 694,59
Käyttörahasto 01.01.	4 465 229,87	4 375 381,25	2 722 597,10	2 292 999,61
Ed.tilikauden yli-/alijäämä	57 025,58	89 848,62	11 116,72	429 597,49
Käyttörahasto 31.12.	4 522 255,45	4 465 229,87	2 733 713,82	2 722 597,10
Käyttöomaisuuden jälleenhankintarahasto 01.01. ja 31.12.	724 547,77	724 547,77	724 547,77	724 547,77
Rahastot yhteensä	5 266 552,08	5 209 472,23	3 478 010,45	3 466 839,46
<u>Tilikauden yli-/alijäämä</u>				
Tilikauden yli-/alijäämä	-245 357,21	57 025,58	-211 014,10	11 116,72
	5 021 194,87	5 266 497,81		
<u>Omakatteiset rahastot</u>				
Kotisisarop.Kann.Yhd.Rah.pääoma l.l.	506 439,39	606 978,19	506 439,39	606 978,19
Lisäykset/vähennykset	-102 966,71	-100 538,80	-102 966,71	-100 538,80
Kotosisarop.Kann.Yhd.Rah.Pääoma 31.12.	403 472,68	506 439,39	403 472,68	506 439,39
Kotisisarop.Kann.Yhd.Rah.velat	5 835,95	1 612,66	5 835,95	1 612,66
Kotisisaropiston Kann.Yhd.Rahasto	409 308,63	508 052,05	409 308,63	508 052,05
Oma pääoma yhteensä 31.12.	5 430 503,50	5 774 549,86	3 676 304,98	3 986 008,23

Velat, jotka erääntyvät maksettavaksi myöhemmin, kuin viiden vuoden kuluttua

	Väestöliitto konserni		Väestöliitto ry	
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
<u>Yli 5-vuoden jälkeen erääntyvät lainamäärät</u>				
Rahalaitoslainat	1 700 000,00	1 700 000,00	1 700 000,00	1 700 000,00
	1 700 000,00	1 700 000,00	1 700 000,00	1 700 000,00

Siirtovelkoihin kuuluvat olennaiset erät

<u>Siirtovelat</u>				
Lomapalkkavelka sosiaalikuluihin	1 010 819,18	1 164 006,14	505 345,86	512 151,00
RAY-projektit	123 209,46	131 116,94	123 209,46	131 116,94
Jatkuvat projektit	202 074,92	127 379,50	202 074,92	127 379,50
Muut siirtovelat	194 797,65	96 046,13	30 458,71	37 468,59
Siirtovelat yhteensä	1 530 901,21	1 518 548,71	861 088,95	808 116,03

Velat saman konsernin yrityksille

<u>Ostovelat tytäryrityksille</u>				
31.12.	0	0	2 793,06	10 635,89

VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

<u>Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita</u>	Väestöliitto konserni		Väestöliitto ry	
	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Rahalaitoslainat	1 700 000,00	2 300 000,00	1 700 000,00	2 300 000,00
Pantattujen tytäryhtiöosakkeiden kirjanpitoarvo	3 163 999,46	3 163 999,46	3 163 999,46	3 163 999,46
<u>Leasingvastuut</u>	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Leasingsopimuksista maksettavat määrät				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	85 647,48	45 200,45	11 019,12	10 801,26
Myöhemmin maksettavat	154 378,39	101 428,54	22 038,24	3 074,40
Yhteensä	240 025,87	146 628,99	33 057,36	13 875,66

LIITETIEDOT HENKILÖSTÖSTÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENISTÄ

Henkilöstön lukumäärä

<u>Henkilöstön lukumäärä henkilötyövuosina</u>	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Väestöliitto ry				
Hallinto	16	16	16	16
Väestöntutkimuslaitos	9	9	9	9
Lastenhoitotoiminta				
Lastenhoito	8	10	8	10
Hoitajat tuntipalkkaiset	25	25	25	25
Perinnöllisyysklinikka	8	8	8	8
Perhepalvelut	17	15	17	15
Seksuaaliterveysklinikka	13	12	13	12
Kansainvälisen kehityksen yksikkö	8	7	8	7
Tytäryritykset	79	87	0	0
Yhteensä	183	189	104	102

Henkilöstökulujen erittely

<u>Henkilöstökulut</u>	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Palkat	6 502 333,67	6 819 005,84	3 505 698,10	3 551 853,90
Eläkekulut	1 096 410,26	1 124 990,26	570 167,48	558 038,44
Muut henkilösivukulut	103 076,44	287 766,93	169 739,28	120 456,95
Yhteensä	7 701 820,37	8 231 763,03	4 245 604,86	4 230 349,29

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

Väestöliitto ry:n omistamat tytäryhtiöiden osakkeet ja osuudet

		31.12.2009				31.12.2009
	Kotipaikka	Lukumäärä	Oma pääoma EUR	Omistusosuus	Kirjanpitoarvo EUR	Tilikauden tulos EUR
Koy Kalevanpoika	Helsinki	2898	5 898 666,22	100,00 %	3 163 999,46	-27 031,68
VL-Markkinointi Oy	Helsinki	2050	117 743,45	100,00 %	71 719,37	10 071,73
VL-Medi Oy	Helsinki	50	285 776,10	100,00 %	50 000,00	6 129,41
Familia Oy	Helsinki	3000	364 577,73	100,00 %	244 044,65	11 396,73
Väestöliiton klinikat Oy	Helsinki	500	-255 807,63	100,00 %	50 000,00	46 006,66
Fam-Broker Oy	Helsinki	10	126 059,13	100,00 %	107 305,42	-915,96
			<u>6 537 015,00</u>		<u>3 687 068,90</u>	<u>45 656,89</u>

HALLITUKSEN KOKOUKSEN PÄIVÄYS JA TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Helsinki 7.4 2010

Reino Hjerppe
hallituksen puheenjohtaja

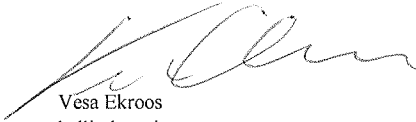
Mervi Parviainen
hallituksen varapuheenjohtaja

Pirjo Somerkivi
hallituksen varapuheenjohtaja

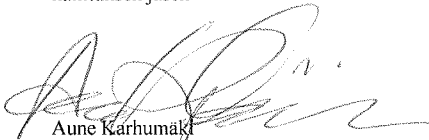
Kristiina Aittomäki
hallituksen jäsen

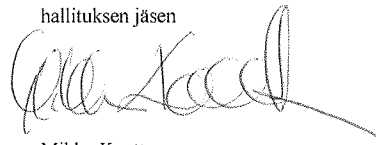
Vesa Ekroos
hallituksen jäsen

Mikko Elonheimo
hallituksen jäsen

Aune Karhumäki
hallituksen jäsen

Mikko Kautto
hallituksen jäsen

Pirjo Korvela
hallituksen jäsen

Maija Ritamo
hallituksen jäsen

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki 15.4 2010

Joumi Vanhala
KHT

Tom Sandell
KHT, JHTT

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT TILIKAUDELLA 1.1.2009 - 31.12.2009

* Päiväkirja	ATK-tulosteena
* Pääkirja	ATK-tulosteena
* Tuloslaskelma ja tase	ATK-tulosteena
* Myynti- ja ostoreskontra	ATK-tulosteena
* Tasekirja	Jälkikäteen sidottava

Tositelajit:

- 10 Keskustoimiston kassa
- 11 Perheklinikan kassa
- 20 Nordea 157230-310656
- 22 Nordea 157230-310664
- 23 Nordea 157224-444206, talletustili
- 25 Nordea 157230-378182
- 29 Nordea 157230-342329
- 30 Sampo 800018-66400
- 32 Sampo 800011-496711
- 34 Sampo 800018-134549 Perhekl:n laskutus
- 38 Sampo 800019-52391
- 39 Sampo 800061-40175704
- 40 Lastenhoitopalvelun laskutus
- 42 Väestöliiton Perhekl:n laskutus
- 50 Ostolaskut
- 55 Väestöliiton Seks.terv.kl:n laskutus
- 70 Palkat
- 80 Myyntilaskut
- 82 Myyntisaamisten suoritukset
- 85 Ostolaskujen suoritukset
- 89 Vyörytykset
- 90 Muistiotositteet

Säilytystapa:

Paperitositteena

LIITETIEDOT

JÄSENJÄRJESTÖT

Biologian ja maantieteen opettajien liitto
 Elatusvelvollisten liitto
 Familia Club
 Finlands svenska Marthaförbund
 Filha
 Kataja, Kestävän parisuhteen kasvu
 Kokoomuksen Nuorten Liitto
 Kotien Puolesta Keskusliitto
 Kotitalousopettajien Liitto
 Kristillisdemokraattiset Naiset
 Marttaliitto
 Naisjärjestöjen keskusliitto
 Parasta Lapsille
 Raittiuden Ystävät
 Seksuaalinen tasavertaisuus, SETA
 Sosiaalipoliittinen Yhdistys
 Suomalainen Lääkäriseura Duodecim

Suomalaisuuden Liitto
 Suomen Gynekologiyhdistys
 Suomen Keskustanaiset
 Suomen Kätilöliitto
 Suomen Lastenlääkäriyhdistys
 Suomen Liberaalinaiset
 Suomen Lukiolaisten Liitto
 Suomen Medisiinariliitto
 Suomen Monikkoperheet
 Suomen Terveystieteiden Liitto
 Suomen Uusperheellisten liitto
 Suomen Vanhempainliitto
 Suomen Väestötieteen Yhdistys
 Suomen ylioppilaskuntien liitto
 Taloustieteellinen Seura (eronnut 3.3.2009)
 Yksinhooltajien ja Yhteishuoltajien Liitto

LUOTTAMUSHENKILÖT

Hallitus

puheenjohtaja
 Hjerppe Reino, professori

varapuheenjohtajat
 Parviainen Mervi, yliopettaja
 Somerkivi Pirjo, toiminnanjohtaja

jäsenet
 Aittomäki Kristiina, ylilääkäri
 Ekroos Vesa, KTM
 Karhumäki Aune, projektipäällikkö
 Kautto Mikko A., osastopäällikkö
 Korvela Pirjo, yliopiston lehtori
 Merasto Merja, toiminnanjohtaja
 Paloniemi Aila, kansanedustaja
 Pirilä Iida, lääketiet.opiskelija
esittelijä
 Hiila Helena, toimitusjohtaja
sihteeri
 Nikkarinen Arto, lakimies

Hallitus kokoontui kahdeksan kertaa. Lisäksi pidettiin strategiapäivä liiton avainhenkilöiden kanssa.

Tilintarkastajat

Vanhala Jouni, KHT
 Sandell Tom, KHT

varatilintarkastajat
 Ekholm Risto, KHT
 Peltola Vesa, HTM

Hallituksen työvaliokunta

puheenjohtaja
 Hjerppe Reino, professori
jäsenet
 Ekroos Vesa
 Parviainen Mervi, yliopettaja
 Somerkivi Pirjo, toiminnanjohtaja
sihteeri
 toimitusjohtaja Helena Hiila

Kokoontui kerran.

Kunniajäsenet

Entiset puheenjohtajat
 Sipponen Kauko, professori
 Strömmer Aarno, professori

Entiset varapuheenjohtajat
 Tarkka Asko, vuorineuvos
 Väänänen Marjatta, ministeri

Entiset hallituksen jäsenet
 Laatuinen Timo, varatuomari

Entiset toimihenkilöt
 Hulkko Jouko, kanslianeuvos
 Norio Reijo, professori

Tytäryhtiöiden entiset hallituksen jäsenet
 Valtanen Pauli A., ekonomi

VÄESTÖLIITON LÄHIYHTEISÖT

Suomen Kotien Kukkasrahasto

Säätiö saa tuottonsa sijoitustoiminnasta. Säätiön sijoitustoiminta vuonna 2009 tuotti 3 188,00 euroa osinko- ja korkotuottoja, säätiön kulut olivat 889,96 euroa. Säätiö ei jakanut avustuksia vuonna 2009. Tilinpäätös vuonna 2009 oli vuonna 2009 ylijäämäinen 2 353,04 euroa. Säätiön varallisuuden kirjanpitoarvo oli 300 946,67 euroa 31.12.2009.

Säätiön asiamiehenä toimi Esko Ahonen. Säätiön hallitus: Juha Nieminen (pj), Helena Hiila, Mervi Parviainen ja Esko Ahonen. Hallitus kokoontui kolme kertaa.

VÄESTÖLIITON RAHASTOT, TOIMIKUNNAT JA TYÖRYHMÄT

Kotisaropiston Kannatusyhdistyksen rahasto

Rahaston omaisuuden kirjanpitoarvo oli 403 472,68 euroa 31.12.2009.

Rahaston hoitokunta: Paula Lehto (pj), Riikka Hohti, Helena Hiila (sihteeri).

Hoitokunta kokoontui kaksi kertaa.

Väinö Kanniston Rahasto

Rahaston omaisuuden arvo oli 19 748,86 euroa 31.12.2009.

Hoitokunta: puheenjohtaja joht. Ismo Söderling, toim.joht. Helena Hiila, ylilääk. Seppo Koskinen, Kansanterveyslaitos, prof. Aulikki Nissinen, Kansanterveyslaitos, prof. Tapani Valkonen, Helsingin yliopisto, sihteeri Stina Fågel. Hoitokunta ei kokoontunut kertomusvuoden aikana.

IPPF-työryhmä

Puheenjohtaja: Reino Hjerppe, jäsenet: Dan Apter, Hellevi Hatunen, Helena Hiila, Osmo Kontula, Elina Laavi, Mervi Parviainen, Riikka Shemeikka, sihteeri: Hilikka Vuorenmaa.

Työryhmä kokoontui kaksi kertaa.

Nordic Demographic Symposiumin valmistelutoimikunta

Puheenjohtaja: Ismo Söderling, jäsenet: prof. Pekka Martikainen, Helsingin yliopisto, Sosiologian laitos, tutkija Timo Kauppinen, Helsingin yliopisto, Sosiologian laitos, tutkija Marika Jalovaara, Helsingin yliopisto, Sosiologian laitos, kehittämisspäällikkö Mika Gissler, STAKES, tutkija Hanna Remes Helsingin yliopisto, Sosiologian laitos, assistentti Stina Fågel, sihteeri: harjoittelija Jessica Nisén.

Toimikunta kokoontui viisi kertaa

Pari & perhe –lehden toimitusneuvosto

1/2009, 2/2009: Paula Alkio, Kirsikka Bonsdorff, Ida Hakola, Helena Hiila, Elina Korhonen, Päivi Seppälä, Pirjo Somerkivi, Jaana Syrjälä, Heli Vaaranen

3/2009: Paula Alkio, Kirsikka Bonsdorff, Ida Hakola, Helena Hiila, Elina Korhonen, Anne Leinonen, Päivi Seppälä, Jaana Syrjälä, Heli Vaaranen

4/2009: Ida Hakola, Helena Hiila, Anne Leinonen, Pirjo Somerkivi, Jaana Syrjälä, Heli Vaaranen

Toimitussihteeri: Paula Alkio

Toimitusneuvosto kokoontui neljä kertaa.

Väestöntutkimuksen vuosikirjan toimitus

Puheenjohtaja: joht. Ismo Söderling, jäsenet: joht. tutkija Helka Hytti, KELA, ylijohdaja Seija Ilmakunnas, VATT, tutkimusprofessori Osmo Kontula, ylilääk. Seppo Koskinen, Kansanterveyslaitos, kehityspääll. Mauri Nieminen, Tilastokeskus, päällikkö Irma-Leena Notkola, ReTKi, prof. Kari Pitkänen, erikoistutkija Anna Rotkirch, Helsingin yliopisto, neuv. virkam. Matti Sihto, työministeriö, sihteeri: Stina Fågel.

Toimitus ei kokoontunut vuoden aikana.

Väestöliiton tutkimusseminaari

Koordinaattori ja vetäjä Anna Rotkirch.

Kokoontui viisi kertaa.

Syntyvyyssseminaari (HY:n, THL:n ja Väestöntutkimuslaitoksen tutkijat)

Vetäjä Anna Rotkirch.

Kokoontui kolme kertaa.

VÄESTÖLIITON EDUSTUKSET

Yhdistykset:

Helsingin Sihteeriopiston kannatusyhdistys, Laura Kormano, varalla Taru Pirttiaho
 Kehitysyhteistyön palvelukeskus KEPA, Hellevi Hatunen, varalla Hiikka Vuorenmaa
 KEHYS ry (Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistys), Hellevi Hatunen
 Lastensuojelun Keskusliitto, Heli Vaaranen, Mona Jonsson
 Raha-automaattiyhdistys, Helena Hiila, varalla Juha Nieminen
 Sosiaali- ja terveystieteiden yhdistys YTY ry. Helena Hiila, varalla Esko Ahonen, hallituksen jäsen
 Helena Hiila
 Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto, valtuuston puheenjohtaja Helena Hiila, varajäsen Hellevi Hatunen
 Suomen kotihoidon toimikunta, the Finnish Homecare Committee, Mona Jonsson
 Suomen tiedekustantajien liitto, Ismo Söderling, varalla Stina Fågel
 Suomen Väestötieteen yhdistys, Ismo Söderling, varalla Osmo Kontula
 Rehabilitation International Finland, RIFI, Helena Hiila, varalla Marjatta Sipponen
 Terveystieteiden Edistämisen Keskus, Helena Hiila, varalla Dan Apter

Säätiöt:

A-klinikkasäätiö, valtuuskunta Osmo Kontula
 Asuntosäätiö, valtuuskunta Reino Hjerpe, hallitus Helena Hiila 2008–2009
 Siirtolaisuusinstituutti, valtuuskunta Helena Hiila, varalla Esko Ahonen, hallitus Ismo Söderling

Osakeyhtiöt:

Kiinteistö OY Otsonkulma, Arto Nikkarinen, varalla Juha Nieminen

Kansainväliset yhteisöt:

The Confederation of Family Organisations in the European Community (COFACE), varapuheenjohtaja
 Helena Hiila, varajäsen Anne-Alitolppa-Niitamo
 International Planned Parenthood, IPPF, Reino Hjerpe ja Mervi Parviainen (säännöt edellyttävät kahta luot-
 tamushenkilöedustajaa)
 The European NGOs for Sexual and Reproductive Health and Rights, Population and Development
 (EuroNGOs), puheenjohtaja Hiikka Vuorenmaa

Liiton edustajia eri yhteistyöelimissä ja valtionhallinnon työryhmissä ja toimikunnissa

Kotimainen yhteistyö:

A-klinikkasäätiö, Keijo Markova
 Etnisten suhteiden ja kansainvälisen muuttoliikkeen tutkimuksen seura ETMU, Minna Säävälä
 GENTRANS - Sukupolvien ketju- suuret ikäluokat ja sukupolvien väliset vaihdot Suomessa, HY, johtoryhmän
 jäsen, Anna Rotkirch
 HYN Kristiina-instituutin Klassikkogallerian johtoryhmän jäsen, Anna Rotkirch
 Kansanterveyslaitoksen Hyvä Terveys -projektiin liittyvä äitiys- ja lastenneuvolatoiminnan sähköisen neuvola-
 työn verkosto, Riitta Salonen-Kajander
 Kehys ry, Hiikka Vuorenmaa, hallituksen jäsen
 Lapsiasianvaltuutetun neuvottelukunnan pysyvä asiantuntijajäsen, Anne Alitolppa-Niitamo
 Lasten terveysfoorumi, Tuulia Aho
 Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi -politiikkaohjelma, syrjäytymisen ehkäisy -työryhmä, jäsen 2007-2011
 Anne Alitolppa-Niitamo
 Lastensuojelun Keskusliiton Maahanmuuttajalapsen -toimikunnan jäsen Anne Alitolppa-Niitamo
 Otto A. Malms donationsfondin johtokunnan jäsen, Anna Rotkirch
 Lastensuojelun keskusliiton kansainvälistä toimintaa kehittävä työryhmä, Hellevi Hatunen
 Raskaudenkeskeyttämis- ja sterilointilomakkeiden uusimistyöryhmän (ABST-työryhmä) asiantuntijajäsen,
 Riitta Salonen-Kajander
 Rasmus (valtakunnallinen rasismien ja muukalaispelon vastaista työtä, monikulttuurisuutta ja ihmisoikeuksia
 edistävien tahojen ja toimijoiden) verkosto, Minna Säävälä
 Sosiaali- ja terveystieteiden lasten ja nuorten hyvinvoinnin neuvottelukunta, varajäsen Helena Hiila
 Sosiaali- ja terveystieteiden Jaosto 25, Helena Hiila, varajäsen Hellevi Hatunen
 Sosiaali- ja terveystieteiden Suomen lapsiasiain toimikunta, jäsen Helena Hiila
 Sosiaali- ja terveystieteiden seksuaaliterveyden toimintaohjelman työryhmä, Dan Apter
 Sosiaali- ja terveystieteiden Sikiön rakenne- ja kromosomipoikkeavuuksien seulonnan asiantuntijatyöryhmä,
 Riitta Salonen-Kajander
 Sosiaali- ja terveystieteiden tasa-arvoasiain neuvottelukunta, miesjaosto, Samuli Koiso-Kanttila
 Sosiaali- ja terveystieteiden:n vanhempainvapaajärjestelmän uudistamistyöryhmä, Helena Hiila
 Sosiaaliturvan uudistamiskomitean (SATA) Perusturva- ja sosiaaliturva- jaosto, jäsen Helena Hiila
 Suomen Akateemisten Tutkijoiden yhdistys (SATY), Anneli Miettinen

Suomen Antropologinen Seura, Minna Säävälä
 Suomen edustaja EU:n rahoittamassa eurooppalaisessa kantasolurekisterissä, Timo Tuuri
 Suomen pariterapiayhdistyksen hallitus, Keijo Markova
 Suomen Lääketieteellisen Genetiikan Yhdistys ry:n hallituksen jäsen, Kristiina Avela
 Suomen Punaisen Ristin Maahanmuuttajaohjelman ohjausryhmä, jäsen Anne Alitolppa- Niitamo
 Suomen RFSU, hallituksen jäsen Helena Hiila
 Suomen Seksologinen Seura, puheenjohtaja Osmo Kontula
 Suomen Tiedekustantajien liitto, Ismo Söderling, varajäsen Stina Fågel
 Suomen Väestötieteen yhdistys, Ismo Söderling, varajäsen Osmo Kontula
 Terveystieteiden tutkimuskeskus, pysyvä asiantuntija, Riitta Salonen
 Terveystieteiden tutkimuskeskuksen raskauden keskeyttämis- ja sterilöimisasioitten lautakunnan lääketieteellisen asiantuntijan varajäsen, Maarit Peippo
 Terveystieteiden tutkimuskeskuksen raskauden keskeyttämisen ja sterilöimisasioitten lautakunnan perinnöllisyyslääketieteellistä asiantuntemusta edustava jäsen, Mirja Somer
 Terveystieteiden tutkimuskeskus, asiantuntija Leena Anttila
 Valtioneuvoston ikääntymispolitiikkaa koskevan selvityshankkeen asiantuntijaryhmä, jäsen Helena Hiila

Kansainvälinen yhteistyö:

COFACE, Progress-hankkeen työryhmän puheenjohtaja, Anne Alitolppa-Niitamo
 Euroopan Seksologiliitto (Executive Committee), Osmo Kontula
 European University of St. Petersburg kansainvälisen opinnäytetöiden arviointijärjestelmän jäsen, Anna Rotkirch
 Pohjoismainen NACSES-auktorisointikomitea (NACS Authorization Committee for Sexuality Education and Science - Authorized Sexuality Educator and Sexual Health Promoter and Authorized in Sexual Science), auktorisointikomitean puheenjohtaja 2008-2011, Osmo Kontula
 Nordic Association for Clinical Sexology NACS, Osmo Kontula
 The European Association for Population Studies EAPS, Nominating Committee, Ismo Söderling
 Seksuaaliterveyden maailmanjärjestön kansainvälinen tieteellinen komitea, Osmo Kontula
 Södertörn University Collegien CBEEES (Centre for Baltic And Eastern European Studies) tieteellisen johtokunnan jäsen, Anna Rotkirch

Henkilökunta

HALLINTO

toimitusjohtaja	VTM, MRA Helena Hiila
toimitusjohtajan assistentti	HSEO-sihtööri Laura Kormano
talusjohtaja	merkonomi Juha Nieminen
laskentapäällikkö	datanomi, HSEO-sihtööri Seija Halme
suunnittelupäällikkö	VTM Esko Ahonen
lakimies	VT Arto Nikkarinen
henkilöstöpäällikkö	KTM Paula Mattila
viestintäpäällikkö	toimittaja, yo-merkonomi Ritva Åberg, toimivapaalla
tiedottaja	VTM Kirsikka Bonsdorff
viestintäpäällikkö	VTM Jaana Syrjälä
julkaisupäällikkö	VTM Paula Alkio, vuorotteluvapaalla 25.5-11.10
tiedottaja	FM Anne Leinonen, 21.4 alkaen
yhteyspäällikkö	HSEO-sihtööri Pia Tornikoski
järjestöpäällikkö	TM Kari Lankinen
kirjanpitiäjä	merkonomi MTT Pirjo Hynninen
taloussihtööri	yo-merkonomi Tuula Lappi
palkanlaskija	Helena Alén
toimistovirkailija	merkantti Kaarina Rautelin
järjestelmäkehittäjä	atk-merkonomi Jyri Vikman
toimistoapulainen	Elina Pekkala, 19.1 alkaen
markkinointisuunnittelija	sosionomi AMK, lähihoitaja Mari Pakarinen

VÄESTÖNTUTKIMUSLAITOS

johtaja	dosentti Ismo Söderling
tutkimusprofessori	dosentti Osmo Kontula
erikoistutkijat	dosentti Anna Rotkirch
	Ph.D. Minna Säävälä
tutkijat	VTM Anneli Miettinen

tutkimussihteeri
informaatikko
julkaisusihteeri

VTM Anna Kokko, 2.3. alkaen
TtM Pirjo Paajanen, 28.2. asti
KM Stina Fågel
FM Ulla-Maija Mattila
HuK Mika Takoja

PERHETOIMINNOT

perhetoimintojen johtaja
hankesuunnittelija
assistentti
projektikoordinaattori

VTT Heli Vaaranen
TM Kari Lankinen
tradenomi Sari Särkijärvi
sosionomi Maija Lehtikangas

PARISUHDEKESKUS

psykologit

YTM Keijo Markova
VTM Suvi Laru
FM Pirjo Urpola
FM Vuokko Malinen

konsultoiva psykiatri

LL Pekka Närhi

TAMPEREEN KLINIKKA

psykologit

FK Sinikka Kumpula
VM Arto Koskinen
psykoterapeutti Tiina Karra, 7.5. alkaen

PERHEVERKKO

Perheneuvonnan koordinaattori

terveydenhoitaja Minna Oulasmaa
LL, lastenpsykiatrian erikoislääkäri Raisa Cacciatore
sosionomi AMK Salla Hyvärinen
FM Anja Saloheimo
PsM Susa Kalliomaa, 9.12 alkaen
projektityöntekijä VTM Juha Jämsä 1.6-30.11.

KOTIPUU

monikulttuurisuusasioiden päällikkö
vs. monikulttuurisuusasioiden päällikkö
monikulttuurisuusasiantuntijat

FT Anne Alitolppa-Niitamo, toimivapaalla 31.7. asti
YTM Meri-Sisko Eskola, 31.7. asti alkaen
merkonomi, lähihoitaja Mohamed Moallin,
vuorotteluvapaalla 12.8. alkaen
FM Mina Zandkarimi
sosiaalityöntekijä Anita Novitsky
lähihoitaja, sosion. opisk. Mohamud Mohamud Ahmed, 3.8 alkaen
FM Eeva Suomenaro, 7.9. alkaen
MA (Hons) Anu Liisanantti, 1.4. alkaen
BBA-tradenomi Rayan Salloum-Suominen, 23.11. alkaen
FM Violetta Veller, 18.11. alkaen

projektikoordinaattori
palveluneuvojat

LASTENHOITO

osastopäällikkö
sosiaalityöntekijä
henkilöstöneuvottelijat

sosionomi ylempi AMK Mona Jonsson
sosionomi AMK Satu Hannola
terveydenhoitaja Pirkko Kallio, vuorotteluvapaalla 1.9-31.12
merkonomi Leena Nikkilä 31.5 asti
sosiaalikasvattaja Elina Paassilta-Mattila
sosiaalikasvattaja Pia Pihlajamäki
sosiaalihoitaja Päivi Leppä, 26.10-15.11, 16.12-19.12.
nuoriso-ohjaaja Mia Laitinen, 1-31.3, 24.8-31.12.
n. 90 tuntipalkkaista lastenhoitajaa

Arki haltuun –projekti:

projektikoordinaattori
perhetyöntekijät

VTM Antero Kupiainen
sosionomi-diakoni AMK Tarja Lamponen
sosionomi AMK Olga Nurminen
terveydenhoitaja Pirkko Kallio, 31.8 asti

SEKSUAALITERVEYSKLINIKKA

ylilääkäri
lääkärit

dosentti Dan Apter, naistentautien ja synnytysten erikoislääkäri
LL Raisa Cacciatore, lastenpsykiatrian erikoislääkäri
LL Miila Halonen

ylivoitaja
erikoissairaanhoitajat/ kätilöt

kätilö, sh Tuuli Saariaho
Anne Pelander, vanhempainvapaalla 30.10. asti
Kirsi Porras

johtava asiantuntija
kehityspäällikkö
tutkija
klinikkahoitaja

Tarja Sandberg
Mika Lehtonen
VTM, merkonomi Samuli Koiso-Kanttila
terveydenhoitaja Tuulia Aho
TtM Tuija Rinkinen

projektityöntekijät

kätilö Mari Päiväniemi
kätilö Laura Ala-Fossi, 30.6. asti
sosionomi AMK Maaret Kallio, äitiysvapaalla
FM Joonas Kekkonen
sosionomi AMK Miguel Reyes
sairaanhoitaja AMK Marko Muukka, 15.6. alkaen
kätilö AMK Riitta Vilkkö, 1.5-30.11
Vieno Seppälä
tradenomi HSO Taru Pirttiaho

vastaanottohoitaja
assistentti

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

kansainvälisten asioiden päällikkö
kehityspolitiikan koordinaattori
asiantuntijalääkäri
projektikoordinaattori

VTM Hellevi Hatunen
HSO-sihtööri Hilikka Vuorenmaa
LT Teija Kulmala
B.A (Hons.) Katariina Ylipahkala, 28.2. asti
B.Sc. (IH) Marina Wetzer-Karlsson
fil.yo Jouni Sirkiä, 18.5. alkaen
KM Jaana Salo, 2.2. alkaen

koordinaattori

VTM Elina Korhonen, äitiysvapaalla 22.6. alkaen
valt. yo Laura Lipsanen, 22.6 alkaen
valt.yo Laura Lipsanen, 25.6 asti
valt.yo Sini Karusto, 25.5. alkaen

assistentti

PERINNÖLLISYYSKLINIKKA

ylilääkäri
erikoislääkärit

LKT, dosentti Riitta Salonen-Kajander
LKT, dosentti Mirja Somer
LL Maarit Peippo
LT Kristiina Avela
Marjatta Sipponen
kätilö-sairaanhoitaja Ulla Parisaari
tradenomi HSO Katariina Pankka
Taina Miikkulainen
VTM Leena Toivanen
KM Kaisa Neuvonen

sosiaalityöntekijä
erikoissairaanhoitaja
klinikkasihtööri
IT-assistentti
informaatikko
informaatikon assistentti

VL-MEDI OY

toimitusjohtaja
lääkärit

assistentti
vastaava tutkimushoitaja
tutkimushoitajat

dosentti Dan Apter, naistentautien ja synnytysten erikoislääkäri
LKT Leena Tuomivaara, naistentautien ja synnytysten erik.lääkäri
LL Miila Halonen
tradenomi HSO Taru Pirttiaho
Tuuli Saariaho
Riitta Vilkkö, toimivapaalla 1.5 - 30.11.
Niina Kettu
Anu Pakkanen
Heli Moilanen
Mirva Koski
Outi Talvensaari
Eila Isteri, 31.8 asti
Kati Määttä, 31.8 asti

VL-MARKKINOINTI OY

toimitusjohtaja
laskuttaja

VTM Jaana Syrjälä
merkantti Aija Väisänen, äitiysvapaalla 2.9 asti